T.C. BAŞBAKANLIK VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TURKISH REPUBLIC PRIME MINISTRY DIRECTORATE GENERAL OF FOUNDATIONS

HALI MÜZESİ
İLE
KİLİM VE DÜZ DOKUMA YAYGILAR MÜZESİ
KATALOĞU

CARPET MUSEUM
&
KILIM AND FLATWEAVING RUGS MUSEUM
CATALOGUE

İçindekiler

V
Sunuş

VII
Giriş

IX
Vakıf Halı, Kilim ve Düz Dokuma Yaygıları

1
Halı Müzesi

109
Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesi

Contents

V
Foreword

VII
Introduction

IX
Foundations Carpet, Kilim and Flatweaving Rugs

1
Carpet Museum

109
Kilim and Flatweaving Rugs Museum

Sunuş

Yurt sathına yayılmış olan vakıf varlığı, atalarımızdan devralıp gelecek kuşaklara intikal ettirmekle yükümlü olduğumuz milli mirasımızdır. Türk kültür ve medeniyetinde önemli bir yeri ve değeri olan bu miras, değişik türden kuruluşlar, taşınmaz ve taşınır eserlerden oluşmaktadır.

Ülkenin imarı ve milletin refahı yönünde oluşturulup vatan ve vatandaşımızın yararlanmasına sunulan bu varlık, özenle koruyup kollamamız gereken tarihi bir emanettir. Bu noktadan hareketle vakıf eserlerinin bakım, onarım, restorasyon ve konservasyonları ile vakfiyelerinde belirtilen amaçlara uygun olarak kullanılır hale getirilmesi büyük önem arzetmektedir. Bu görev ve sorumluluğun bilinciyle Vakıflar Genel Müdürlüğü belirtilen faaliyetleri yürütmekte ve restore edilen bir çok vakıf eserini, vakfiyelerindeki esaslara göre ibadethane, hastahane, kütüphane, aşevi, okul, yurt, müze ve benzeri hizmetlerde çalışır hale getirmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda olan taşınmaz vakıf binaları içerisinde kullanılan binlerce taşınır eşya bulunmaktadır. Özellikle camilerimizde ibadet ederken kullanılan ve teberükat eşyası denilen halı, kilim, rahle, şamdan, kandil ve elyazması yer almaktadır. Camilere halı kilim ve diğer eşyaları bağışlamak, yüzyıllardır devam eden bir gelenek olduğu için günümüzde camilerimiz birer halı kilim deposu haline gelmiştir. Bunlar bağışlanmış olduğu için iyice eskimeden camiden çıkarılması, atılması kesinlikle mümkün değildir. Halılar camilerde ya üst üste serilmekte ya da toplanarak bir kenarda veya depoda muhafaza edilmektedir. Bu muhafaza şekli sağlıklı olmadığından çürümelerine neden olmaktadır. Öte yandan bazı kötü niyetli kişiler tarafından camilerde bulunan halı ve kilimler çalınmakta ve yurt dışına kaçırılmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü bu taşınır eserlerin de gelecek yüzyıllara korunarak aktarılması gerektiği bilinciyle yeni bir çalışma başlatmıştır. "Teberrukat eşyaları tasnif edilerek, eski eser olanların tespit edilmesi, bakım ve konservasyonlarının yapılarak, açılacak yeni vakıf müzelerinde sergilenmesi". Bu proje

Foreword

Foundation entity which has spread country-wide is our national heritage that we are obliged to take over from our ancestors and devolve to future generations. This heritage which has an important place and value in Turkish culture and civilization consists of various institutions, movable and immovable properties.

This entity which was formed in the direction of development of the country and welfare of the nation and which was put into service of the benefit of citizens, is a historical trust that we have to protect diligently. In this regard, it is of great importance that foundation works of art have to be equipped properly according to their title deeds by maintenance, reparation, restoration and conservation. In the knowledge of this duty and responsibility Directorate General of Foundations carries these actions and make these works of art operating again as praying places, hospitals, libraries, soup kitchens, school, dormitory or museums according to their title deeds.

There are thousands of movable properties that are being used at the buildings in the responsibility of Directorate General of Foundations. Especially in our mosques, there are objects which are called sacred objects and that are used while praying such as carpet, kilim, reading desk, candlestick, oil lamp and manuscripts. As the tradition of donating carpets, kilims and other objects to mosques have continued for centuries, today our mosques have become kilim-carpet depots. As they are donated, they can't be disposed, thrown or sold until they are really old and worn out. They are spread over each other, or kept in a place or a depot. As this preservation method is not healthy it causes decays. Furthermore some people with bad intentions steal the carpets and kilims in mosques and they are smuggled abroad.

Directorate General of Foundations has started a new endeavor with the consciousness of the need for protection and transfer of these movable works of art to future centuries. "Assortment of sacred objects, ascertainment of the ones which are ancient works of art, exhibiting at new foundation museums after their conservations are made." Within the context of this

kapsamında Vakıflar Genel Müdürlüğü uzmanlarınca onbinlerce halı incelenmiş, eski eser olanların temizlik ve bakımları için İstanbul ve Ankara'da konservasyon atölyeleri kurulmuştur. Konya, Kastamonu, Tokat müzeleri açılmış, Ankara, İstanbul, Edirne, Gaziantep, Kayseri, Sivas, Bursa, Erzurum ve Antalya'da müze kurma çalışmalarının sonuna gelinmiştir.

Bu güne kadar sadece taşınmazların restorasyonunu yapan Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul ve Ankara'da kurulan konservasyon atölyeleri ile bir ilki gerçekleştirmiş, artık taşınırların da konservasyonunu yapmaya başlamıştır. Yurdumuzda taşınırların konservasyonu gerçek anlamda yeni yapılmaya başlanılmış olup, kültürümüzün tanıtılması anlamında atılmış çağdaş bir adımdır. Genel Müdürlüğümüz, müzelerimizde sergilemek amacıyla 600 civarında halı ve kilim, 400 civarında maden, 50 civarında ahşap ve 30 civarında çini eserle 100 civarında hat levhanın bakım ve konservasyonunu yaptırmıştır. Bu çalışmalar devam etmektedir.

İstanbul'da daha önce açılmış olan Halı ve Kilim Müzelerinin yeniden yapılandırılma çalışmaları kapsamında; Ayasofya İmareti restore edilerek Halı Müzesine tahsis edilmiştir. Kilim Müzesi Sultanahmet Camii altındaki mekanda yeniden açılmıştır. Bu müzelerde teşhir edilmek üzere yeni halı ve kilimler seçilmiş ve konservasyonları yapılmıştır.

Genel Müdürlüğümüz bir taraftan ecdat yadigârı muhteşem medeniyetimizin eserlerinin bakım ve onarımlarını gerçekleştirirken, bir yandan da bilgi ve belge kaynağı olan kitap ve dergi yayınına önem vermektedir. Yurt içi ve yurt dışı bilim, sanat ve araştırma dünyasında kaynak olmak üzere ve Türk Halı ve Kilim Sanatını daha geniş kitlelere tanıtmak amacıyla halı ve kilimlerin kataloğunu yayınlamaktayız. Halı araştırmacılarının ve uzmanlarının, Türk kültürü araştırmacılarının merakla bekledikleri bu kataloğu yayınlamakla, medeniyetimize bir hizmet daha yapmış olmaktan onur duymaktayız. Müzelerimizin açılışını ve katalogun yayınlanmasını, 11. Uluslararası Doğu Halıları Kongresi ile aynı zamanda yapmaktayız.

Titiz bir çalışma ile bu kataloğu yayına hazırlayan halı uzmanı Müze Müdürü sayın Suzan Bayraktaroğlu ile Halı Müzesi Müdürü sayın Serpil Özçelik'e ve müze araştırmacısı sayın Selman Kardeşlik'e ve diğer emeği geçenlere teşekkür eder, bilim dünyasına yararlı olmasını temenni ederim.

Yusuf Beyazıt
Vakıflar Genel Müdürü

project, thousands of carpets were examined by Directorate General of Foundations experts, conservation workshops were established in Istanbul and Ankara for the cleaning and maintenance of the ones that are ancient works of art. Konya, Kastamonu and Tokat Museums are opened, and it has been reached to the end of the works for establishing museums in Ankara, İstanbul, Edirne, Gaziantep, Kayseri, Sivas, Bursa, Erzurum and Antalya.

Directorate General of Foundations which has only made the restorations of immovable properties up until now, has thus achieved a first by establishing conservation workshops in Istanbul and Ankara and started to make the conservations of movables too. The conservation of movables are newly started to be made in real terms in our country and it is a contemporary step which was taken in means of introduction of our culture. Our Directorate has made the maintenance and conservations of approximately 750 carpets and kilims, 400 metal works, 50 wooden works, 30 tile works and 50 calligraphic signboards to exhibit in our museums. These works still continue.

In the context of restructuring The Carpet and Kilim Museums which were opened in Istanbul in the past years, Ayasofya Soup Kitchen was restorated and allocated as Carpet Museum. Kilim Museum was reopened in the location under the Sultanahmet mosque. New carpets and kilims were chosen for exhibiting in these museums and their conservations were made.

Our Directorate also attaches importance to publications of books and periodicals which are sources of knowledge and documents, while it executes the maintenance and restorations of monuments which are relics of our magnificent civilization. In order to introduce Art of Turkish Carpets and Kilims to a wider mass of audience, we publish the catalogue of carpets and kilims as a source to science, art and research world inland and overseas. We are proud to render another service to our civilization by publishing this catalogue which was eagerly anticipated by carpet researchers, experts and researchers of Turkish Culture. It has especially been cared that the openings of our museums and publication of our catalogue coincide with the time that 11th International Conference on Oriental Carpets will be held.

I would like to thank to carpets expert and Museums Director Mrs. Suzan Bayraktaroğlu and Carpet Museum Director Mrs. Serpil Özçelik who have edited this catalogue for publication with careful work and also to others who have contributed. I hope that it will be of great use for the science world.

Yusuf BEYAZIT
Director General of Foundations

Giriş

Kültürel çalışmalar, önemine karşılık her zaman hak ettiği ilgiyi görmemektedir. Zira kültürel çalışmalar yüksek bir zevk, bilgi, donanım, zekâ ve ileri görüşlülük gerektiren çalışmalardır. Bu bakımdan zaman zaman desteklenmiş, zaman zaman ikinci plana bırakılmıştır. Türk İslam kültürünün somut örnekleri olan halı ve kilimler ile diğer taşınabilir vakıf eserlerinin hak ettikleri ilgiyi görerek en doğru şekilde sergilenmeleri ve gerçek sahiplerinin hizmetine sunulabilmeleri için Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce günümüzde yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar yurt sathında sürdürülmekte ve kalıcı olabilmesi için yasal temelleri atılmaktadır.

Günümüzde müzecilik çalışmalarının atılıma geçmesi şüphesiz Genel Müdür Sayın Yusuf Beyazıt'ın önderliğinde olmuştur. Kendileri göreve başladıkları günden itibaren kültürel çalışmaları desteklemiş, hem taşınır vakıf eserlerinin toplanmasını ve tasnif edilmesini hem de müzeler kurularak sergilenmesini sağlamıştır. Ayrıca uzun zamandır bakımsız kalan İstanbul'daki Vakıf müzeleri yeniden yapılandırılarak, eserlerin temizlik ve bakımı için son derece önemli olan konservasyon ünitesinin kurulması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda Vakıflar Genel Müdür Yardımcısı Sayın Aydın Seçkin, İstanbul Vakıflar Bölge Müdürü Sayın Dr. Adnan Ertem sürekli destek ve yardımcı olmuşlardır. Halı ve Kilim Müzelerinin yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında şüphesiz en büyük gayreti Halı Müzesi Müdürü Sayın Serpil Özçelik göstermiştir. Müze binası olarak tespit edilen Ayasofya İmaretinin projelendirilmesi için gerekli prosedür çalışmalarında, sergilenecek halı ve kilimlerin tespit edilmesi, onların temizliği ve dikimleri için yıkama havuzu konservasyon atölyesi kurulmasında ve bu çalışmaların takibinde büyük gayret sarf etmiştir. Eserlerin konservasyonunun yapılması, fotoğraflanması, bilgi panoları ve etiketlerinin hazırlanması, teşhire ve katalog çalışmalarına hazırlanmasında özveriyle çalışmıştır. Genç müze araştırmacısı Sayın Selman Kardeşlik de bu çalışmalarda yer almıştır. Yeni müzelerin kurulması ve İstanbul'daki müzelerin yeniden yapılandırılması çalışmaları, Ankara'da Genel Müdürlükte müzeler koordi-

Introduction

Unfortunately, cultural studies have been neglected most of the time. Cultural studies demand a high taste, knowledge, hardware, intelligence and foresightness. In this regard it has been promoted at times or priority needed was not given to it. Intense studies are being made today by Directorate General of Foundations in order to exhibit carpets, kilims and other movable works of art which belong to foundations and which are the most concrete examples of Turkish Islamic culture, in a proper way and put them into service of their real proprietors. These studies are carried on country-wide and legal basis are laid in order to keep them permanent.

The onset of museum studies without doubt has been under the leadership and auspices of Director General Mr. Yusuf BEYAZIT. Since the day that he turned out for duty, he promoted cultural studies, provided both collection and assortment of movable works of art of foundations and also exhibition of them by establishing museums. The museums of Directorate General of Foundations which had not gone through any repairs for a long time were restructured and a conservation unit was established which is very important for the cleaning and maintenance of works. Directorate General of Foundations Deputy Manager Mr. Aydın Seçkin and Directorate General of Foundations Istanbul Regional Director Mr. Adnan Ertem have never to omit their continuous support and assistance. Within the context of restructuring of Carpet and Kilim Museums, most effort has been made by Mrs. Serpil Özçelik Director of Carpet Museum. She showed great effort in the necessary procedure works for preparation of the project of Ayasofya soup kitchen which was appointed as museum building, in the appointment of carpets and kilims that will be exhibited, in the establishment of washing pool and conservation workshop for their cleaning and sewing. She worked with self-sacrifice in the conservation and photographing of the works, in preparation of their information panels and labels and in their exhibition and cataloging studies. The young museum researcher Mr. Selam Kardeşlik has also

natörü olarak görev yapan Müze Müdürü Sayın Suzan Bayraktaroğlu tarafından yürütülmüş, tüm resmi kararlar ve onayların alınması sağlanmıştır. Ayrıca elinizde bulunan bu Halı ve Kilim Müzelerinin Katalog metni, halı ve kilim uzmanı olan Suzan Bayraktaroğlu tarafından kaleme alınmıştır. Eserlerin tarih ve yöre tespitlerinde Suzan Bayraktaroğlu'nun yorumlarına, Serpil Özçelik ve Mehmet Çetinkaya da katkıda bulunmuşlardır. Teknik analizlerini Prof. Dr. Şerife Atlıhan yapmıştır. İstanbul'da yapılacak olan 11. Uluslararası Doğu Halıları Konferansının Türkiye sorumlusu Sayın Mehmet Çetinkaya yardımlarını esirgememiştir. Bu çalışmada adı geçen kişiler ekip çalışması bilinciyle hareket etmişlerdir. Büyük bir özveriyle çalışan bu küçük ekibe teşekkür bir borçtur.

Suzan BAYRAKTAROĞLU

participated in these works. Works for the establishment of new museums and restructuring of museums in Istanbul and taking of all legal decisions and approvals were carried out by Mrs. Suzan Bayraktaroğlu who is the Museums Coordinator in Directorate General of Foundations in Ankara. Furthermore the texts of this Carpets and Kilims Catalogue that you have now in your hands were written by Suzan Bayraktaroğlu who is a carpets and kilims expert. Serpil Özçelik and Mehmet Çetinkaya have contributed to the comments of Suzan Bayraktaroğlu in the determination of the regions of carpets and kilims. Technical analyses were made by Professor Şerife Atlıhan. Turkey representative of 11th International Conference on Oriental Carpets Mr. Mehmet Çetinkaya did not withhold his help and support. These people mentioned above have worked with an understanding of team work. We are obliged to thank this small team who worked with a great self-sacrifice.

Suzan BAYRAKTAROĞLU

Vakıf Halı, Kilim ve Düz Dokuma Yaygıları

Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı İstanbul'daki "Halı Müzesi" ile "Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesi" yeniden yapılandırılarak, insanlığın hizmetine sunulmaktadır. Belkide dünyada en büyük halı ve kilim kolleksiyonuna sahip kuruluş olan Vakıflar Genel Müdürlüğü, 13. yüzyıldan günümüze kadar geçen süre içerisine tarihlendirilen, binlerce halı ve kilimi, daha sonraki yüzyıllara koruyarak aktarmakla sorumlu olduğunun bilinciyle, yeni müzeler kurma çalışmaları içerisindedir. Aslında Vakıflar teşkilatının müze kurma çalışmaları çok eskilere gider. Vakıflar ilk müzesini yaklaşık yüz yıl önce kurmuştur. Bu müze, 1914 yılında kurulmuş olan Evkaf-ı İslamiyye Müzesi olup, halı sanatının en önemli örnekleri olan 13. yüzyıl Anadolu Selçuklu halılarının sergilendiği, günümüzdeki Türk ve İslam Eserleri Müzesidir. Aradan geçen uzun zamandan sonra 1979 yılında Sultanahmet Camii Hünkâr Kasrında Halı Müzesi, 1982 yılında da aynı caminin altındaki boş mekânda Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesi açılmıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün sahibi olduğu bu kadar çok sayıdaki halı ve kilimin kaynağı cami ve mescitlerdir. Müslümanların ibadet yeri olan cami ve mescitlerin çoğunluğu vakıf yoluyla vücuda gelmişlerdir. Vakıf, temelinde insanlığa hizmet olan, hayır yapmak amacıyla oluşturulmuş kuruluşlardır. Daha geniş anlamıyla vakıf, kişilerin hiç bir etki altında kalmadan, kendi hür iradeleriyle, sahip oldukları mallarını, kendi mülkiyetlerinden çıkararak, yine kendi istedikleri bir amaca tahsis etmeleridir. Bu amaçlar veya tercihler çok çeşitli olabilmektedir. İnsanların ihtiyaçlarını karşılamaları için kurulmuş olan hayır kuruluşlarının işlevlerini sürdürebilmeleri için aynı zamanda gelir getiren mülkler de vakfedilmiştir. Cami ve mescitler de bu şekilde hayır hizmeti olarak vakfedilmişlerdir. Genellikle sultan veya yakınları tarafından vakfedilmiş büyük camiler ve külliyeler ile üst düzey devlet adamları ve zenginler tarafından yaptırılmış cami ve mescitler vardır. Bu cami ve mescitler yaptırılıken, içerisinde ibadet esnasında kullanılacak

Foundations Carpet, Kilim and Flatweaving Rugs

The "Carpet Museum" and "Kilim and Flatweaving Rugs Museum" which belong to Directorate General of Foundations have been restructured and put into service of humanity. Directorate General of Foundations which is probably the organization that have the largest kilim and carpet collection in the world, is in an effort to establish museums with the consciousness that it is responsible to protect these thousands of carpets and kilims which date back to 13th century and transfer them to future centuries. In fact the studies of DGF to establish museums go back to past. DGF has established its first museum 100 years ago. This museum was Evkaf-ı Islamiyye Museum where 13th century Anatolian Seljuk carpets which are the most important examples of carpet art were exhibited and today's Turkish and Islamic Works of Art Museum. After a long time, Carpet Museum was opened in Sultanahmet Mosque Hünkar Kasr (Sovereign Mansion) in 1979 and Kilim and Flatweaving Rugs Museum was opened in the empty location under the same mosque in 1982.

The source of these carpets and kilims that Directorate General of Foundations have in a very large number are mosques and mesjids. Most of the mosques and mesjids which are praying places of Muslims were built by the hands of foundations. Foundations are institutions which have the aim of public service in their basis and established to do charitable works. In a wider meaning, foundation is the allocation of one's personal assets which is made without any affects but with his/her free will for a purpose he/she wants. These purposes or options can be variable. In order to sustain the functionality of these foundations which were established to meet the needs of people, income-yielding properties were also devoted. Mosques and mesjids were also devoted as charity service in this manner. There are big mosques and kulliyyes which were devoted by Sultans and their akin, and there are mosques and mesjids which were devot-

olan halı, kilim, şamdan, kandil, rahle, Kur'an-ı Kerim gibi tüm ihtiyaçlar da vakfeden tarafından karşılanırdı. Ayrıca Anadolu'da camilerimize halı bağışlamak geleneği vardır. Vakfedenin dışında bir caminin etrafında yaşayan kişiler de kutsal bir görev olarak camiye halı bağışlarlardı. Bunda amaç hayır işlemek, dolayısıyla sevap kazanmaktır. Üzerinde namaz kılınırken oluşan sevaptan halıyı bağışlayanın da nasipleneceği umulmaktadır.

Camilerde kullanılan bu eşyalara "bağışlanmış eşya" anlamına gelen "teberrükat eşyası" denilmektedir. Bunlar bağışlanmış olduğu için iyice eskimeden camiden çıkarılması, atılması, satılması kesinlikle mümkün değildi.

Öte yandan Müslüman Türklerde bir âdet vardır. Ölen kişi bir halı veya kilime sarılarak camiye getirilir. Defin işlemi yapıldıktan sonra bu halı veya kilim tekrar eve getirilmez, camiye serilir. Bu gelenek Anadolu'nun bazı yerlerinde hala devam etmektedir. Ölümlük denilen bu halı ve kilimler evlenecek olan kız tarafından çeyiz olarak, kendisi ve eşi için dokunur.

Camilere halı ve kilim bağışlamak geleneği yüz yıllardır artarak devam ettiği için, bugün camilerimiz birer halı-kilim deposu haline gelmiştir. Bütün camiler ihtiyacının çok üstünde halı ve kilime sahip olmuştur. Bunlar camilerde ya üst üste serilmekte ya da toplanarak bir kenarda veya depoda muhafaza edilmektedir. Bu muhafaza şekli sağlıklı olmadığından çürümelerine neden olmaktadır.

Öte yandan bazı kötü niyetli kişiler tarafından camilerde bulunan halı ve kilimler çalınmakta ve yurt dışına kaçırılmaktadır. Hatta bu günümüzde ticaret haline gelmiştir. Ayrıca bazı kişiler yine kamyonlarla köy köy dolaşmakta ve camilerdeki eski halıları yenileriyle değiştirerek, görevlilerin bilgisizliğinden istifade etmektedir. Cami görevlileri de iyi bir iş yaptıklarına inanmaktadırlar.

Günümüzde müzelerimizi süsleyen en erken tarihli halılar camilerde bulunmuşlardır. Evlerden veya başka kuruluşlardan müzelere intikal etmiş erken tarihli halı ve kilim bulunmamaktadır. Bu durum vakıf olgusu ile açıklanmaktadır. Bunlar camilere vakfedildikleri için, camiden çıkarılması mümkün olmadığından korunarak günümüze kadar gelebilmişlerdir. 13.yy. Anadolu Selçuklu halıları Konya Alaaddin Cami ve Beyşehir Eşrefoğlu Camiinde bulunmuşlardır. Daha sonra Divriği Ulu Camiinde ve diğer camilerde tespit edilen çok kıymetli halılar bugün müzelerimizi süslemektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı ile Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzelerinin açılışından sonra

ed by senior statesmen and rich people. While these mosques and mesjids were being built, all the needs like carpet, kilim, candlestick, oil lamp, reading desk and Holy Qur'an were also met by the donator. Other than the donator, people living in the environs of the mosque also used to donate carpets to the mosque as a holy duty. Aim of this action is to make a charitable act and earn good deed for the afterlife. It is hoped that the donator will also receive the good deed occurred while pray. These objects used in mosques are called "Teberrukat Objects" meaning "Sacred Objects". As they are donated, they can't be disposed, thrown or sold until they are really old and worn out.

Furthermore there is a tradition in Muslim Turks. The dead person was brought to mosque wrapped in a carpet or kilim. After he/she is buried this carper or kilim was not taken back home and given to the mosque to be spread. This tradition is still carried on in some regions of Anatolia. This carpets and kilims which are called "Funeral Kilim" are woven by the girl for her and her husband as dowry.

As the tradition of donating carpets or kilims to mosques have continued increasingly for centuries, today our mosques have become kilim-carpet depots. All the mosques have possession of carpets and kilims above their needs. They are spread over each other, or kept in another place or a depot. As this preservation method is not healthy it causes decays.

Furthermore some people with bad intentions steal the carpets and kilims in mosques and they are smuggled abroad. Moreover, nowadays it has become a business field. Besides some people travel village to village by truck and replace old carpets with the new ones by benefiting from the ignorance of people in charge. And these mosque employees believe that they have done something good.

The earliest dated carpets which flourish our museums today were found in mosques. There aren't any carpets or kilims which were transferred to museums from homes or other institutions. This situation is explained by foundation concept. As these are donated to mosques and it is not possible to be taken out of the mosque, they have been preserved and kept till today. 13th century Anatolian Seljuk carpets were found in Konya Alaaddin Mosque and Beyşehir Eşrefoğlu Mosque. Very valuable carpets which were determined in Divriği Ulu Mosque and others are now flourishing our museums today.

da camilerde eski eser niteliği kazanmış halıları toplamaya devam etmiştir. İstanbul dışında, Ankara ve bazı illerde depolar oluşturarak 1985 yılından bu yana halı ve kilimleri toplamıştır. Günümüzde ise en büyük atılımı yaparak yeni vakıf müzeleri kurma çalışmalarına başlamıştır. Bu kapsamda İstanbul Halı ve Kilim Müzelerinin yeniden yapılandırılmasına ve 12 ilde yeni müzeler kurulmasına karar verilmiştir. Bu illerin sayısını artırmak mümkündür.

1979 yılında açılan İstanbul Halı Müzesinin yeniden yapılandırma çalışmaları kapsamında başka bir yapıya taşınmasına karar verilmiştir. Yeni müze binası olarak Ayasofya İmareti seçilmiştir. 1740 yılında Sultan I. Mahmut tarafından yaptırılmış olan Ayasofya İmaretinin restorasyonu yapılarak müze olarak düzenlenmiştir. Diğer yandan kurulduğundan beri aynı halıların sergilendiği müzede teşhir değişikliğine karar verilerek, yeni halılar seçilmiş ve seçilen halıların konservasyonu yapılmıştır. Halıların konservasyonunun yapılması için yıkama havuzu ve dikim atölyesi oluşturulmuştur. Şu anda Türkiye'nin en iyi konservasyon atölyesidir. Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesi olarak, yine eski yeri ile birlikte Sultanahmet Camii Hünkar Kasrı düşünülmüştür. Kilimlerde de teşhir değişikliği yapılmış, hiç sergilenmeyen kilimler konservasyonu yapılarak teşhire çıkarılmıştır.

2007 yılı içerisinde Vakıflar Genel Müdürlüğü yeni müzelerini açacaktır. İstanbul'dan sonra en büyük müze Mayıs 2007'de Ankara'da açılacaktır. Bu müzeler karma olacak, halı-kilimin yanı sıra bütün vakıf eserleri sergilenecektir. İkinci halı konservasyon merkezi Ankara Müzesinde kurulmuştur. Bütün vakıf halılarının temizliği bu iki atölyede yapılacaktır. Ayrıca Mayıs 2007'de Konya, Kastamonu, Gaziantep ve Edirne Müzeleri, hemen arkasından Tokat Müzesi hizmete açılacaktır. Vakıflar Genel Müdürlüğü sık sık teşhir değişikliği yaparak, depolarındaki halı ve kilimleri bu müzelerde sergileyecektir.

İstanbul Ayasofya İmaretinde hizmete giren Halı Müzesinde sergilenen halıların bir kısmı daha önce de sergilenen çok önemli halılardır.

Bu katalogda halılar kronolojik sırayla ve desenlerine göre gruplara ayrılarak anlatılmıştır. Kilimler ise desenlerine göre gruplandırılarak tanıtılmıştır.

After opening Carpet Museum and Kilim and Flatweaving Rugs Museum, Directorate General of Foundations have continued collecting carpets which have gained nature of ancient work of art. Other than Istanbul, by establishing depots in Ankara and in some cities DGF has collected carpets and kilims since 1985. Today by making a quantum leap, it has started studies for establishing new museums. In this context, it has been decided to restructure Istanbul Carpet and Kilim Museums and to establish new museums in 12 cities. It is possible to increase the number of these cities.

It has been decided to carry Istanbul Carpet Museum which was opened in 1979 to another building. Ayasofya soup kitchen was chosen to be the new museum building. The restoration of Ayasofya soup kitchen which was built by Sultan Mahmut I. in 1740 was made and it has been arranged as museum. Furthermore it has been decided to change the exhibited carpets at the museum which had the same carpets since its establishment, new carpets were chosen and their conservation had been made. A washing pool and a sewing workshop were formed in order to make the conservation of the carpets. It is now the best conservation workshop in Turkey. As Kilim and Flatweaving Rugs Museum, Sultanahmet Mosque Hünkar Kasr (Sovereign Mansion) was thought with its old place. Display change of kilims was made and kilims which have never been displayed before were taken out for display after their conservations were made.

Directorate General of Foundations will open its new museums in 2007.The biggest museum after Istanbul will be opened in Ankara in May 2007. These museums will be mixed and all works of art that belong to DGF will be exhibited together with carpets and kilims. The second carpet conservation center is established in Ankara Museum. All foundation carpets will be cleaned in these two workshops. Furthermore Konya and Kastamonu, Gaziantep, Edirne Museums will be opened in May 2007 and Tokat Museum will be opened afterwards. Directorate General of Foundations will frequently make changes in display and exhibit all carpets and kilims in its depots.

The carpets that are being displayed at Carpet Museum which has come into service in Istanbul Ayasofya Soup Kitchen are very important carpets some of which were exhibited before.

In this catalogue, carpets are given in chronoligal order in groups by designs. Kilims are given in groups by designs.

Teşhirdeki halıları şu şekilde gruplandırabiliriz:

1- 13.yüzyılda dokunduğu düşünülen Anadolu Selçuklu dönemine ait halılar. Bunlar, A 344 ve A 217 envanter numaralı halılardır. (Resim: 1-2) Bunların Anadolu Selçuklu mimarisi ile çini ve taş bezemesinden etkilenerek Doğu Anadolu'da dokunduğu düşünülmektedir.

2- 14.yüzyılda Beylikler Devrinde Doğu Anadolu'da dokunduğu düşünülen halılar. Bunlar, A 85 ve A 19 envanter numaralı halılardır. (Resim: 3-4) Gerek renk, gerek desen açısından Anadolu Selçuklu çini sanatının etkilerinin net olarak görüldüğü örneklerdir. Ayrıca A 305 envanter numaralı halıyı (Resim: 5) da bu gruba dahil etmek mümkündür. Özellikle dış bordürü Anadolu Selçukluları ile bağlantı kurarken, iç dolgu desenleri erken Osmanlı halıları ile bağlantılıdır.

3- 15.yüzyıla ait hayvan figürlü, E1 envanter numaralı halı (Resim: 6), henüz dünyada varlığı bilinen birkaç tane hayvan figürlü halıdan biridir. Bordür özelliklerine göre Orta Anadolu'da dokunduğu düşünülmektedir.

4- Uşak Halıları. Bunlar, 16-17.yüzyıllara aittirler. A 88, A 142, A 26 ve E 114 envanter numaralı (Resim: 7-8-9-10), Holbein II veya Lotto halıları denilen halı ile madalyonlu, yıldız madalyonlu ve kuşlu Uşak halılarıdır.

5- Yıldız madalyonlu Uşak halılarına benzer, Doğu Anadolu'da Divriği ve çevresinde dokunduğu düşünülen halılar 16-17.yüzyıllara tarihlenirler. Bunlar, A 34, A 84, A 181, A 222 ve A 1 envanter numaralı halılardır (Resim: 11-12-13-14-15).

6- Madalyonlu halılar Orta Anadolu ve Doğu Anadolu'da dokunduğu düşünülen, 16-17.yüzyıllara tarihlenen, merkezinde bir madalyonun hakim olduğu halılardır. A 280, A 333, A 65, A 104, A 278, A 60 ve E 22 envanter numaralı halılar bu grupta değerlendirilmektedir (Resim: 16-17-18-19-20-21-22).

7- Doğu Anadolu'da dokunduğu düşünülen, 16-17.yüzyıllara tarihlenen, madalyonlu, çin bulutlu ve stilize hayvan motifli halılar, A 150, A 137, A 119, A 63, E 4, E 33, A 216, A 100 ve A 134 envanter numaralı halılar bu grupta değerlendirilmektedir (Resim: 23-24-25-26-27-28-29-30-31).

8- Anahtar deliği motifli ve bunların varyasyonu olan halılar. Bunlarda 16.yüzyıla tarihlendirilmektedir. Doğu Anadolu'da dokunduğu düşünülen bu halılar, A 81, A 66, A 321, A 121, A 281 ve A 339 envanter numaralı halılardır (Resim: 32-33-34-35-36-37).

We can group the carpets on display as follows:

1- Carpets that belong to Anatolian Seljuk period which are thought to be woven in 13th century. These are carpets with the inventory numbers A 344 and A 217 (Photo: 1-2). They are thought to be woven in Eastern Anatolia with the influence of Anatolian Seljuk architecture and tile and stone embellishment.

2- Carpets which are thought to be woven in Eastern Anatolia in Sultanates period in 14th century. These are carpets with the inventory numbers A 85 and A 19 (Photo: 3-4). These are examples that effects of Anatolian Seljuk tile art are clearly seen both in color and design. Furthermore it is possible to include the carpet with the inventory number A 305 (Photo: 5) into this group. Especially the outer border relates with Anatolian Seljuks while the inner filling designs relate with Ottoman carpets.

3- The carpet with the inventory number E 1 (Photo: 6) that have animal figure and which belongs to 15th century is one of the few known carpets in the world that have animal figure. In respect of its border characteristics it is thought to be woven in Eastern Anatolia.

4- Uşak carpets. These belong to 16th – 17th centuries. They have the inventory numbers A 88, A 142, A 26 and E 114 (Photo: 7-8-9-10). They are the carpets that are called Holbein II or Lotto Carpet and Uşak carpets with medallion, with star medallion and bird motif.

5- Carpets which are similar to Uşak carpets with star medallion and that are thought to be woven in Eastern Anatolia in Divriği and its environs. They date back to 16th -17th centuries. They have the inventory numbers A 34, A 84, A 181, A 222 and A 1 (Photo: 11-12-13-14-15).

6- Carpets with medallion. They are thought to be woven in Middle Anatolia and Eastern Anatolia and date back to 16th -17th centuries. One medallion is dominant at the center. Carpets with the inventory numbers A 280, A 333, A 65, A 104, A 278, A 60 and E 22 are evaluated in this group (Photo: 16-17-18-19-20-21-22).

7- Carpets with medallion, Chinese cloud and stylized animal motifs that are thought to be woven in Eastern Anatolia and which date back to 16th – 17th centuries. Carpets with the inventory numbers A 150, A 137, A 119, A 63, E 4, E 33, A 216, A 100, and A 134 are evaluated in this group (Photo: 23-24-25-26-27-28-29-30-31).

9- Orta Anadolu'da dokunduğu düşünülen halılar;

- Çin temani veya üç top motifli, 17.yüzyıla ait E129 envanter numaralı halı (Resim: 38).

- Kapı kanadı formunda, 17.yüzyılda Konya civarında dokunduğu düşünülen A74 envanter numaralı halı (Resim: 39).

- Erken örneklerle bağlantılı, 15-16.yüzyıllara tarihlenen E 101 envanter numaralı halı (Resim: 40).

- 18.yüzyıla tarihlenen E 124 envanter numaralı halı (Resim: 41).

- 16.yüzyıla tarihlenen E 16 envanter numaralı halı (Resim: 42).

10- Batı Anadolu halıları. Bunlar; 16-17.yüzyıllara tarihlenen, Bergama ve Çanakkale halılarına benzer sekizgen madalyonlu ve sekiz kanat motifli halılardır. E 10 envanter numaralı halıdaki kanat motiflerinin içinde stilize hayvan motifleri bulunmaktadır. E 3, E 8 envanter numaralı halılar bu gruptandır (Resim: 43-44-45).

11- Seccadeler. E 20 envanter numaralı Ladik Seccadesi 18.yüzyıla aittir (Resim: 46).

12- Kuzey Doğu Anadolu'da dokunduğu düşünülen halılar, E 100 ve A 72 envanter numaralı 18.yüzyıla ait halılardır (Resim: 47-48).

13- Güney Doğu Anadolu yöresinde dokunduğu düşünülen, 17.yüzyıla ait A 107 envanter numaralı halı ile A 172 envanter numaralı halılar. Bu halıların Suriye kaynaklı olma ihtimali de vardır (Resim: 49-50).

14- Kafkas Halıları. A 5 envanter numaralı 16.yüzyıl ejderli Kafkas halısı ile A 136 envanter numaralı çiçekli Kafkas halılarına geçiş dönemi halısı (Resim: 51-52).

15- İran halısı, 17.yüzyıla tarihlenen E 108 envanter numaralı halı (Resim: 53).

8- Carpets with keyhole motif and its variations. They also date back to 16th century. The carpets which are thought to be woven in Eastern Anatolia have the inventory numbers A 81, A 66, A 321, A 121, A 281 and A 339 (Photo: 32-33-34-35-36-37).

9- Carpets which are thought to be woven in Eastern Anatolia.

- Carpet with the inventory numbers E 129 that have cintemani or three balls motif and which belongs to 17th century (Photo: 38).

- In form of door wing. Carpet with the inventory numbers A 74 and which is thought to be woven in the environs of Konya in 17th century (Photo: 39).

- Related with early examples, carpet with the inventory numbers E 101 and which date back to 15th -16th centuries (Photo: 40).

- Carpet with the inventory numbers E 124 and which dates back to 18th century (Photo: 41).

- Carpet with the inventory numbers E 16 and which dates back to 16th century (Photo: 42).

10- Western Anatolia carpets. These are carpets which date back to 16th -17th centuries and similar to Bergama and Çanakkale carpets that have octagon medallions and 8-wing motifs. Inside the wing motifs of the carpet with the inventory numbers E 10 there exist stylized animal motifs. Carpets with the inventory numbers E 3 and E 8 belong to this group (Photo: 43-44-45).

11- Prayer rugs. Ladik prayer rug with the inventory numbers E 20 belongs to 18th century (Photo: 46).

12- Carpets with the inventory numbers E 100 and A 72 that are thought to be woven in North Eastern Anatolia and which date back to 18th century (Photo: 47-48).

13- Carpets with the inventory numbers A 107 and A 172 that are thought to be woven in South Eastern Anatolia and which belong to 17th century. It is possible that they are Syria origined (Photo: 49-50).

14- Caucasian carpets. 16th century Caucasian carpet with dragon with the inventory number A 5 and carpet with the inventory number A 136 which belongs to transition to Caucasian carpets with flowers period (Photo: 51-52).

15- Persian carpet with the inventory number E 108 which dates back to 17th century (Photo: 53).

Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesinde sergilenen kilimler ise 17-19.yy. arasına tarihlenmekte olup, Anadolu'nun ortası ve batısındaki yörelerde dokunmuşlardır. Bunları da desenlerine ve dokundukları yörelere göre şöyle gruplayabiliriz:

1- Saf seccade kilimler. Bunlar Orta Anadolu'da Konya Karapınar ve Afyon Dazkırı ile Şebinkarahisar'da dokunmuşlardır. 17-18. yüzyıllara tarihlenirler. KOKA 126, KHO 123, KHO 122, YD 830, KB 17, A 254 envanter numaralı kilimler bu gruptandır (Resim: 1-2-3-4-5-6).

2- Eli belinde motifli kilimler, Sivrihisar'da dokunmuş olup, 18.yüzyıla tarihlenmektedir. Bunlar, Y 81.102, KS-5, YD 8109, envanter numaralı kilimlerdir (Resim: 7-8-9).

3- Karanfil desenli ve karanfilden gelişmiş desene sahip kilimler; Y 81.93 envanter numaralı kilim 17.yüzyıla tarihlenir. Orta Anadolu'da dokunmuştur. Y 81.116 envanter numaralı kilim 18.yüzyılda Konya'da dokunmuştur (Resim: 10-11).

4- Düz zemin üstünde seyrek motifli kilimler Orta Anadolu'da dokunmuşlardır. Y 81.115 envanter numaralı kilim 17.yüzyıla, Y 81.61 envanter numaralı kilim ise 18.yüzyıla tarihlenir (Resim: 12-13).

5- Afyon Sandıklı Kilimleri. 18.yüzyıla tarihlenirler. Afyon civarında dokunmuşlardır. S 102, S 97 ve Y 81.29 envanter numaralı kilimler bu gruptandır (Resim: 14-15-16).

6- Afyon parmaklı kilimler, 18.yüzyıla tarihlenirler. Afyon çevresinde dokunmuşlardır. AU 50, KK 21 ve KL 24 envanter numaralı kilimler bu gruptandır (Resim: 17-18-19).

7- Stilize hayvan motifli ve bunlarla bağlantılı kilimler Orta Anadolu'da dokunmuşlardır ve 18.yüzyıla tarihlenirler. Y 8196, YD 849, Y 81.88 ve YD 8130 envanter numaralı kilimler (Resim: 20-21-22-23).

8- Batı Anadolu'da dokunmuş kilimler ile Yüncü Yörüklerinin dokuduğu kilimler 17-18.yüzyıla tarihlenirler. Bunlar S 93, E 77 ve Y 81.45 envanter numaralı kilimlerdir (Resim: 24-25-26). Benzer örnek Konya Kavak'da dokunmuş olduğu düşünülen Y 81.118 envanter numaralı kilim de bu grupta değerlendirilmiştir (Resim: 27).

9- Altıgen madalyonlu kilim, Kütahya'da dokunmuş olup, 18.yüzyıla tarihlenen KU 10 envanter numaralı kilimdir (Resim: 28).

10- Orta Anadolu'da dokunduğu düşünülen çeşitli desenlerdeki 18.yüzyıla ait, AT 35, Y 8131, A 220, YD 8156, YD 899, YD 81.31, S 100, YD 81.74, YD 81.37, YD 8160, YD 813 ve YD 851 envanter numaralı kilimler (Resim: 29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40).

11- Karapınar'da dokunduğu düşünülen 18.yüzyıla ait, S 85 ve KOKA 129 envanter numaralı kilimler (Resim: 41-42).

12- Aydın'da dokunmuş olan, 18.yüzyıla ait YD 8161 envanter numaralı kilim (Resim: 43).

13- Tek ve çift mihraplı seccadeler, 18 ve 19.yüzyıllara tarihlenirler. YD 853, AU 51, YD 8105, Y 8134 ve AT 28 envanter numaralı kilimlerdir (Resim: 44-45-46-47-48).

14- Osmanlı çadır kilimleri 16-17.yüzyıllara tarihlenirler, A 316, AG 1, Y 81.106 ve K 5 envanter numaralı kilimler bu gruptandırlar (Resim: 49-50-51-52).

15- Cicim ve zili teknikli dokumalar, KMO 13, KT 7, S 87 ve KOKA 128 envanter numaralı dokumalardır (Resim: 53-54-55-56).

Kilims which are exhibited in Kilim and Flatweaving Rugs Museum date back to 17th – 19th centuries and they were woven in the regions situated in the middle and west of Anatolia. We can group them by design and weaving locations as follows:

1- Line (Saf) prayer rugs. These are woven in Middle Anatolia in Konya Karapınar, Afyon Dazkırı and Şebinkarahisar. They date back to 17th – 18th centuries. Kilims with the inventory numbers KOKA 126, KHO 123, KHO 122, YD 830, KB 17 and A 254 are from this group (Photo:1-2-3-4-5-6).

2- Kilims with hand on hips motif. They are woven in Sivrihisar and date back to 18th century. These are kilims with the inventory numbers Y 81.102, KS-5, YD 8109 (Photo: 7-8-9).

3- Kilims with carnation and design that evolved from carnation designs. The kilim with the inventory number Y 81.93 dates back to 17th century and was woven in Middle Anatolia. The kilim with the inventory number Y 81.116 was woven in Konya in 18th century (Photo: 10-11).

4- Kilims that have rare motif on plain background and woven in Middle Anatolia. Kilim with the inventory number Y. 81. 115 dates back to 17th century and the one with the inventory number Y 81.61 dates back to 18th century (Photo: 12-13).

5- Afyon kilims with chest motif. They date back to 18th century. They were woven in the environs of Afyon. Kilims with the inventory numbers S 102, S 97 and Y 81.29 are from this group (Photo: 14-15-16).

6- Afyon kilims with finger motif. They date back to 18th century. They were woven in the environs of Afyon. Kilims with the inventory numbers AU 50, KK 21 and KL 24 are from this group (Photo: 17-18-19).

7- Kilims with stylized animal motifs and ones related with these. They were woven in Middle Anatolia and date back to 18th century. Kilims with the inventory numbers Y 8196, YD 849, Y 81.88 and YD 8130 (Photo: 20-21-22-23).

8- Kilims which were woven in Western Anatolia and the ones which were woven by Yüncü Yoruks (Nomads) date back to 18th century. These are kilims with the inventory numbers S 93, E 77 and Y 81.45 (Photo: 24-25-26). The kilim with the inventory number Y 81.228 which is a similar example and which is thought to be woven in Konya Kavak is also evaluated in this group (Photo: 27).

9- Kilim with hexagon medallion was woven in Kütahya and dates back to 18th century. It has the inventory number KU 10 (Photo: 28).

10- Kilims with various designs and which are thought to be woven in Middle Anatolia. They belong to 18th century and have the inventory numbers AT 35, Y 8131, A 220, YD 8156, YD 899, YD 81.31, S 100, YD 81.74, YD 81.37, YD 8160, YD 813 and YD 851 (Photo: 29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40).

11- Kilims which are thought to be woven in Karapınar. They belong to 18th century and have the inventory numbers S 85 and KOKA 129 (Photo: 41-42).

12- Kilim which was woven in Afyon. It dates back to 18th century and have the inventory number YD 8161 (Photo: 43).

13- Prayer rug with single and double mihrabs. They date back to 18th and 19th centuries. Kilims with the inventory numbers YD 853, AU 51, YD 8105, Y 8134 and AT 28 (Photo: 44-45-46-47-48).

14- Ottoman tent kilims which date back to 16th – 17th centuries. Kilims with the inventory numbers A 316, AG 1, Y 81.106 and K 5 are from this group (Photo: 49-50-51-52).

15- Weavings with cicim and zili technique which have the inventory numbers KMO 13, KT 7, S 87 and KOKA 128 (Photo: 53-54-55-56).

Halı Müzesi

Carpet Museum

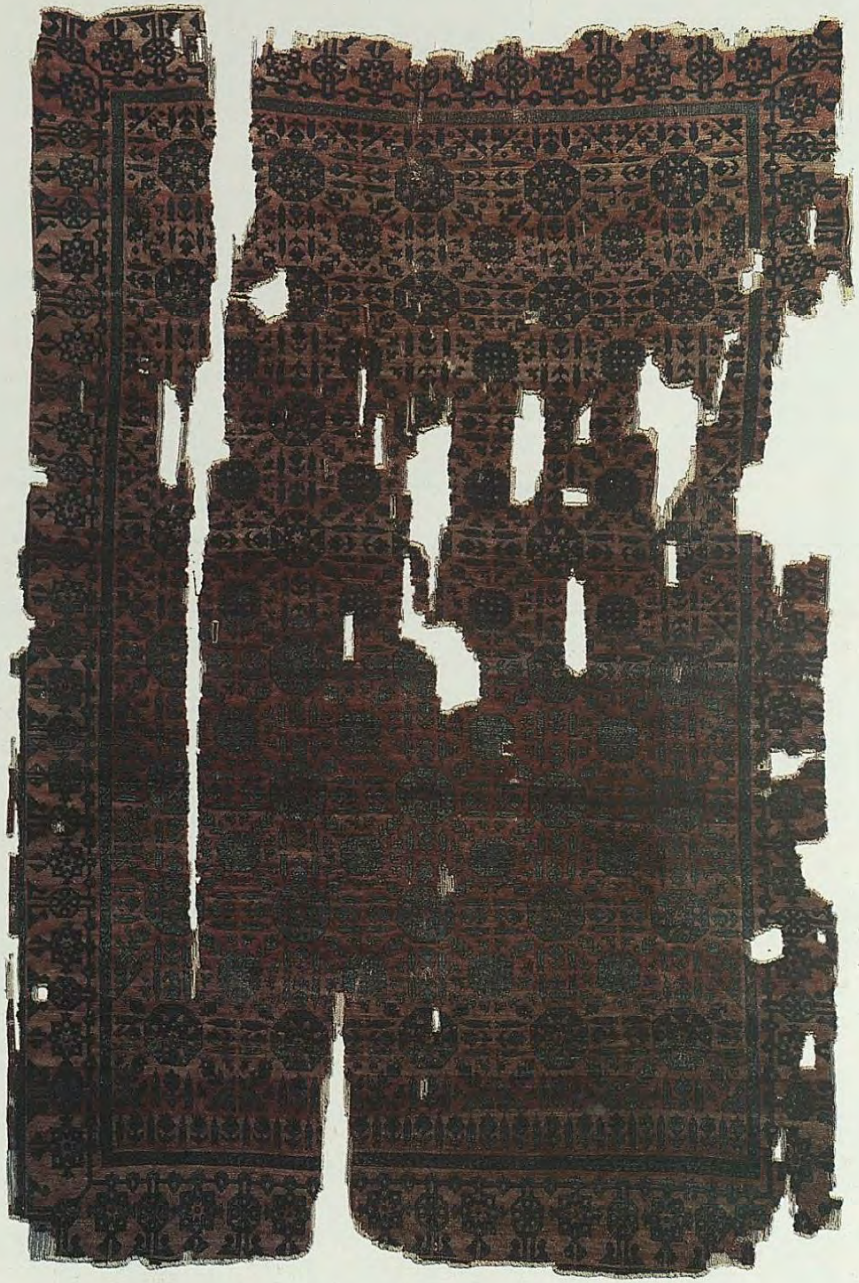

Resim : 1
Envanter No : A.344
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 394x231 cm.
Dönemi : 13 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z2, 2 geçim (Bir gergin, bir dalgalı geçim).
İlmek : İran, sola açık Z2, boyda 32—34 x 31 ende/1dm², abraşlı a.kırmızı, abraşlı mavi, siyah.
Kenarlar : Sol kenarda 5 çift çözgü, ayrı kenar atkısı yoktur, kırmızı zemin Z2 zemin atkısı kenarda devam eder.
Özel işaretler : Kilim, saçak yok. İlmeklenen çözgü çiftleri çaprazlı olarak önlü arkalı dururlar (oluklu sırt).

Halının tüm zemini kırmızı renkli, desenler ise lacivert renklidir. İç dolguda yanyana küçük sekizgenler, bunların içerisine de içiçe sekiz kollu yıldızlar işlenmiştir. Bu sekizgenler balık şeklinde (selvi de denilen) motiflerle dört yandan birbirlerine bağlanmaktadır. Bunların oluşturduğu kare boşluklara da daha küçük içiçe sekizgen madalyonlar yerleştirilmiştir.

Halının ana bordüründe örgülü kûfi yazıdan oluşan bir bezeme bulunur. Uçları üçgen şeklinde uzun kûfi hatlı harfler arasında örgülü sekizgenler bulunur.

Bu halı iç dolgu ve bordür desenleriyle 13. yy. Anadolu Selçuklu sanatının etkilerini yansıtmaktadır. Bordürlerindeki kûfi yazılar İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesindeki Selçuklu halılarında daha arkaik bir şekilde yer almaktadır. Ayrıca Anadolu Selçuklularına ait mimari eserlerde taş ve çini bezemede sık kullanılan bir bezemedir. Örneğin Konya Sahip Ata Hanikâhı ve Türbesinin kubbe kasnaklarında, Sivas Keykavus Şifahanesindeki türbenin kapı ve pencere alınlıklarında, Akşehir Küçük Ayasofya Mescidinin kubbe kasnağında örgülü kûfi hatlı yazı kuşağı bulunmaktadır. Bu örnekleri artırmak mümkündür.[1]

Photo : 1
Inventory No : A.344
Type : Carpet
Dimensions : 394x231 cm.
Period : 13th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes. (one tight, one wavy)
Knot : Persian opened to left Z2, 32-34V x 31H /1dm², abraşlı light red, abraşlı blue, black
Selvage : 5 double warp on left selvage, no separate selvage weft. Red background Z2 ground weft continues on selvage.
Special Markings : Kilim, no fringes. Knotted warp couples stand as back and front crosswise (One thread of pair is lowered).

The whole background of carpet is red and the designs are dark blue. In the inner filling, there are small octagons and crowded 8-way stars inside them are processed. These octagons are attached to eachother from four sides by fish shaped motifs which are also called cypress. Smaller crowded octagon medallions were placed into the spaces formed by these.

In the main border of the carpet there exists an embellishment consisting of a kufic writing. Between the long kufic letters ends of which are triangular, there exist braided octagons.

With its inner filling and border designs, this carpet reflects the impacts of 13th Century Anatolian Seljuk art. The kufic writings in the borders come up in a more arcaic style at the Seljuk carpets in Istanbul Turkish and Islamic Works of Art Museum. Furthermore this is a common embellishment used at stone and tile embellishments of architectural works of art belonging to Anatolian Seljuks. For example, at the dome tholobates of Konya Sahip Ata Dervish Lodge and Tomb, at the door pediments and window pediments of the tomb in Sivas Keykavus Şifahane (Hospital), at the tholobate of Akşehir Küçük Ayasofya Mesjid there exist braided kufic writing bands. It is possible to increase these examples.[1]

[1] B. Balpınar, U. Hirsch, Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi Kataloğu [Catalogue of Directorate General of Foundations Carpet Museum], Wesel Almanya [Wesel Germany], 1989, s: 16-19 [p. 16-19]; S.Bayraktaroğlu "Halı Sanatı" Anadolu Selçuklu ve Beylikler Dönemi Uygarlığı ["Carpet Art" Anatolian Seljuks and Sultanates Period Civilization], Cilt II [Vol. II}, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı yayınları [Ministry of Culture and Tourism Publications], Ankara 2006 s: 553-563 [p. 553-563]

Resim : 2
Envanter No : A.217
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 342x202 cm.
Dönemi : 13 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 30—31 x 29—30 ende /1 dm², sarı, a.mavi, siyah, kırmızı, k. kırmızı, mor, a.yeşil-mavi, beyaz.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Kırmızı zemin üzerinde iki adet büyük sekizgen madalyon yer alır. Köşelerini kareye tamamlayan köşebentler vardır. Bergama veya lll. grup Holbein denilen halı grubunun öncüsüdür. Büyük sekizgen madalyonun tam merkezinde sekiz kollu bir yıldız bulunur. Yıldızın kolları uzatılarak çarkıfelek oluşturulmuştur. Bunların etrafında yine bir sekizgen ve bunun dışında iki sıra yörüngesinde dönen sekiz kollu yıldızlar bulunur. A 150 envanter numaralı halıda da benzer kompozisyon vardır. Burada da güneş ve etrafında yörüngelerinde dönen yıldızların oluşturduğu diagramla "Allah" anılmaktadır. Daha dıştaki sarı-lacivert şaşırtmalı olarak yapılmış palmete benzer uzantılar Orta Asya'da Salur gölünde de bulunur. Zaten madalyonun tamamı Salur gölüne benzemektedir. Sembolik anlam taşıyan Orta Asya etkili bu motif kaynak olarak, mimariden etkilenmektedir. Belkide mimarların çizimleri halıya uyarlanmıştır. Burada kare planlı bir yapıda sekizgen kasnak ve kubbe ile köşelerdeki üçgen dolgularla, kubbeye geçişler anlatılmaktadır.[2] Ana bordüründe görülen örgülü kûfi yazı motifleri 13. yüzyıl Anadolu Selçuklu mimarisinde, özellikle kubbe kasnaklarında sıkca görülür.

[2] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [op. cit.], s.19-22 [p. 19-22]

Photo : 2
Inventory No : A.217
Type : Carpet
Dimensions : 342x202 cm.
Period : 13th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 30-31V x 29-30H /1dm² ,yellow, light blue, black, red, dark red, purple, light green-blue, white
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

On red background there exist two large medallions. There are angle bars which complete their corners to square. It is the pioneer of group of carpets which are called Bergama or 3rd Group Holbein. There exists an 8-way star in the center of big octagon medallion. An epergnes was formed by lengthening the arms of the star. Around these there is again an octagon and two lines of orbiting 8-way stars outside of it. The carpet with the inventory number A150 has the similar composition. "God" is commemorated by the diagram which is formed by the sun and the stars orbiting around it. The bewilderingly made palmette lookalike prolongations in yellow and blue on the outer, exist also in Salur Lake in Middle Asia. In fact, whole of the medallion is similar to Salur Lake. This motif which have Middle Asian impact and which carries a symbolic meaning is influenced from architecture. Maybe it is the application of architectural designs to carpet. Here, octagon tholobate and dome and transition to domes with triangular fillings at a square planned structure are told.[2] The braided kufic writing seen in the main border is seen rather frequently in 13th century Anatolian Seljuk architecture, especially on dome tholobates.

Resim : 3
Envanter No : A.85
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 211x157 cm.
Dönemi : 14 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 25-28 x 24-27 ende /1 dm., abraşlı o.mavi, kayısı, siyah. beyaz.
Kenarlar : Sağ üst 7 çift çözgü, kenar atkısı Z2, zemin atkısı kenara kadar çıkar.
Kilim : Alt etekte en yüksek yeri 3 cm. üstte 9 cm.
Özel işaretler : Saçak yok.

Halının iç dolgusunda mavi renkli 8 kollu yıldızlar ve aralarında kalan boşluklarda mavi renkli baklavalar yer alır. İnce bordürlerinde köşeli -S- ler, ana bordüründe ise iki yana kancalı geometrik motifler bulunur. İç dolguda görülen motifleri 13-14. yüzyılda mimaride sırlı tuğla ve çini mozaik süslemelerde görmekteyiz.

Photo : 3
Inventory No : A.85
Type : Carpet
Dimensions : 211x157 cm.
Period : 14th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool, Z2S
Weft : Red wool Z1, 4 passes.
Knot : Gördes Z2, 25-28V x 24-27H /1dm, (abraşlı) medium blue, apricot, black, white
Selvages : Upper right 5 double warp, selvage weft Z2, ground weft continues up to side.
Kilim : Highest spot at bottom tail 3cm, at the upper 9 cm.
Special Markings : No fringes.

In the inner filling of the carpet there exist 8-way stars and blue colored diamond on the spaces between them. On thin borders, there are cornered –S- motifs; on main border, there are geometrical motifs which are hooked towards two sides. We see the motifs on the inner filling also in 13th - 14th century architecture on glazed brick and tile mosaic embellishments.

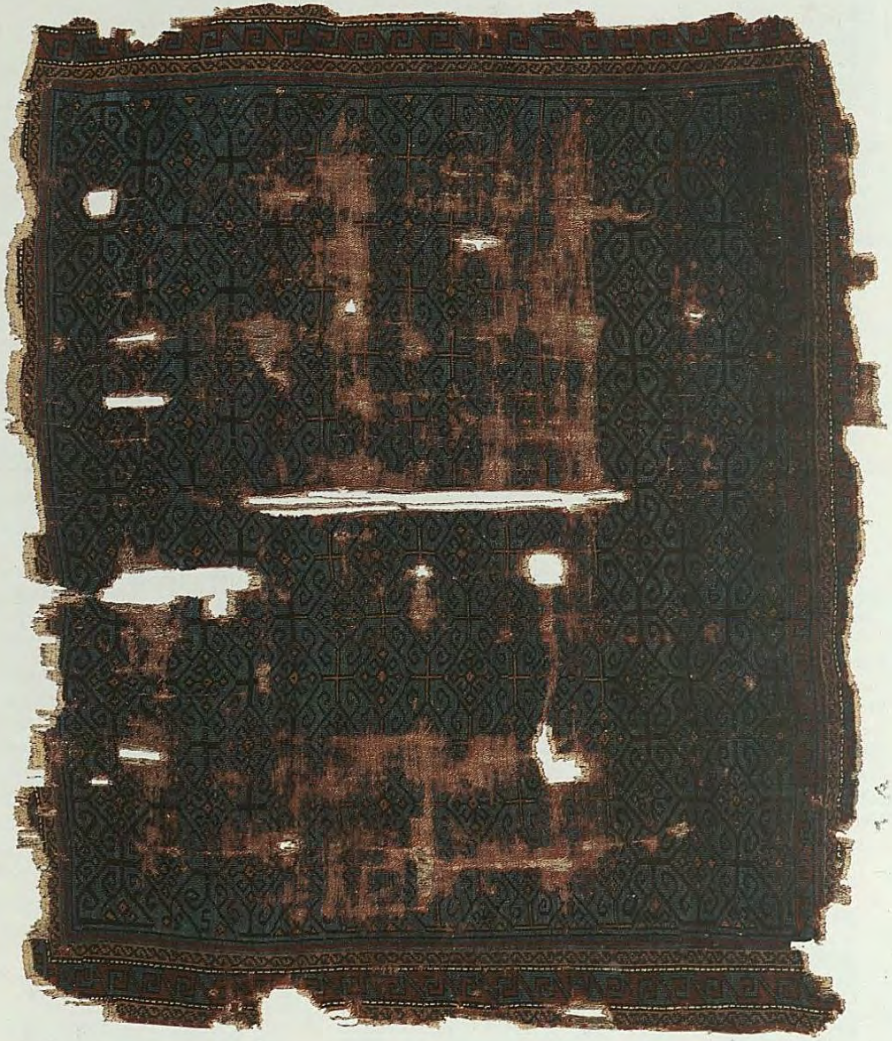

Resim : **4**
Envanter No : A.19
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 213x180 cm.
Dönemi : 14 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2—3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 30-31 x 22-24 ende /1 dm², mavi, kırmızı, kayısı, siyah-kahve,
Özel İşaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : **4**
Inventory No : A.19
Type : Carpet
Dimensions : 213x180 cm.
Period : 14th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2-3 passes
Knot : Gördes Z2, 30-31V x 22-24H /1dm², blue, red, apricot, black-brown
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

A 85 Envanter nolu halının benzeridir. Mavi renkli zeminde birbiri üzerine kurulmuş sekizgenler, içlerinde de kenarları kancalı kareler yer alır. Karelerin içinde karşılıklı eli belinde motifleri bulunur. Bunlar kilim ve zili dokumalarında görülür. Özellikle Sivrihisar, Afyon dokumalarında. Bu halının da 14-15. yüzyıllarda Timurlu veya Türkmen halılarından olabileceği ifade edilmektedir.[3] Kenar bordürlerinde - S - ve kûfi yazıya benzer motifler bulunur.

It is similar to carpet with the inventory number A 85. On blue background, there exist octagons placed on eachother and squares sides of which are hooked inside. Inside the squares, there exist hand on hips motifs. These are seen in kilim and zili weavings. Especially in Sivrihisar and Afyon weavings. It is stated that this carpet is also from 14th -15th century Timurlu or Turkoman carpets.[3] On the side borders there exist -S- motifs and motifs which look like kufi writings.

[3] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [ibid.] s.27 [p. 27]

Resim : 5
Envanter No : A.305
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 240x154 cm.
Dönemi : 14.-15 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 4-5 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 26-28 x 26-27 ende /1 dm²., kırmızı, kayısı, beyaz, siyah, o. mavi, a. mavi, kahve
Özel İşaretler: Kenar, kilim saçak yok.

Kırmızı zemin üzerinde içi mavi, lacivert ve kırmızı renklerde örgülü bantlı madalyonlar bulunur. Küçük motifli Holbein denilen I. Grup Holbein halılarına benzemektedir. Erken devir Osmanlı halılarında görülen bu motif, 18. yy Anadolu halılarında da görülür. Aslında bunlar birbirine düğümlenmiş, mücadele eder şekilde verilmiş iki ejder figürüdür.[4]

Örgülü bantlı madalyonların merkezlerinde içinde sekiz kollu yıldız bulunan bir kare ve bunun dört kenarından uzanan kıvrımlı motifler bulunur. Dört yönü anlatan bu motifler Orta Asya kaynaklı olup, Salur Türkmenlerinin göl motifinde de görülür.[5] Örgülü bantlı madalyonların aralarında kalan boşluklarda rozetler bulunmaktadır. Bunlara çarkı felek de denilebilir.

Halının içteki ince bordürü -S- şeklinde, ana bordürü bozuk bir bitkisel bezemelidir. En dıştaki ince bordürde sarı renkli kûfi yazıdan gelişen bir motif bulunur. Ortada bir üçgenin iki yanında ok ucu gibi dik uzanmış harfler yer alır. Bu motif TİEM'deki Selçuklu halısında da görülür. Ayrıca Orta Anadolu'da Konya ve Nevşehir çevresinde dokunan bazı 18. yy halılarında da görülür.[6]

Photo : 5
Inventory No : A.305
Type : Carpet
Dimensions : 240x154 cm.
Period : 14th – 15th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 4-5 passes
Knot : Gördes Z2, 26-28V x 26-27H /1dm², red, apricot, white, black, medium blue, light blue, brown
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

On red background, there exist medallions with braided bands insides of which are in blue, dark blue and red. It is similar to 1st Group Holbein carpets which are called Holbein with small motifs. This motif which is seen in early period Ottoman carpets is also seen in 18th century Anatolian carpets. In fact these are two dragon figures which are tangled to eachother and described as challenging.[4]

In the center of the medallion which has bradied bands there exist a square with an 8-way star inside and curved motifs projecting from its four sides. These motifs describing four directions are Middle Asia origined and they are also seen in lake motifs of Salur Turkomans.[5] In the spaces between these medallions which have braided bands there exist rosettes. These can also be called epergnes.

The inner border of the carpet is in shape of "S", the main border has defective vegetal embellishments. At the outermost thin border, there exists a motif evolving from a yellow kufic writing. In the middle, there exist letters which lie straigt as an arrow head. This motif is also seen on Seljuk carpet in Turkish and Islamic Works of Art Museum. Furthermore it is seen in 18th century carpets woven in Middle Anatolia in Konya, Nevşehir and their environs.[6]

[4] S. Bayraktaroğlu ,"Erken Devir Osmanlı Halıları İle Bağlantılı Halılar", VI. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları ve Sanat Tarihi Sempozyumu ["Carpets related with Early Ottoman Period Carpets", VI. Medieval Age and Turkish Period Excavation Results and Art History Symposium], Kayseri 2002, s. 171-178 [p. 171-178]; B. Deniz, "Anadolu Türk Dokumalarında Ejder Motifi", Türk Soylu Halkların Halı, Kilim, Cicim Sanatı Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri ["Dragon Motif in Anatolian Turkish Weavings", International Information Festival Declarations on Carpet, Kilim and Cicim Art of Turkish-rooted Peoples], Ankara, 1998, s.102 [p. 102]

[5] S. Bayraktaroğlu, "Çanakkale ve Yakın Çevresinde Dokunan Bazı Halıların Orta Asya İle Bağlantıları" Sanatta Anadolu Asya İlişkileri, Prof. Dr. Beyhan Karamağaralı'ya Armağan, Hacettepe Üniversitesi Yayınları ["Relations with Middle Asia of Some Carpets Woven in Çanakkale and Vicinity", Anatolia — Asia Relation in Art, Dedicated to Prof. Beyhan Karamağaralı, Hacettepe University Publications] Ankara 2006, s.39-50 [p. 39-50]

[6] S. Bayraktaroğlu, "Nevşehir, Niğde ve Kayseri Vakıf Cami ve Mescitlerinde Bulunan Halılar." IX. Ortacağ ve Türk Dönemi Kazı ve Araştırmaları Sempozyumu, Atatürk Üniversitesi ["Carpets in Mosques and Mesjids Belonging to Directorate General of Foundations in Nevşehir, Niğde and Kayseri." IX. Medieval and Turkish Period Excavation and Researches Symposium, Atatürk University], Erzurum 2006, s.85-97 [p. 85-97]

Resim : **6**
Envanter No : E.1
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 224x153cm.
Dönemi : 15 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : İstanbul Teberrukat Deposu

Çözgü : Yün, kahve Z1+ beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 32-35 x 25-27 ende/1 dm², k.kırmızı, o.kırmızı, mavi, kahve.
Özel İşaretler : Kenar, kilim saçak yok.

Photo : **6**
Inventory No : E.1
Type : Carpet
Dimensions : 224x153 cm.
Period : 15th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : İstanbul Sacred Objects Depot

Warp : Wool, brown Z1 + white Z1 = Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 32-35V x 25-27H /1dm², dark red, medium red, blue, brown
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Hayvanlı halılar grubundandır. Halının zemini Bergama halılarında olduğu gibi iki panoya ayrılmıştır. Bu panoların içerisinde birer sekizgen ve onların içinde de stilize bir ağacın iki yanında karşılıklı birer kanatlı hayvan figürü yerleştirilmiştir. Bu hayvanların altında ve üstünde birer hayvan figürü daha yer almıştır. Bordür kenarlarda ve panoların arasında devam etmektedir. Bordürde yıldız ve eli belinde motifleri bulunmaktadır. Bu bordür deseni Orta Anadolu halılarında görülür. Oktay Aslanapa ve Şerare Yetkin halıyı 15. yüzyıla, Belkıs Balpınar ise 17. yüzyıla tarihlemektedir.[7]

It is from carpets with animals. The surface of the carpet is divided into two parts as in Bergama carpets. In these panels each, there exists an octagon and crosswisely placed winged animal figure on two sides of stylized tree inside of it. On top and below of these animal figures, there exist another animal figure. The border continues on sides and between panels. There exist star and hand on hips motifs on the border. This border design is seen also at Middle Anatolia carpets. The carpet is dated back to 15th century by Oktay Aslanapa and Şerare Yetkin, and 17th century by Belkıs Balpınar.[7]

[7] O. Aslanapa, Türk Halı Sanatının Bin Yılı [A Millennium of Turkish Carpet Art], İstanbul, 2005, s. 82 [p. 82]; Ş.Yetkin, Türk Halı Sanatı [Turkish Carpet Art], Ankara, 1991,s. 21 [p. 21]; B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [op. cit.] s.29 [p. 29].

Resim : 7
Envanter No : A.88
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 226x150 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Uşak
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 27 x 36 ende /1 dm², a.kırmızı, k.kahve, sarı, mavi,
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok. Oluklu sırt.

Photo : 7
Inventory No : A.88
Type : Carpet
Dimensions : 226x150 cm.
Period : 16th Century
Region : Uşak
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 27V x 36H /1dm², light red, dark brown, yellow, blue
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes. One thread of pair is lowered.

Uşak bölgesinde dokunan erken Osmanlı Dönemi halıları grubundandır. İçdolgudaki bölümler tamamen bitkisel hatlarla doldurulmuştur. Palmet ve rumiler ince dallarla birbirine bağlanır. Koyu renk zeminli kenar bordürü, içe ve dışa kıvrımlı ince çizgilerin birbirine bağlanmasıyla oluşan eşkenar dörtgenler halindedir. Holbein II veya Lotto tipi denilen halılar grubundandır. Bu grubun diğer örneklerine göre desenleri bozuk dokunmuş olan bu halının 16-17. yy. da ve Batı Anadolu'dan doğuya göç etmiş dokuyucular tarafından dokunmuş olabilir denilmektedir.[8]

It belongs to early Ottoman Period carpet group which are woven in Uşak region. The sections in the inner filling are completely filled with vegetal lines. Palmettes and rumis attach to each other with thin boughs. The side border with dark color background is in state of rhombus formed by attachment of inwardly and outwardly curved thin lines. It is from a carpet group called Holbein II or Lotto type. It is said that this carpet designs of which are woven defectively than other samples of this group could be woven in 16th – 17th century by weavers who have migrated from Western Anatolia to East.[8]

[8] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [op. cit.] , s.55 [p.55]

Resim : **8**
Envanter No : A.142
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 660x300 cm.
Dönemi : 16.yy.
Yöre : Uşak
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S,
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes yün, Z2, boyda 35 x 30-31 ende/1 dm², kırmızı, k. mavi, a. mavi, yeşil, sarı, siyah, kahve.
Özel İşaretler : Kenar, kilim saçak yok. Astar saçaklara solmuş.

Photo : **8**
Inventory No : A.142
Type : Carpet
Dimensions : 660x300 cm.
Period : 16th Century
Region : Uşak
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 35V x 30-31H /1dm², red, dark blue, light blue, green, yellow, black, brown.
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes. The undercoating faded into fringes.

Madalyonlu Uşak halılarının güzel bir örneğidir. Kırmızı zemin üzerine lacivert renkli dairesel bir madalyon, halının tam merkezinde yer alır. Madalyonun merkezinde dört dilimli lacivert bir motif, bundan çıkan çift rumilerin birleşmesiyle oluşan kırmızı bir madalyon bulunur. Bu madalyonun iki kısa kenara doğru uzanan ucunda iki yana kıvrılarak uzayan rumi ve palmet yer alır. Lacivert zeminli madalyonun içinde yine bitkisel hatlar ve rumi ve palmetler doludur.

Halının iki kısa kenarında yarım dairesel madalyonlar yer alır. İki uzun kenarda da yarıdan fazlası görünür şekilde, iki ucu boğumlu çok dilimli madalyonlar bulunur. Halının iç dolgusunda ve bordürlerinde bitkisel desenler hakimdir.

It is a beautiful sample of Uşak Carpets with Medallion. There exists a dark blue circular medallion on red background in the center of the carpet. In the center of the medallion there is a dark blue four sliver motif and a red medallion formed by joining of double rumis coming out of this. There exist rumi and palmette extending by curling towards two sides, at the end of which reaches towards two short sides of this medallion. Inside of medallion with dark-blue background is filled with vegetal lines, rumi and pammettes.

There are half circular medallions on the two short sides of the carpet. On the two long sides, there are multi slivered medallions in a way that more than halves of which can be seen and which have nodes on two ends. Vegetal designs are dominant on the inner filling and borders.

Resim : 9
Envanter No : E.26
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 240x148 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Uşak
Geldiği Yer : Vakıflar Ankara Galerisi

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : A. kırmızı yün, Z1, 2geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 33-36 x 27 ende /1 dm², a.mavi, k.mavi, k.kırmızı, a.kırmızı, beyaz, siyah.
Özel İşaretler : Kenar, kilim saçak yok. Kırmızı astar kumaşı beyaz çözgülere solmuş.

Photo : 9
Inventory No : E.26
Type : Carpet
Dimensions : 240x148 cm.
Period : 16th Century
Region : Uşak
Collected from : Ankara Gallery of Directorate General of Foundations

Warp : White wool Z2S.
Weft : Light Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 33-36V x 27H /1dm², light blue, dark blue, light red, white, black
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes. The red undercoating fabric faded into white warps.

Yıldız madalyonlu Uşak halıları grubundandır. Mavi zemin üzerinde kırmızı renkli iki adet sekiz kollu yıldız madalyon bulunur. Madalyonun içinde palmetler, boşluklarda laleler, lotuslar, palmetler bulunur. Uzun kenarlarda yarım madalyonlar yer alır. Tam merkezde iki madalyon arasında daha küçük bir eşkenar dörtgen madalyon bulunur.

Kırmızı zeminli ana bordürü ile ince bordürü bitkisel desenlidir. 16. yy sonlarında Uşak ve çevresinde dokunmuştur.

It is from the Uşak carpets with star medallion group. On blue background, there exist two red 8-way star medallions. Inside the medallion there are palmettes, inside spaces there are carnations, lotus and palmettes. On the long sides there exist half medallions. In the centre between two medallions there is a smaller equilateral quadrangle medallion.

The main border with red background and the thin border has vegetal designs. It was woven in late 16th century in Uşak and its environs.

Resim : **10**
Envanter No : E.114
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 134x108 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Uşak
Geldiği Yer : Bursa Duhteri Şerif Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Beyaz yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 30-31 x 32 ende /1 dm., beyaz yün, kırmızı, mavi, sarı, kirli sarı, siyah-kahve.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : **10**
Inventory No : E.114
Type : Carpet
Dimensions : 134x108 cm.
Period : 17th Century
Region : Uşak
Collected from : Bursa Duhteri Şerif Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : White wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 30-31V x 32H /1dm, white wool, red, blue, yellow, dark yellow, black-brown.
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Beyaz zeminli Uşak veya kuşlu Uşak denilen halılardandır. Aslında ortada bir çiçek motifi etrafında dört yaprak motifinden oluşan bir kompozisyondur. Yaprakları kuşa benzediği için kuşlu Uşak denilmektedir.

It is from a group called "Uşak with white background" or "Uşak with bird". In fact it is a composition consisting of four leaves motif around a flower motif. It is called Uşak with bird as the leaves look like a bird.

Resim : **11**
Envanter No : A.34
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 248x173 cm.
Dönemi : 16-17. yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2—4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 34-35 x 26-31 ende /1 dm², k. kırmızı, o. kırmızı, mavi, sarı, kahve, siyah, beyaz.
Kenarlar : Sol kenar yok. Sağda 6 çift çözgü, kenarda zemin atkıları devam eder.
Kilim : Üst kilim 9 cm. Üst kilimin ortasında mavi, sarı, mavi 1 cm.lik şeritler vardır. Genelde kırmızı Z1 atkı, eskimiş olan alt kilim 1/2 cm. atkı kırmızı Z1,
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : **11**
Inventory No : A.34
Type : Carpet
Dimensions : 248x173 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 – 4 passes.
Knot : Gördes, Z2, 34-35V x 26-31H /1dm², dark red, medium red, blue, yellow, brown, black, white.
Selvages : No left selvage. 6 double warps on right, ground wefts continue at selvage.
Kilim : Upper kilim 9 cm, In the middle of upper kilim there are 1 cm blue, yellow bands. Mostly red Z1 weft, time worn lower kilim ½ cm red Z1,
Special Markings : No fringes.

Açık kırmızı zemin üzerinde iri dört dilimli bir madalyon bulunur. Dört dilimin aralarında ince bağlantılı, uçları kare şeklinde dilimler vardır. Halının köşeliklerinde de her zaman içe girinti şeklinde olan boşluklar, bu halıda dışa doğru dörtgen şeklinde yapılmıştır. Bordürde zikzak dallar arasında palmetler yer alır. Bu bordür şemasının aynısı A 321 envanter numaralı anahtar deliği motifli halının bordüründe görülür.

On red background, there exist large medallion with four slivers. Between these four slivers, there exist slivers with thin connection.and ends of which are in shape of square. On the squinches of the carpet, the spaces which are always in shape of inwards recess are made in shape of outwards rectangle. There are palmettes between zigzag boughs on the border. The identical of this border scheme is seen on the border of the carpet with the inventory number A 321 which have keyhole motif.

Resim : 12
Envanter No : A.84
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 210x184 cm.
Dönemi : 16.- 17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 36-39 x 22-23 ende /1 dm², kırmızı, mavi, a.mavi, kahve, mavi-yeşil, sarı, beyaz, siyah, mor.
Kenarlar : Sağ kenar yok. Solda 2 cm. 6 çift çözgü, kenar atkıları kırmızı Z2.
Kilim : Alt kilim 2.5 cm. üst 6 cm. atkılar kırmızı Z1, Bitiş örgüsü 2 cm.
Özel İşaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Kırmızı zemin üzerinde sekiz kollu yıldız madalyon bulunur. Bunun içinde de daha küçük sekiz kollu yıldız ile bir sekizgen yer alır. İçteki sekizgenin içinde küçük stilize su kaplumbağasına benzer figürler bulunmaktadır. Büyük sekizgenin kolları içerisinde palmet şeklinde uzantılar yer alır.

Zeminde madalyonun altında üç, üstünde bir adet sekiz kollu yıldız örgülü rozet bulunmaktadır. Dört köşede ise köşebentler yer alır. Ana bordüründe Çin bulutları işlenmiştir. Divriği civarında dokunmuştur.

Photo : 12
Inventory No : A.84
Type : Carpet
Dimensions : 210x184 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes, Z2, 36-39V x 22-23H /1dm², red, blue, light blue, brown, blue-green, yellow, white, black, purple
Selvages : No right selvage. 6cm at left, 6 double warps, selvage wefts red Z2.
Kilim : Bottom kilim 2.5 cm, upper 6 cm, wefts red Z1, finishing braiding 2 cm.
Special Markings : Selvage, kilim, No fringes.

On the red background, there exist an 8-way star medallion. Inside of this, there exist smaller 8-way star and an octagon. Inside the inner octagon, there are figures which look like water turtle. Inside the arms of large octagon there exist prolongations in shape of palmette.

On the surface, there exist 8-way star braided rosettes one over the medallion and three under. There exist angle bars on four corners. Chinese clouds are processed on the main border. It was woven in the environs of Divriği.

Resim : **13**
Envanter No : A.181
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 240x168 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Genelde beyaz yün Z2S, orta kısımda kahve Z1+ beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 27-29 x 22-24 ende/1 dın², o. kırmızı, sarı, a. sarı, abraşlı mavi, beyaz, siyah-kahve
Kilim : Üst kilim 4 cm. kırmızı, sarı, mavi atkılar Z1. 2 cm. bitiş örgüsü var.
Özel İşaretler : Kenar, saçak yok. Siyahlar dökülmüş.

Kırmızı zemin üzerinde ortada sekiz dilimli iri bir yıldız madalyon vardır. Köşelerde de çeyrek madalyonlar bulunur. Bu desen Yıldızlı Uşak halılarının desenidir. Fakat renk ve oranlar bakımından Uşak'ta dokunan Yıldızlı Uşaklardan farklıdır. İki uzun kenarda kaz ayağı motiflerinden oluşan bordür uzanmaktadır. Bir kısa kenarda koyu renk zemin üzerinde bitkisel desen işlenmiştir.

Photo : **13**
Inventory No : A.181
Type : Carpet
Dimensions : 240x168 cm.
Period : 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Mostly white wool Z2S, in the middle section brown Z1 + white Z1 =Z2S
Weft : Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 27-29V x 22-24H /1dm², medium red, yellow, light yellow, blue, white, black-brown
Kilim : Upper kilim 4 cm, red, yellow, blue wefts Z1. 2 cm finishing braiding.
Special Markings : No fringes. Blacks are loose.

On red background in the middle there is an 8 slivered large star medallion. There are quarter medallions on corners. This design is design of Uşak Carpets with Stars. But in color it is different from the "Uşak with Stars" woven in Uşak in color and ratio. On two long sides there is a border consisting of duck foot motifs. On one of the short sides vegetal designs were processed on dark colored background.

Resim : 14
Envanter No : A.222
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 320x194 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 26-29 x 33-34 ende /1 dm², kırmızı, a. kayısı, k.mavi, a.mavi, a.mavi-yeşil, sarı, siyah, beyaz.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, atkılar kırmızı Z2. Zemin atkısı kenara en içteki çözgü telinden bağlanır.
Kilim : Üst kilim 2,5 cm. açık ve koyu kırmızı Z1.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : 14
Inventory No : A.222
Type : Carpet
Dimensions : 320x194 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 3 passes
Knot : Gördes Z2, 26-29V x 33-34H /1dm², red, light apricot, dark blue, light blue, light blue-green, yellow, black, white.
Selvages : Double warp in fours, wefts red Z2. Ground weft attaches to selvage from the innermost warp thread.
Kilim : Upper kilim 2.5 cm, light and dark red Z2.
Special Markings : No fringes.

Yıldızlı Uşak halılarının bir çeşididir. Kırmızı zemin üzerinde mavi renkli dört salkımlı yıldız madalyon bulunmaktadır. Klasik yıldızlı Uşak halılarında sekiz kollu yıldız bulunur. Köşelerde çeyrek, dört kenarda yarım baklava şeklinde madalyonlar yer alır. Boşluklarda birbirine ince dallarla bağlanmış lotus ve palmetler bulunur.

Kalın bordüründe siyah zemin üzerinde mavi renkli çin bulutu motifi işlenmiştir. Kısa kenarlarda bir sıra bitkisel bordür yer alır.

It is a kind of "Uşak Carpets with Star". On red background there is a blue star medallion with four slivers. There exists 8-way star in classic Uşak carpets. There are half diamond shaped medallions on four sides and quarter at the corners. There are lotus and palmettes attached to eachother with thin boughs in spaces.

On the thick border, blue colored Chinese cloud motif is processed on black background. On short sides there is a single line vegetal border.

Resim : **15**
Envanter No : A.1
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 328x194 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim, arada 3 ve 4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 30-31 x 27-28 ende /1 dm², kırmızı, lacivert, o. mavi, a. mavi, sarı, beyaz, yeşil, siyah, kahve.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : **15**
Inventory No : A.1
Type : Carpet
Dimensions : 328x194 cm.
Period : 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes, sometimes 3 or 4 passes
Knot : Gördes Z2, 30-31V x 27-28H /1dm², red, dark blue, medium blue, light blue, yellow, white, green, black, brown
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Halının iç dolgusunda 8 dilimli bir yıldız madalyonla dört köşesinde kenarları kancalı iç içe eşkenar dörtgenler bulunur. Zeminin dört köşesinde ise beyaz konturlu dört kare yer alır. Yıldız madalyon Uşak halılarının madalyonuna benzemektedir. Köşelerdeki madalyonlardaki kanca ve kıvrımlar Kazak ve Türkmen halılarında görülür. Kenar bordüründe uçları boğumlu içine dikdörtgen kartuşlarla daha küçük altıgenimsi kartuşlar vardır. Zemin motifleri Kafkas halıları ile ilgilidir. Doğu Anadolu'da dokunmuştur.

In the inner filling of the carpet, there exist an 8 sliced star medallion and crowded equilateral quadrangle sides of which are hooked on the corners. On the four corners of the surface, there exist four squares with white contours. Star medallion looks like the medallion of Uşak carpets. The hooks and curves of the medallions at the corners are seen in Kazakh and Turkoman carpets. On the side border there exist transverse rectangle cartridges ends of which are noded and smaller hexagonal cartridges. Surface motifs are related with Caucasian carpets. It was woven in Eastern Anatolia.

Resim : 16
Envanter No : A.280
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 224x183 cm.
Dönemi : 16-17. yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz ve kahve yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z2 ve Z1, 2—3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 23 x 20 ende /1 dm², k. kırmızı, kayısı, o. mavi, a. mavi, siyah, beyaz, kahve.
Özel İşaretler : Kilim bitişte ½ cm. kadar görünür. Kenar, saçak yok.

Photo : 16
Inventory No : A.280
Type : Carpet
Dimensions : 224x183 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White and brown wool Z2S.
Weft : Red wool Z2 and Z1,2-3 passes
Knot : Gördes Z2, 23V x 20H /1dm², dark red, apricot, medium blue, light blue, black, white, brown
Special Markings : Kilim is visible up to ½ at the end. Selvage, no fringes.

Kırmızı zemin üzerinde mavi renkli, kenarları dilimli, iki ucu palmet şeklinde uzatılmış bir madalyon vardır. A 104 envanter numaralı halıya benzemektedir. Madalyondan dört tane palmetli kancalı uzantı çıkmaktadır. Madalyonun merkezinde çapraz hatların oluşturduğu dört dilim vardır.

Kenar bordüründe, kancalı, kıvrımlı kartuşlar ve aralarında eli belindeli baklavalar bulunur.

On red background, there exist blue a medallion two ends of which are prolonged in shape of palmette and sides of which are slivered. It is similar to the carpet with the inventory number A 104. Four hooked prolongations with palmettes project from the medallion. In the center of the medallion, there exist four slivers which are formed by crosswise lines.

On the side border, there exist hooked, curved cartridges and diamond with hand on hips between them.

Resim : 17
Envanter No : A.333
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 239x185 cm.
Dönemi : 16-17. yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Ortada a. kahve yün, sağda beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 4—3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 28-30 x 22 ende /1 dm²., kırmızı, mavi, sarı, kahve, beyaz.
Kenarlar : 6 şar çift çözgü, kenar atkıları az beyaz, çoğu mavi Z2, sağ kenarın üst kısmında zemin atkıları kenar atkılarının içine bıçakucu şeklinde girer. Sol kenar atkısı mavi Z2, zemin atkısı Z1, arada kenardaki en dış çözgüden döner.
Kilim : Alt kilim 1 cm.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Siyah zemin üzerinde, sarı renkli kenarları dilimli bir madalyon vardır. Madalyon alt ve üste doğru uzatılarak bir boyunla daha küçük madalyonlar bağlanmaktadır. Bu haliyle madalyon "şemse" şeklini almıştır. A 60 envanter numaralı halının bir eşidir. Madalyonun içinde merkezden çıkan çapraz dallar ucunda çatallı rumi ve palmetler vardır. Bunlar madalyonlu Uşak halılarının madalyonunun içindeki motiflere benzemektedir.

Kalın kenar bordürü ilgi çekicidir. Kırmızı zemin üzerinde sarı renkli birbirine bağlı lotus palmetler işlenmiştir. Halının bir ucunda kenar bordürü ve zemin daraltılmıştır. Divriği civarında dokunmuştur.

Photo : 17
Inventory No : A.333
Type : Carpet
Dimensions : 239x185 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Light brown wool in the middle, white wool at right Z2S.
Weft : Red wool Z1, 4 – 3 passes.
Knot : Gördes, Z2, 28-30V x 22H /1dm², red, blue, yellow, brown, white
Selvages : Double warps in sixes, selvage wefts few white, mostly blue Z2. At the upper section of right selvage ground wefts enter inside of selvage wefts in shape of knife head. Left selvage weft blue Z2, ground weft Z1, sometimes turns from the outermost warp.
Kilim : Lower kilim 1cm.
Special Markings : No fringes.

On black background, there is a yellow medallion sides of which are slivered. The medallion is prolonged downwards and upwards and small medallions are attached with a scape. The medallion has gained the shape of "şemse" (rose). It is a similar of the carpet with the inventory number A 60. In the medallion, there exist forked rumi and palmettes which are at the end of crosswise boughs projecting from the center. They look like motifs in the medallions of Uşak carpets with medallion.

The thick side border is gripping. On red background, yellow lotus palmettes which are attached to eachother are processed. On one end of the carpet, the side border and surface is narrowed. It was woven in the environs of Divriği.

Resim : 18
Envanter No : A.65
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 238x167 cm.
Dönemi :16-17.yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 33-34 x 29-32 ende /1 dm², kırmızı, a. kırmızı, kayısı, k.mavi, a.mavi, sarı, beyaz, mor, siyah.
Kenarlar : 6 şar çift çözgü, kenar atkıları mavi Z2S hafif bükümlü, kırmızı Z1. Kenar ilikli kilim tekniğinde dokunarak kırmızı zemin atkısı mavinin içine bıçakucu şeklinde girer.
Kilim : Üstte 4 cm, atkı kırmızı Z1, altta 1 cm. kırmızı Z1.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : 18
Inventory No : A.65
Type : Carpet
Dimensions : 238x167 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 4 passes.
Knot : Gördes, Z2, 33-34V x 29-32H /1dm², red, light red, apricot, dark blue, light blue, yellow, white, purple, black.
Selvages : Double warp in sixes, selvage wefts Z2S slight plied, red Z1. Woven in selvage kilim technique, red ground weft enters inside the blue in shape of a knife head.
Kilim : 4cm at upper, wefts red Z1, bottom 1 cm red Z1
Special Markings : No fringes.

Kırmızı zemin üzerinde lacivert renkli dilimli bir madalyon, köşelerde bir taraftaki daha uzun çeyrek madalyonlar bulunur. Boşluklarda uzun boyunlu, uzun kuyruklu iki veya üç bacaklı hayvan figürleri yer alır. Bu hayvanların içlerinde de hayvanlar vardır. Bunlarda Budist ve Şamanist etkiler bulunmaktadır. Halının ana bordüründe verev çizgiler karelerle birbirine bağlanarak devam etmektedir. Bu bordür şekli Çanakkale "Oklu Halı" da görülür ve yörede "Makas" denilir. Kazak halılarında da bulunur.

On red background, there exist a dark blue slivered medallion and quarter medallions on the corners one of which is longer. In empty spaces, there are three or four legged animal figures with long necks and long tails. There are also animals inside these animals. They have Budhist and Shamanist influence. On the main border of the carpet, diagonal lines continue by attaching eachother with squares. This border type is seen in Çanakkale "Arrowed Carpet" and called "Scissor" in the region. It exists also in Kazakh carpets.

Resim : **19**
Envanter No : A.104
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 205x163 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Konya Karapınar
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : A.kahve yün Z2S. 10 cm kadar ende kahve Z1 + beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 37-40 x 28-29 ende /1 dm, kırmızı, a.kırmızı, mavi, k.mavi, sarı, beyaz, siyah-kahve.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, kenar atkısı kırmızı Z2.
Kilim : Üst kısımda eskimiş olarak biraz görünür, atkısı kırmızı Z2.
Özel işaretler : Saçak yok.

Photo : **19**
Inventory No : A.104
Type : Carpet
Dimensions : 205x163 cm.
Period : 17th Century
Region : Konya Karapınar
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Light brown wool Z2S.At about 10cm width brown Z1+white Z1=Z2S
Weft : Red wool Z1, 3 passes.
Knot : Gördes Z2, 37-40V x 28-29H /1dm, red, light red, blue, dark blue, yellow, white, black-brown.
Selvages : Double warp in fours, selvage weft red Z2
Kilim : Seems worn out on the upper side, red weft Z2.
Special Markings : There are no fringes.

Kımızı zemin üzerinde iki ucu boğumlu şemse şeklinde iri bir madalyon yer alır. Merkezinde dört dilim şeklinde dört yön işareti vardır. Köşelerde yer alan köşelikler içerisine, zemin palmet gibi bir girinti yapar.

Kalın kenar bordüründe küçük S ler şeklinde stilize ejder veya yılan tasvirleri bulunur. - S - şeklindeki ejder figürleri daha iri bir şekilde 18-19. yy. larda Nevşehir halılarının bordürlerinde görülür.

On the red surface there is a large medallion ends of which are noded and in shape of a rose. In the centre there is a directional sign in shape of four slivers. The squinches on the corners recess inside like ground palmette.

On the thick borders there exist stylized dragon or snake motifs in form of small "S". The dragon motifs in "S" form are seen in a larger shape on borders of 18th – 19th century Nevşehir carpets.

Resim : **20**
Envanter No : A.278
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 238x178 cm.
Dönemi : 16. yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz Z1 + kahve Z1 yün= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 4—5 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 36-38 x 19-22 ende /1 dm², kırmızı, mavi, kahve, sarı.
Kenarlar : Sol kenar 4 çift, atkı kırmızı Z2.
Kilim : Üst kilim 7 cm. Ortadan beyaz Z1 2 cm. şerit, 2 cm. kırmızı Z1 şerit. Alt kilim 1,5 cm. kırmızı Z1 atkı.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : **20**
Inventory No : A.278
Type : Carpet
Dimensions : 238x178 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White Z1 + brown Z1 wool = Z2S.
Weft : Red wool Z1, 4 – 5 passes.
Knot : Gördes, Z2, 36-38V x 19-22H /1dm², red, blue, brown,yellow.
Selvages : Left selvage 4 double, weft red Z2
Kilim : Upper kilim 7cm, White Z1 2 cm from middle, band, 2cm red Z1 band, Lower kilim 1.5cm. red Z1 weft.
Special Markings : No fringes.

İç dolguda iç içe iki madalyon bulunur. Madalyon dairesel şeklini yitirmiş köşeli hal almıştır. İki ucu uzatılarak birer boğum yapmıştır. Bir uçta iki adet boğumludur.

Kalın kenar bordürü zik zak motiflidir. Aralarda ejder figürleri bulunur.

There are two crowded medallions on the inner filling. Medallion has lost is circular shape and gained a cornered state. A node is made by extending two ends. It has two nodes in one end.

The thick side border has zigzag motifs. There are dragon figures in between.

Resim : **21**
Envanter No : A.60
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 296x197 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 3—4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 25-28 x 24-33 ende /1 dm², siyah, kırmızı, o.mavi, a.mavi, sarı, yeşil-mavi.
Kenarlar : Solda 6 çift, atkı mavi Z2S, hafif bükümlü.
Kilim : Üstte 4 cm, atkılar mavi, kırmızı Z1, altta 1 cm. kırmızı Z1.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : **21**
Inventory No : A.60
Type : Carpet
Dimensions : 296x197 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 3-4 passes.
Knot : Gördes, Z2, 25-28V x 24-33H /1dm², black, red, medium blue, light blue, yellow, green-blue
Selvages : 6 double at left, weft red Z2, slight plied.
Kilim : 4 cm at upper, wefts blue, red Z1, 1 cm at bottom, red Z1.
Special Markings : No fringes.

Siyah renkli iç dolgu üzerinde kenarları dilimli bir madalyon bulunur. Madalyonun iki ucu uzatılarak birer küçük madalyon oluşturulmuştur. Köşe dolguları ile madalyonlar zıt renktedir.

Kalın bordürü iç dolgu ile yarışacak kadar ilgi çekicidir. Kırmızı zemin üzerinde sarı renkli birbirine bağlı lotus palmet sıralarî işlenmiştir. A 333 envanter numaralı halı ile aynı özelliklere sahiptir.

On the black inner filling there is a medallion with slivers on the sides. Small medallions have been formed by extending two ends of the medallion. Corner fillings and medallions are in adverse colors.

The thick border is as gripping as to compete with the inner filling. Yellow lotus palmette lines attached to each other are processed on red background. It has the same characteristics of the carpet with the inventory number A 333.

Resim : **22**
Envanter No : E.22
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 257x161 cm.
Dönemi : 16 . yy. sonu
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Ankara Vakıflar Galerisi

Çözgü : Yün, kahve Z1+ beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Yün, Z1, 3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 34-42 x 29-31 ende /1 dm², devetüyü, kırmızı, mavi, sarı, kahve, beyaz, siyah, lacivert.
Kilim : 1 cm yükseklik, çok eskimiş.
Özel İşaretler : Kenar, saçak yok. Bazı kısımlarda kaydırmalı ilmek sıraları yer alır.

Photo : **22**
Inventory No : E.22
Type : Carpet
Dimensions : 257x161 cm.
Period : Late 16th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Ankara Gallery of Directorate General of Foundations

Warp : Wool, brown Z1 + white Z1 = Z2S
Weft : Wool Z1, 3 passes.
Knot : Gördes, Z2, 34-42V x 29-31H /1dm², camel hair, red, blue, yellow, brown, white, black, dark blue.
Kilim : 1 cm height, time worn.
Special Markings : Selvage, no fringes. In some sections there are sliding knot lines.

İç dolguda bej renkli deve yünü zeminde lacivert ve kırmızı renkli içiçe iki madalyon bulunur. Köşelerde canavar ayağı denilen çift yönlü kancalı sıra ile sınırlandırılmış köşe dolguları yer alır. Madalyon ile köşe dolguları arasında düz zemin üzerine serpiştirilmiş küçük çarkıfelek ve rozetler Ankara, Eskişehir, Konya üçgeninde dokunan halılarda görülür. Bordürlerdeki altıgen kartuşlar 16-17.yy. Uşak halılarında yer alır. Orta Anadolu'da dokunmuş olabilir.

In the inner filling on the beige colored camel hair surface there are two crowded medallions. On the corners there are corner fillings which are confined by bidirectional hooked line which is called monster foot. The small epergnes and rosettes that are sprinkled on plain surface between the medallion and the corner fillings are seen in carpets which are woven in the triangle of Ankara, Eskişehir and Konya. The hexagon cartridges on the borders come up in 16th – 17th century Uşak carpets. It can be woven in Middle Anatolia.

Resim : **23**
Envanter No : A.150
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 211x147 cm.
Dönemi : 16.-17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 29-31 x 25-26 ende /1 dm, a.kırmızı, mavi, a.mavi, siyah, beyaz, sarı, kahve.
Kenarlar : Sağ üst köşede görünür, 5 çift çözgü, sol kenarda yok, kenar atkısı mavi Z2, zemin atkısı kenara kadar çıkar.
Özel işaretler : Kilim, saçak yok. Siyahlar sökülmüş.

Photo : **23**
Inventory No : A.150
Type : Carpet
Dimensions : 211x147 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool, Z2S
Weft : Red wool Z1, 4 passes
Knot : Gördes Z2, 29-31V x 25-26H /1dm, light red, blue, light blue, black, white, yellow, brown.
Selvages : Seen on upper right corner. 5 double warp, not exist on left side, selvage weft blue Z2, ground weft continues up to side.
Special Markings : Kilim, No fringes. Blacks are loose.

Kırmızı zemin üzerinde ortada sekizgen bir madalyon, dört köşede daha küçük sekizgen madalyonlar bulunmaktadır. İçlerinde mavi üzerinde kırmızı renkli sekiz kollu yıldız işlenmiştir. Boşluklarda çeşitli geometrik motifler bulunur. Kısa kenarlara yakın yerde kancalı sıralar şeklinde stilize hayvan motifleri işlenmiştir. Ana bordür siyah zemin üstüne bitkisel motiflidir. İnce bordürlerde ise zikzak sırası bulunur.

Ortadaki madalyonun içinde, merkezde bir sekiz kollu yıldız, bunun etrafında da yörünge çizen sekiz tane sekiz kollu yıldız bulunmaktadır. Bu yörüngelerinde dönen yıldızlar ile gökyüzü tasvir edilmektedir. Güneş ve etrafında yörüngelerinde dönen yıldızların oluşturduğu diagramla "Allah" anılmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de bazı ayetler güneşi, yıldızları ve onları yaratanı aynı diagramla ifade etmektedir.[9]

On red background there is an octagon medallion, on four corners there are smaller octagon medallions. Red colored 8-way star motif has been processed inside them on blue background. In spaces there are various geometrical designs. On places close to short sides stylized animal motifs are processed in shape of hooked lines. Main border has vegetal motifs on black background. There exists a zigzag line in thin borders.

Inside the medallion which is in the middle there exists an 8-way star and there are orbiting 8-way stars around it. These orbiting stars represent the sky. "God" is commemorated by the diagram which is formed by the sun and the stars orbiting around it. In Holy Qur'an some verses describe the sun, the stars and the one who created them with the same diagram.[9]

[9] B. Karamağaralı, "Türk Halı Sanatındaki Motiflerin Yorumu Üzerine" [On Commentaries of Motifs in Turkish Carpet Art] Arış 3, Aralık 1997 [December 1997], Ankara, s:28-39 [p. 28-39]

Resim : **24**
Envanter No : A.137
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 290x174 cm.
Dönemi : 16.yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : A.kırmızı yün Z1, 4 geçim, birkaç yerde 8 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 31-33 x 22-26 ende /1 dm², k.mavi, a.mavi, kırmızı, sarı, siyah, kahve, beyaz.
Kilim : Üst kilim 8 cm. kırmızı Z1 atkı. Altta kilim yok.
Özel İşaretler : Saçak yok. Kahve ve siyah alanlar dökülmüş.

Photo : **24**
Inventory No : A.137
Type : Carpet
Dimensions : 290x174 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Light red wool Z1, 4 passes, some sections 8 passes
Knot : Gördes, Z2, 31-33V x 22-26H /1dm², dark blue, light blue, red, yellow, black, brown, white
Kilim : Upper kilim 8cm, red Z1 weft, No kilim at buttom.
Special Markings : No fringes. Brown and black areas are loose.

Parça halindeki halının zemininde üst üste iki madalyon ve köşelikler görülmektedir. Uzun bir halıdan kalan bir parça olduğu düşünülmektedir. Kenar bordüründe kaba bir şekilde çin bulutu motifi işlenmiştir. Belki de en erken madalyonlu halılardan biridir.

On the surface of the fragmentary carpet, squinches and two medallions which are one above the other are seen. It is thought to be a piece left from a long carpet. On the side border Chinese cloud motif is processed abruptly. It is probably one of the earliest carpets with medallions.

Resim : **25**
Envanter No : A.119
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 230x168 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 36 x 33-34 ende /1 dm², parlak kırmızı, kiremit, kayısı, mavi, a. mavi, a.mavi-yeşil, kahve, siyah-kahve, beyaz.
Kenarlar : 8 er çift çözgü, kırmızı zemin atkısı kenarda devam eder.
Kilim : Üst kilim 2 cm. kırmızı atkı Z2.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : **25**
Inventory No : A.119
Type : Carpet
Dimensions : 230x168 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 36V x 33-34H /1dm², bright red, brick color, apricot, blue, light blue, light blue-green, brown, black-brown, white.
Selvages : Double warp in eights, red ground weft continues at selvages.
Kilim : Upper kilim 2 cm, red weft Z2.
Special Markings : No fringes.

Kahverengi iç dolgu üzerinde büyük bir yıldız madalyon vardır. Köşelerde de daha küçük sekizgen madalyonlar bulunur. Düzenleme olarak Bergama halıları veya büyük desen Holbein halıları gibidir. Merkezdeki büyük madalyonun içinde iç içe iki sekizgen, etrafında 16 kollu bir yıldız madalyon bulunur. Yıldızların kollarının arası üçgen şeklinde petek dolgularla doldurulmuş, böylece büyük bir sekizgen madalyon oluşmuştur. Mavi ve kırmızı renkler kullanılmıştır. Ana bordür dört yapraklı çiçek formundadır. Dıştaki ince bordür zikzak dal ve çiçek desenlidir. Bu bordür çift mihraplı küçük madalyonlu Uşak seccadelerinde de görülür.

There is a large star medallion on the brown inner filling. On the corners there exist smaller octagon medallions. It is similar to Bergama carpets or large design Holbein carpets in arrangement. In the medallion at the center there exist two crowded octagons and 16-way star medallion around it. Spaces between the arms of the star are filled with triangular honeycomb fillings and consequently a large octagon medallion was formed. Blue and red colors are used. Main border is in form of a flower with four leaves. The outer thin border have zigzag bough and flower designs. This border is also seen in Uşak prayer rugs with double mihrab and small medallions.

Resim : **26**
Envanter No : A.63
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 333x198 cm.
Dönemi : 16.-17. yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 38-40 x 32-33 ende /1 dm²., siyah, kırmızı, a.kırmızı, mavi, a.mavi, sarı, a.yeşil, lacivert, kahve, beyaz.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, açık mavi-yeşil Z2S hafif bükümlü. Zemin atkısı kenara en içteki çözgü telinden bağlanır.
Kilim : Üst kilim 2,5 cm. açık mavi-yeşil atkı Z2, alt kilim ½ cm. mavi ve kırmızı atkı Z1. Üst kilimin bitiminde 3 çözgü telinden atlayıp sonuncusundan dolanıp dönen tek sıra sarma var.
Özel İşaretler : Saçak yok. Siyah- kahveler dökülmüş.

Photo : **26**
Inventory No : A.63
Type : Carpet
Dimensions : 333x198 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes
Knot : Gördes Z2, 38-40V x 32-33H /1dm², black, red, light red, blue, light blue, yellow, light green, dark blue, brown, white.
Selvages : Double warp in fours, light blue-green Z2 slight plied. Ground weft attaches to selvage from the innermost warp thread.
Kilim : Upper kilim 2.5 cm, light blue-green weft Z2. Lower kilim ½ cm blue and red weft Z1. At the finishing of upper kilim there is a single line wrapping which skips over 3 warp threads and wrap from the latest.
Special Markings : No fringes. Brown and black areas are loose.

Koyu kahverengi zemin üstünde iç içe çok dilimli yıldız madalyon bulunmaktadır. Bu Tebriz halılarının madalyonuna benzemektedir. Zeminde bitkisel bezeme bulunur. Bu desenler Tebriz ve Kuzey Batı İran halılarında görülür. Kırmızı zeminli kenar bordüründe Çin bulutu motifi ile altı dilimli rozetler yer alır. Bu halı da Divriği'de 16-17. yy.da dokunmuş olabilir.

On dark brown background, there exists crowded and slivered star medallion. It is similar to the medallions of Tabriz carpets. There are vegetal embellishments on the background. These designs are seen in Tabriz and North Western Persian carpets. On the side border with red background there exist Chinese cloud motif and six slivered rosettes. This carpet could be woven in 16th – 17th century in Divriği.

Resim : **27**
Envanter No : E.4
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 245x170 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Genelde beyaz yün Z2S. Birkaç yerde kahve Z1+beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 37-38 x 30-32 ende/1 dm², siyah, a.mor, k.kırmızı, a.kırmızı, mavi, a.mavi, sarı, beyaz.
Kenarlar : Sağ kenarda 6 çift çözgü, kenar atkıları a.mavi ve kırmızı Z2S hafif bükümlü. Kenarda iki renkten ilikli kilim tekniği ile bıçakucu deseni yer alır.
Kilim : Bitişte 7 cm. yüksek, atkılar Z1. Önce mor şerit sonra kırmızı şerit yer alır.
Özel İşaretler : -

Photo : **27**
Inventory No : E.4
Type : Carpet
Dimensions : 245x170 cm.
Period : 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Mostly white wool Z2S. In some sections brown Z1+ white Z1 =Z2S
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes, Z2, 37-38V x 30-32H /1dm², black, light purple, dark red, light red, blue, light blue, yellow, white
Selvages : 6 double warps on right selvage, selvage wefts light blue and red Z2S slight plied. There is a knife head motif with two color kilim technique.
Kilim : 7 cm at finishing. High, wefts Z1. First purple band, next red band.
Special Markings : -

Halının iç dolgusunda, merkezde bir sekizgenin etrafında oluşmuş sekiz kollu iri yıldız madalyon işlenmiştir. Boşluklarda geometrik motifler yer alır. Halının ana bordüründe küçük kareler içerisinde sekiz kollu yıldız etrafında oluşmuş bezeme vardır. İki kısa kenarda ise üçgensel formlar yer alır.

In the inner filling of the carpet, an 8-way large star medallion which was formed around an octagon in the center was processed. There are geometrical motifs in the spaces. On the main border of the carpet, there exists an embellishment formed around an 8-way star inside small squares. On the two short sides, there are triangular forms.

Resim : 28
Envanter No : E.33
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 218x128 cm.
Dönemi : 16-17. yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Ankara Vakıflar Galerisi

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 47-50 x 30-34 ende /1 dm., k.kırmızı, mavi, yeşil-mavi, sarı, siyah, madalyon zemini mor.
Kenarlar : Solda 6 çift çözgü, kenar atkısı kırmızı Z2, sağ kenar yok.
Özel işaretler : Saçak yok.Bazı yerlerde ilmek sıralarında kayma var.

Koyu kırmızı zemin üzerinde iç içe bozuk altıgen gibi madalyolar ve merkezde bir sekizgen vardır. Madalyonun dört kenarından uçlara doğru uzun kollar uzanmaktadır. Kolların ucu stilize hayvan figürleriyle sonlanmaktadır. Madalyondan uzanan bu dört kol şeklindeki desenler daha gelişmiş bir şekilde 18 — 19. yy. Çanakkale, Bergama halılarında da görülür. Halının zemin boşluğunda çeşitli soyut şekiller, kıvrımlar, küçük stilize hayvanlar vardır.

Kenar bordüründe üçgenler oluşturacak şekilde bulut motifleri işlenmiştir. Kafkas halılarının etkisiyle 16 - 17. yy. da Doğu Anadolu' da dokunduğu düşünülmektedir.

Photo : 28
Inventory No : E.33
Type : Carpet
Dimensions : 218x128 cm.
Period : 16th -17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Ankara Gallery of Directorate General of Foundations

Warp : White wool, Z2S.
Weft : Red wool Z1, 3 passes.
Knot : Gördes Z2, 47-50V x 30-34H /1dm, dark red, blue, green-blue, yellow, black, medallion background purple.
Selvages : On the left 6 double warp, selvage weft red Z2, right side missing.
Special Markings : No fringes. In some spots there is sliding in knot lines.

On red background, there exist crowded medallions like defective hexagon and an octagon in the center. Four arms project from four sides of the medallion towards ends. Ends of the arms finish with stylized animal figures. These designs which are in shape of four arms projecting from the medallion are seen also in 18th -19th century Çanakkale, Bergama carpets. On the layer space of the carpet, there exist various abstract shapes, curles and small stylized animals.

On the side border, cloud motifs are processed in a way to form triangles. It is thought to be woven in 16th -17th century in Eastern Anatolia with Caucasian influence.

Resim : **29**
Envanter No : A.216
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 287x195 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : A.kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : İran sola açık Z2, boyda 30 x 36-37 ende /1 dm², siyah-kahve, mavi, a.mavi, o. yeşil-mavi, a. yeşil, sarı, beyaz.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, atkılar a. kırmızı Z2. Zemin atkısı kenara en içteki çözgü telinden bağlanır.
Kilim : Üst kilim 1,5 cm. açık kırmızı Z2.
Özel İşaretler : Saçak yok. Kahve ve siyah alanlar dökülmüş.

Photo : **29**
Inventory No : A.216
Type : Carpet
Dimensions : 287x195 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Light red wool Z1, 2 passes
Knot : Persian opened to left Z2, 30V x 36-37H /1dm², black-brown, blue, lignt blue, medium green-blue, light green, yellow, white.
Selvages : Double warp in fours, wefts light red Z2. Ground weft attaches to selvage from the innermost warp thread.
Kilim : Upper kilim 1.5 cm, light red Z2.
Special Markings : No fringes. Brown and black areas are loose.

Siyah zemin üstünde mavi renkli bulut motifleri dikey olarak yerleştirilmiştir. Aralarında palmetler bulunmaktadır. Kırmızı zeminli bordürde dal ve yaprak motifleri yer almaktadır. Bu yapraklar daha küçük olarak Uşak halılarının bordüründe de görülür. Halının 16. yy. başlarında Şam'dan Divriği'ye getirildiği ifade edilmektedir.[10]

On black background, blue colored cloud motifs are placed vertically. There are palmettes among them. On the border with red background, there exist bough and leaf motifs. These leaves are seen on the borders of Uşak carpets but in small size. It is stated that the carpet is brought from Damascus to Divriği in early 16th century.[10]

[10] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [ibid.] s.60 [p. 60]

Resim : 30
Envanter No : A.100
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 225x184 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S
Atkı : Kahve yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 35-38 x 23-25 ende /1 dm², lacivert, mavi, k. kırmızı, a. kırmızı, sarı, beyaz, kahve, mor.
Kenarlar : Sağ 4 tek tel ve 2 renkli 2 şer ilmek var.
Kilim : Üst kilim10 cm. atkı a. kırmızı Z1.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : 30
Inventory No : A.100
Type : Carpet
Dimensions : 225x184 cm.
Period : 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes, Z2, 35-38V x 23-25H /1dm², dark blue, blue, dark red, light red, yellow, white, brown, purple.
Selvages : Right 4 single threads and 2 colored knots in twos.
Kilim : Upper kilim 10 cm, wefts light red Z1
Special Markings : No fringes.

Lacivert, kırmızı, koyu yeşil, gül kurusu renklerde iç içe kancalı sıralar ister madalyon oluşturarak, hiç boşluk bırakmadan, halının tüm zeminine dağılmıştır. Gül kurusu renkli kancalı sıralar stilize ejder figürüdür. Aralarda küçük hayvan figürleri yer alır. Kenar bordürü karşılıklı koç boynuzu desenlidir.

Crowded lines with hooks which are in dark blue, red, dark green, dried rose colors have spreaded on the surface of the carpet without leaving a space forming a medallion. The hooked lines with dried rose colors are sytlized dragon figures. There exist small animal figures in betweens. Side border has reciprocal ram's horn designs.

Resim : **31**
Envanter No : A.134
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 287x151 cm.
Dönemi : 16.-17 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Cami

Çözgü : Beyaz yün Z2S
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 28-29 x 26 ende /1 dm², zemin siyah ve kahve karışık, kırmızı, a. kırmızı, sarı, mor, mavi, yeşil, beyaz.
Kenarlar : bir kenarda 6, diğer kenarda 8 çözgü teli. Kenarlar her iki tarafta parça halinde. Atkılar mavi ve kırmızı Z1.
Kilim : Altta kilim yok,üst kilim 6 cm., mavi, kırmızı Z1 atkılardan ilikli kilim tekniğinde dokunmuş kesikli renkli şeritler var.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : **31**
Inventory No : A.134
Type : Carpet
Dimensions : 287x151 cm.
Period : 16th - 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes, Z2, 28-29V x 26H /1dm², background mixed with black and brown, red, light red, yellow, purple, blue, green, white.
Selvages : 6 warp threads on one selvage, 8 on the other. Selvages are fragmentary on both sides. Wefts blue and red Z1.
Kilim : No bottom kilim. Upper kilim 6 cm, there are dashed colored bands woven by kilim technique from blue, red Z1 wefts.
Special Markings : No fringes.

Siyah renk zemin üzerinde, bir merkezin dört tarafında akrep motifleri bulunur. Bunların içerisinde de daha stilize edilmiş akrepler yer alır. Aralardaki boşluklarda sekiz kollu yıldız rozetler yerleştirilmiştir. Sarı zeminli kenar bordürü bitkisel bezemelidir.

On black bakground, there exist scorpion motifs on the four sides of a center. Inside of these, there exist more stylized scorpions. 8-way star rosettes are placed on the spaces between. The side border with yellow background has vegetal embellishments.

Resim : **32**
Envanter No : A.81
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 187x156cm.
Dönemi : 15. yy. sonu
Yöre : Doğu Anadolu.
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S. %60'ı kahve Z1+beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 39-40 x 28 ende /1 dm., o.mavi, a.mavi, k.mavi, k.sarı, sarı, beyaz, kırmızı, a.kırmızı, siyah.
Kenarlar : 7 şer çift çözgü, kenar atkısı Z2.
Özel işaretler : Kilim ve saçak yok, zemin atkısı arada bir kenara kadar çıkıp, döner.

Photo : **32**
Inventory No : A.81
Type : Carpet
Dimensions : 187x156 cm.
Period : Late 15th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S. % 60 brown Z1 + white Z1= Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 39-40V x 28H /1dm, medium blue, light blue, dark blue, dark yellow, yellow, white, red, light red, black
Selvages : Double warp in sevens, selvage weft Z2.
Special Markings : Kilim and no fringes. Ground weft every now and then goes up to side and turns.

Anahtar deliği motifli halılar grubundandır. Kırmızı zemin üzerinde ortada enine bir panodan iki kısa kenara doğru uzanan, uçları sekizgen şeklinde sonuçlanan anahtar deliği formu yer almaktadır. Tam merkezde dört kol halinde dört yön işareti bulunur.

Anadolu, kuzey batı İran, Azarbeycan ve Kazak halılarında da görülen bu motifin İslam inancına göre sembolik anlamı vardır. Kur'an-ı Kerimde "anahtar Allahın elindedir. O her istediği kapıyı açar, her şeyi bilir" anlamında ayetler vardır. Ayrıca "bu halıda namaz kılan kişiye cennetin kapıları açılır" anlamı sembolize edilmektedir.[11] Bordürde ise zikzak dal üzerinde yaprak ve çiçek motifleri işlidir.

It is from the group called carpets with keyhole motif. On the red surface, there is a keyhole motif reaching from a transverse panel towards two short sides and ends of which results as an octagon. In the center there exist a directional sign in state of four arms.

This motif which can be seen in Anatolian, North Western Persian, Azerbaijan and Kazakh carpets has a symbolic meaning according to Islamic belief. In Holy Qur'an there are verses in meaning of "Key is in God's hands. He opens the door he wants, knows everything." Furthermore at this carpet meaning of "the doors of heaven will be opened to the one who performs the namaz" is symbolized.[11] On the border flower and leaf motifs on zigzag bough are processed.

[11] E.Kalender, "Anahtar Delikli Seccadeler Üzerine İkonografik Bir Deneme" [An Iconographic Assay on Prayer Rugs with Keyhole Motifs] Arış, Sayı 1 [Issue No. 1], Ankara, 1997, s: 58-63 [p. 58-63]

Resim : **33**
Envanter No : A.66
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 179x144 cm.
Dönemi : 17 yy
Yöre :Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z1 +Siyah kıl Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmik : Gördes Z2, boyda 30-33 x 22-26 ende /1 dm., a.kırmızı, k.mavi, siyah, a.mavi, beyaz, sarı
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : **33**
Inventory No : A.66
Type : Carpet
Dimensions : 179x144 cm.
Period : 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z1 + Black hair Z1 = Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 30-33V x 22-26H /1dm, light red, dark blue, black, light blue, white, yellow.
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Anahtar deliği motifli halıların bir varyasyondur. A 281 Envanter numaralı halının benzeridir.

Kırmızı zeminli iç doguyu çeviren kontur altta ve üstte içe doğru bir girinti yapar. Bu girintinin içlerinde kenarları kıvrımlı bir motif bulunur. Halının iç dolgusunda da koç boynuzları ve küçük sekizgenler içerisinde sekiz kollu yıldız dolgulu çiçeklerden oluşan motifler yer alır.

Kalın kenar bordüründe zikzak dal ve yapraklardan oluşan bitkisel bezeme bulunur.

It is a variation of carpets with keyhole motif. It is similar to the carper with the inventory number A 281.

The contour which surrounds the red inner filling recesses inwards at the top and bottom. Inside this recess there exist a motif sides of which are curved. In the inner filling of the carpet, there are motifs consisting of ram's horn motif and 8-way star motif in small octagons.

On the thick side border there exists an embellishment consisting of zigzag boughs and leaves.

Resim : **34**
Envanter No : A.321
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 213x142 cm.
Dönemi : 15.-16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 34-35 x 32-33 ende /1 dm, kırmızı, sarı, a.kırmızı, k.mavi, a.mavi, siyah, kahve, kayısı, beyaz, az yeşil-mavi.
Kenarlar : Sağda 5 çift çözgü, sol kenar yok, kenar atkısı kırmızı Z2,
Özel işaretler : Kilim, saçak yok. Siyahlar gevşemiş.

Photo : **34**
Inventory No : A.321
Type : Carpet
Dimensions : 213x142 cm.
Period : 15th – 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool, Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 34-35V x 32-33H /1dm, red, yellow, light red, dark red, light blue, black, brown, apricot, white, few green-blue.
Selvages : On the right 5 double warp, selvage weft red Z2, left side missing.
Special Markings : Kilim, No fringes. Blacks are loose.

Anahtar deliği motifli halılardandır. Kırmızı zemin üzerinde orta eksende yer alan enine dikdörtgen, iki kısa kenara doğru birer uzantı yaparak uçları sekizgen halinde sonuçlanır. Bu sekizgen kısımların içlerinde birer tane düğümlü sekizgen bulunur. Anahtar deliği motifini çevreleyen ince kontur sarı zeminli olup üzerinde zikzak dal ve çiçek motifi bulunur.

Kalın kenar bordürü siyah zemin üzerinde zikzak dal ve palmet şeklinde yaprak motiflidir. A 34 envanter numaralı halının bordürü ile aynı şekildedir.

It is from the group of carpets with heyhole motif. The horizontal rectangle which is on middle axis and on red background, results in form of octagon by making a prolongation towards two short sides. Inside these octagon sections there are knotted octagons. The thin contour which surrounds the keyhole motif has yellow background and there exist zigzag boughs and flower motifs on it.

The thick side border is has black background and there exist zigzag boughs and leaves in shape of palmette on it. It is the same with the border of carpet with the inventory number A 34.

Resim : **35**
Envanter No : A.121
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 300x187 cm.
Dönemi : 15.-16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, genelde 3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 26-30 x 25 ende /1 dm², o. kırmızı, sarı, a. sarı, abraşlı mavi, beyaz, siyah-kahve.
Kenarlar : 6 şar çift çözgü, atkılar mavi Z2, zemin atkısı arada kenarda en dış çözgü telinden döner.
Kilim : Üst kilim 5 cm. kırmızı Z1.
Özel İşaretler : Kenar, saçak yok.

Photo : **35**
Inventory No : A.121
Type : Carpet
Dimensions : 300x187 cm.
Period : 15th – 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, mostly 3 passes
Knot : Gördes Z2, 26-30V x 25H /1dm², medium red, yellow, light yellow, abraşlı blue, white, black-brown
Selvages : Double warp in sixes, wefts blue Z2. Ground weft sometimes turn from the outermost warp thread.
Kilim : Upper kilim 5 cm, red Z1
Special Markings : Selvages. No fringes.

Anahtar deliği motifli halılardandır. Kırmızı zemin üzerinde ortada enine bir dikdörtgenden iki tarafa uzanan birer boyun ile bağlanan sekizgenlerden oluşan bir motif bulunur. Bu sekizgenlerin dışında bir dikdörtgen varmış gibi köşebentler yer alır. Bordürler bitkisel desenlidir. A 321, A 339, envanter numaralı halılarla aynı gruptandır.

It is from the carpet group with keyhole motif. On red background, there exists a motif which consists of octagons which are connected with scapes projecting towards two sides from a transverse rectangle in the middle. There are angle bars as if there is a rectangle outside of these octagons. Borders have vegetal designs. It is from the same group with the carpets with inventory number A 321 and A 339.

Resim : **36**
Envanter No : A.281
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 243x180 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : DoğuAnadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S. ortada kahve ile karışık.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 3—4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 25-26 x 23-24 ende /1 dm², kırmızı, a. kırmızı, kayısı, mavi, a. mavi, siyah, sarı, kahve, beyaz.
Kenarlar : 12 şer çift çözgü, atkı kırmızı Z2, zemin atkısı arada kenara çıkar.
Kilim : Alt ve üst kilim 1 er cm.
Özel İşaretler : Kenar, kilim saçak yok.

Photo : **37**
Inventory No : A.281
Type : Carpet
Dimensions : 243x180 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S. Mixed with brown in the middle.
Weft : Red wool Z1, 3-4 passes
Knot : Gördes Z2, 25-26V x 23-24H /1dm², red, light red, apricot, blue, light blue, black, yellow, brown, white.
Selvages : Double warp in twelves, weft red Z2. Ground weft sometimes goes over selvage.
Kilim : Upper and lower kilim 1 cm each.
Special Markings : Selvage, kilim.No fringes.

Anahtar deliği motifli halıların bir varyasyonu olarak kabul edilmektedir. A 66 envanter numaralı halı ile aynı gruptandır. Zemini çevreleyen iç bordür kısa kenarlarda içe doğru bir girinti yapmaktadır. Merkezde kancalardan kıvrımlardan oluşan iç içe bir madalyon vardır. Boşluklarda sekizgenler, sekiz kollu yıldızlar, dört kollu motifler ve örgülü sekizgen madalyonlar işlenmiştir. Ana bordüründe zıt yönlü kancalardan oluşan kareler bulunur. Bu bordür deseni E 124 envanter numaralı halı ile Konya Etnografya Müzesi'nde bulunan 15. yy. Beyşehir halısının bordürüne benzemektedir.

It is accepted to be a variation of carpets with keyhole motif. It is from the same group with the carpet which has the inventory number A 66. The inner border which surrounds the surface makes a recess on short sides. In the center, there exists a crowded medallion which consists of hooks and curles. In the spaces octagons, 8-way stars, 4-way motifs and braided octagon medallions are processed. In the main border, there exist squares which are formed by hooks in reverse directions. This border design is in resemblance to the border of the carpet with the inventory number E 124 and the 15th century Beyşehir carpet which is in Konya Ethnography Museum.

Resim : **37**
Envanter No : A.339
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 168x131 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Konya
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 1—3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 37-38 x 30-33 ende /1 dm., k.kırmızı, a. kırmızı, mavi, k. mavi, sarı, beyaz, siyah.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : **37**
Inventory No : A.339
Type : Carpet
Dimensions : 168x131 cm.
Period : 17th Century
Region : Konya
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 1-3 passes.
Knot : Gördes Z2, 37-38V x 30-33H /1dm, dark red, light red, blue, dark blue, yellow, white, black.
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Anahtar deliği motifli halılardandır. Kırmızı zemin üstünde mavi renkli iki ucu sekizgen uzantılı bir dikdörtgenden oluşan anahtar deliği formu yer alır. Ortasında dört dilimli dört yön işareti vardır. Sekizgeni çevreleyen boşluklarda köşe dolguları yapılmıştır. Sarı zeminli kenar bordürü üzerinde mavi ve kırmızı renklerde şaşırtmalı olarak palmete benzer çiçekler yerleştirilmiştir.

It is from the carpet with keyhole group. On red background, there exists a blue keyhole form consisting of a rectangle ends of which have octagon prolongations. In the middle, there exist a four slivered directional sign. Corner fillings were made in the spaces which surround the octagon. On the side border with yellow background, flowers like palmette in blue and red colors were placed bewilderingly.

Resim : 38
Envanter No : E.129
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 146x126 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 27-32 x 26 ende /1 dm, sarı, k. kırmızı, kırmızı, a. kırmızı, a. yeşil, siyah-kahve, mavi, mor.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : 38
Inventory No : E.129
Type : Carpet
Dimensions : 146x126 cm.
Period : 17th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : White wool Z2S.
Weft : Wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 27-32V x 26H /1dm, yellow, dark red, red, light red, light green, black-brown, blue, purple
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Sarı zemin üzerinde iri olarak üç top çintemani denilen desen işlenmiştir. daha büyük üç tane ay şeklinde rak bir daire oluşturur. Bu yaprakların de ve merkezde birer adet benekle esas inde üç benek yer alır. Bordürlerde k dal ve kancalar bulunmaktadır.

On yellow background, the design called "three balls" or "cintemani" is processed in big size. The three leaves one of which is larger in shape of moon form a circle. There are three spots, one inside these leaves, one at the center and one on main background. There exist curved bough and hooks on borders.

Resim : **39**
Envanter No : A.74
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 178x158 cm.
Dönemi : 16.-17 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, genelde 3 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 37-42 x 33 ende /1 dm., kırmızı, mavi, a.mavi, sarı, beyaz, siyah-kahve, a. kırmızı.
Kilim : Üstte en yüksek kısım 2 cm. atkısı kırmızı Z1.
Özel işaretler : Kenar, saçak yok.

Photo : **39**
Inventory No : A.74
Type : Carpet
Dimensions : 178x158 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool, Z2S
Weft : Red wool Z1, mostly 3 passes.
Knot : Gördes Z2, 37-42V x 33H /1dm, red, blue, light blue, yellow, white, black-brown, light red
Kilim : Highest spot at the upper 2 cm. Weft red Z1
Special Markings : Selvage, No fringes.

Kapı kanadı kompozisyonunda nadir bir halıdır. Halının zemini kareye yakın dikdörtgen panolara ayrılmış, panoların içlerine svastika-çarkı felek gibi aynı yönde döner görünümde bantlar yerleştirilmiştir. Tam merkezlerinde küçük kareler ve içlerinde dört adet kıvrım bulunur. Bu motif kenar bordüründe de yer alır.

It is a rare carpet in composition of door leaf. The background of the carpet is separated into rectangles close to squares and svastika-epergnes like bands which look like they are turning in the same direction are placed inside them. In their centers there are small squares and four curves inside them. This motif exists also on side borders.

Resim : **40**
Envanter No : E.101
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 136x85 cm.
Dönemi : 15-16 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Camii Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 26—27 x 26 ende /1 dm, lacivert, kırmızı, kayısı, sarı, kahve, mor, beyaz yün, mavi-yeşil.
Özel işaretler : Kenar, kilim saçak yok ve çok yıpranmış.

Photo : **40**
Inventory No : E.101
Type : Carpet
Dimensions : 136x85 cm.
Period : 15th – 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 26-27V x 26H /1dm, dark blue, red, apricot, yellow, brown, purple, white wool, blue-green.
Special Markings : Selvage,kilim, no fringes, time-worn.

Koyu kırmızı zemin üstünde mavi, kırmızı, yeşil, kahverengi renklerde on iki kollu küçük yıldız madalyonlar verev eksenler halinde sıralanmıştır. İnce bordür bulut şeklinde kıvrımlı S motifli, kalın bordür sekiz kollu yıldız motiflidir. Fustat'da bulunup Stockholm Müzesine verilen halı parçası ile bağlantı kurularak[12] 15 -16. yüzyıla tarihlenmektedir.

On dark red background, 12-way small star medallions in blue, red, green and brown colors are lined in diagonal axis. The thin border has curved S motif in shape of cloud and the thick border has 8-way star motif. By connecting with the carpet which was found in Fustat and given to Stockholm Museum[12], it is dated back to 15th – 16th centuries.

[12] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [ibid.] s.27-28 [p. 27-28]

Resim : **41**
Envanter No : E.124
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 264x125 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Ortada 23 cm kadar yerde beyaz yün Z2S, diğer kısımlar kahve ve kırçıllı yün.
Atkı : Kahve yün, Z1, 2—4 geçim.
Bimek : Gördes Z2, boyda 21-22 x 20-21 ende /1 dm², k. kırmızı, a. kırmızı, sarı, mor, beyaz, siyah, o. mavi, a.mavi, o. kahve, kahve.
Kenarlar : Sağ kenarda 5 çift, solda 4 çift çözgü, kenar atkıları a. kırmızı ve kahve Z2. zemin atkısı arada kenarda dış çözgüden döner.
Kilim : Alt kilim 9 cm., çok eski, üst kilim 9 cm. Bitiş örgüsü 7.5 cm.
Özel İşaretler : Saçak yok.

Photo : **41**
Inventory No : E.124
Type : Carpet
Dimensions : 264x125 cm.
Period : 18th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : About 23cm section in the middle white wool Z2S, other sections brown and sprinkled with gray wool.
Weft : Brown wool Z1, 2-4 passes.
Knot : Gördes, Z2, 21-22V x 20-21H /1dm², dark red, light red, yellow, purple, white, black, medium blue, light blue, medium brown, brown.
Selvages : 5 double warps on right selvage, selvage wefts light red and brown Z2. Ground wefts sometimes turn from outer warp on selvage.
Kilim : Bottom kilim 9cm, time worn, upper kilim 9 cm, finishing braiding 7.5cm.
Special Markings : No fringes.

Halının iç dolgusunda beyaz, kırmızı, mavi, sarı, mor renklerde aşağı ve yukarı iki kancanın uzandığı küçük karelerden oluşan desenin, verev eksenler halinde sıralandığı görülür. Kenar bordüründe küçük kareler içerisinde ters yönlü kancaların işlendiği geometrik bir form vardır. Aslında bunlar Selçuklu Halılarının bordüründeki ok ucu şeklinde sonlanan kûfi harflerin daha küçük olarak yana ve yukarı şekilde uygulanmasıdır. Bu bordür şeması A 281 envanter numaralı halının bordürü ile benzer. Kısa kenarlarda ise Konya halılarına has üçgen formlar yer alır. Konya'da bir boy oymak tarafından dokunduğu düşünülmektedir.

In the inner filling of the carpet, it is seen that the design, which consists of small squares where two hooks project upward and downwards in red, blue, yellow and purple colors, is lined in diagonal axis. On the side border, there is a geometric form where hooks in reverse direction are processed in small squares. In fact these are application of kufic letters of borders at Seljuk carpets which ends in shape of arrow head in sideways and upwards in smaller form. These border scheme is similar to the border of the carpet with the inventory number A 281. On the short sides, there exist triangular forms which are special to Konya carpets. It is thought to be woven by a tribe clan in Konya.

Resim : 42
Envanter No : E.16
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 173x119 cm.
Dönemi : 16-17 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, genelde 3 geçim, bazen 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 37-40 x 27-29 ende /1 dm., kırmızı, a.kırmızı, mavi, a.mavi, yeşil-mavi, beyaz, siyah, mor.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, kenar atkısı kırmızı Z2, zemin atkısı kenara kadar çıkar.
Kilim : Alt etekte en yüksek yeri 3 cm. üstte 9 cm.
Özel işaretler : Saçak yok.

Photo : 42
Inventory No : E.16
Type : Carpet
Dimensions : 173x119 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : White wool, Z2S
Weft : Red wool Z1, mostly 3 passes, sometimes 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 37-40V x 27-29H /1dm, red, light red, blue, light blue, green-blue, white, black, purple.
Selvages : double warp in fives, selvage weft red Z2, ground weft continues up to side.
Kilim : Highest spot at bottom tail 3 cm, at the upper 9 cm.
Special Markings : No fringes.

Halının iç dolgusu iki panoya ayrılmıştır. Üzerinde kenarları basamaklı bir eşkenardörtgen içerisinde dört yöne doğru ok ucu şeklinde uzanan dört yön işareti vardır. Dört yöne ok şeklinde uzanan bu kompozisyon Çanakkale halılarının önemli bir grubu "oklu halı" nın kompozisyonudur. Ayrıca iç dolgunun iki panoya ayrılması Bergama halılarının özelliğidir.

İki büyük panonun kenarlarında ard arda dizilmiş bir şekilde stilize hayvan motifleri bulunur.

Kenar bordüründe küçük kareler içerisinde sekiz kollu yıldız üzerine kurulmuş çiçek formu bulunur.

The inner filling of the carpet is divided into two panels. On the carpet, there are four directional signs reaching to four directions in shape of arrow head, inside of a rhombus sides of which have steps. This composition which reaches four directions in shape of arrow head is the composition of "Arrowed Carpet" which is an important group of Çanakkale carpets.

There are stylized animal motifs lined consecutively on the sides of two large panels.

On the side border, there is a flower form installed on an 8-way star in small squares.

Resim : **43**
Envanter No : E.10
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 160x152 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Batı Anadolu
Geldiği Yer : İstanbul Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S. çok az yerde kahve Z1 + beyaz Z1=Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 38-39 x 32 ende /1 dm., k.kırmızı, o. kırmızı, a. kırmızı, k. mavi, o.mavi, beyaz, siyah, mor, sarı.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Bergama-Çanakkale civarına ait olabilir. Bu yörede dokunan bir grup halıda, zemin kareye yakın iki enine panoya bölünür ve içerisine bir sekizgen yerleştirilir. Bu sekizgenin ortasında da 8 kanatlı bir motif bulunur. 8 kanatlı motifin ortasında, ilk Osmanlı halılarının I. grubunda görülen, birbirine düğümlenmiş iki ejder figürü yer alır. Bu halıda ise 8 kanadın her birine stilize hayvan figürleri yerleştirilmiştir. Bu hayvanlar tepeleri sorguçlu, uzun kuyruklu masal hayvanlarıdır. Hayvanlı halılar grubunun bir devamıdır.

Photo : **43**
Inventory No : E.10
Type : Carpet
Dimensions : 160x152 cm.
Period : 17th Century
Region : Western Anatolia
Collected from : İstanbul Sacred Objects Depot

Warp : White wool Z2S. In very few parts brown Z1 + white Z1 = Z2S
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 38-39V x 32H /1dm, dark red, middle red, light red, dark blue, middle blue, white, black, purple, green.
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

It can be belonging to the environs of Bergama-Çanakkale. In a group of carpets which are woven at this region, surface is divided into two transverse panels which are close to squares and an octagon is placed inside. In the middle of this octagon there exists an 8-winged motif. In the middle of this 8-winged motif there exist two dragon motifs which are tangled into each other that are seen in the 1st group of primal Ottoman carpets. However, in this carpet stylized animal figures are placed into each of these eight wings. These animals are fairy tale animals with plumes and long tales. It is the continuation of carpets with animal designs group.

Resim : **44**
Envanter No : E.3
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 175x135 cm.
Dönemi : 16. yy.
Yöre : Batı Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 33-35 x 26-29 ende /1 dm, mavi, a. mavi, kırmızı, a kırmızı, kirli sarı, sarı, beyaz, siyah, mor.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, kenar atkısı mavi- yeşil Z2.
Kilim : 8 cm., mavi-yeşil atkılı.
Saçaklar : Yok.
Özel işaretler : Zemin atkısı arada bir en dıştaki kenar çözgü çiftinden döner.

İç dolguda lacivert zemin üzerinde yer alan kırmızı renkli sekizgen madalyon ve köşelerdeki kancalı köşe dolguları Bergama halılarına has bir özelliktir. Ana bordüründe yer alan iki ucu koç boynuzu şeklindeki kartuşlar Sivrihisar çevresindeki halılarda görülür. Bu bordür Türkmen halılarında, iki kısa kenarda yer alan üçgen şeklindeki formlar ise Konya halılarında görülür. Kırmızı, lacivert ve beyaz renkler Çanakkale, Bergama halılarına ait bir özelliktir. Bu nedenle bu halının Bergama civarına ait olduğu söylenebilir.

Photo : **44**
Inventory No : E.3
Type : Carpet
Dimensions : 175x135 cm.
Period : 16th Century
Region : Western Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 33-35V x 26-29H /1dm, blue, light blue, red, light red, dark yellow, yellow, white, black, purple.
Selvages : Double warp in fours, selvage weft blue-green Z2.
Kilim : 8 cm, blue green weft.
Fringes : There are no fringes.
Special Markings : Ground weft every now and then turns from the outermost selvage warp couple.

In the inner filling, the red octagon medallion on dark blue background and hooked corner fillings at the corners are special to Bergama carpets. The cartridges in the main border which are in shape of ram's horn are seen in carpets in the environs of Sivrihisar. This border is seen in Turkoman carpets and the triangular forms on the two short sides are seen in Konya carpets. Red, dark blue and white colors are special to Çanakkale, Bergama carpets. For this reason this carpet can be told to be belonged to the environs of Bergama.

Resim : **45**
Envanter No : E.8
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 215x148 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Batı Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, genelde 3 geçim, 2 ve 4 geçimli yerler vardır.
İlmek : Gördes Z2, boyda 30—31 x 25—26 ende /1 dm², a.kırmızı, k.mavi, siyah, a.mavi, beyaz, sarı.
Kenarlar : 6 çift çözgü, kenar atkısı kırmızı Z2, zemin atkısı kenarda en içteki çözgüden birleşiyor.
Kilim : Bitişte kilim atkısı kırmızı Z1.
Özel işaretler : Saçak yok.

Photo : **45**
Inventory No : E.8
Type : Carpet
Dimensions : 215x148 cm.
Period : 17th Century
Region : Western Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : White wool Z2S.
Weft : Red wool Z1, mostly 2 passes, there are spots with 2 and 4 passes
Knot : Gördes Z2, 30-31V x 25-26H /1dm², light red, dark red, black, light blue, white, yellow
Selvages : Double warp in sixes, ground weft combines from the innermost warp at the selvage.
Kilim : Kilim weft Z1 at finishing.
Special Markings : No fringes.

Çanakkale ve Bergama halılarında olduğu gibi halının zemini iki panoya bölünmüştür. Bu panoların içlerine çarklı çark veya elek denilen sekiz kanatlı motif yerleştirilmiştir. E 10 envanter numaralı halıda bu kanatlar içerisine bir hayvan figürü yerleştirilmiştir. Burada ise dört yöne doğru uzanan oklu motifi bulunur.

Halının etrafını çeviren kalın bordür, iki pano arasında da dolanır. Üzerinde iri çin bulutu veya ejder motifi yer alır.

The surface of the carpet is divided into two panels just like in Çanakkale and Bergama carpets. Inside these borders, 8-winged motif which is called sieve with cog wheel or sieve is placed. At the carpet with the inventory number E 10, a stylized animal figure is placed in these wings. However, there is arrowed motif reaching towards four directions here.

The thick border which surrounds the carpet wanders around also between two panels. There exists large Chinese cloud or dragon motif on it.

Resim : **46**
Envanter No : E.20
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 179x112 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Konya Ladik
Geldiği Yer : Konya Şerafettin Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kayısı yün Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 44-45 x 31-34 ende /1 dm., k.kırmızı, a.kırmızı, a.mavi, mavi-yeşil, a.sarı, k.bej, beyaz, mor, siyah
Kilim : Alt etekte 1 cm. yıpranmış olarak görülür, üstte en yüksek yer 5 cm., atkısı kırmızı Z1.
Özel işaretler : Kenar, saçak yok. İlmeklenen çözgü çiftleri çaprazlı olarak önlü arkalı dururlar (sıkıf oluklu sırt).

Photo : **46**
Inventory No : E.20
Type : Carpet
Dimensions : 179x112 cm.
Period : 18th Century
Region : Konya Ladik
Collected from : Konya Şerafettin Mosque

Warp : White wool Z2S.
Weft : Apricot wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes Z2, 44-45V x 31-34H /1dm, dark red, light red, light blue, blue-green, light yellow, dark beige, white, purple, black.
Kilim : 1cm worn at bottom tail, highest spot at th upper 5 cm, red weft Z1
Special Markings : Selvage, no fringes. Knotted warp couples stand as back and front crosswise. (One thread of pair is lowered).

Bu Ladik seccadesinde, klasik Ladik seccadelerinde bulunan üç tepeli mihrap yerine, basamaklı tek bir mihrap tepesi bulunmaktadır. Uzun saplı lale veya haşhaş bitkileri mihrap üstünde verilmiştir. Kalın bordürlerdeki desenler klasik Ladiklerden farklı olarak zik zak şeklinde uzanan bir dal ve geometrik motiflerden oluşmaktadır. Bu halının arka yüzüne dikilmiş bez üzerinde "Şerafettin Camii Şerifinin Atik Seccadesidir" yazmaktadır.

In this Ladik prayer rug, instead of three crested mihrab niche which exists in classic Ladik prayer rugs, there is single mihrab crest with steps. Carnations with long stems or poppy are given over mihrab. Designs on thick borders consist of boughs lie in shape of zigzag and geometrical motifs differently from classic Ladiks. On a fabric sewed behind the carpet it says "It is the ancient prayer rug of Şerafettin Mosque".

Resim : **47**
Envanter No : E.100
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 205x145 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Kuzey Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Beyaz yün Z2S, çok az yerde kahve Z1 + beyaz Z1=Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, 4 geçim.
İlmek : Gördes Z2, boyda 35-38 x 25-28 ende /1 dm., kızıl-kahve, kırmızı, kayısı, k. mavi, o.mavi, mor, siyah-kahve.
Kilim : Alt etekte 1 cm. yıpranmış olarak görülür, atkısı kırmızı Z1.
Özel işaretler : Kenar, saçak yok.

Photo : **47**
Inventory No : E.100
Type : Carpet
Dimensions : 205x145 cm.
Period : 18th Century
Region : North Eastern Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : White wool Z2S. In very few parts brown Z1 + white Z1 = Z2S
Weft : Red wool Z1, 4 passes.
Knot : Gördes Z2, 35-38V x 25-28H /1dm, scarlet-brown, red, apricot, dark blue, middle blue, purple, black-brown.
Kilim : 1cm worn at bottom tail, red weft Z1.
Special Markings : Selvage, no fringes.

Koyu kahverengi zemin üzerinde ortada yatay bir madalyon, dört köşede sekizgen madalyonlar bulunur. Bu düzenleme Bergama halılarının düzenlemesidir. Köşelerdeki sekizgenler beyaz zeminli olup, sekiz kollu yıldız dolguludur.

Beyaz zeminli kalın bodürde geometrik motifler işlenmiştir. Bergama civarında yaşayanlarla akraba bir grup tarafından Doğu Anadolunun kuzeyinde dokunmuş olmalıdır.

On dark brown background there is a horizontal medallion in the middle and there are octagon medallions on four corners. This arrangement is of Bergama carpets. The octagons on the corners have white background and 8-way star filling.

Geometrical motifs have been processed on the thick border with white background. It should be woven at the north of Eastern Anatolia by a group who are related with people living in the environs of Bergama.

Resim : 48
Envanter No : A.72
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 220x133 cm.
Dönemi : 18 yy. sonu
Yöre : Kuzey Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Genelde beyaz yün Z2S. Soldan 45 cm. ende kahve Z1+beyaz Z1 = Z2S.
Atkı : Kırmızı yün Z1, genelde 3 geçim.
İşlek : Gördes Z2, boyda 29-30 x 33 ende /1dm, zemin siyah, beyaz, kırmızı, o.mavi, a.mavi, mavi-yeşil, kahve, sarı.
Kenarlar : 5 er tek tel, kenarda zemin atkısı devam eder. Sağda sarı ve siyah, solda kırmızı, mavi, mavi, siyah ilmekler yer alır.
Kilim : Alt etekte 2 cm. atkılar kahve, kırmızı Z1, 1.5 cm. kırmızı Z1, üstte en yüksek yer 5 cm., atkısı kırmızı Z1.
Özel işaretler : Saçak yok. Bitiş örgüsü 2 cm. 5 sıra.

Photo : 48
Inventory No : A.72
Type : Carpet
Dimensions : 220x133 cm.
Period : Late 18th Century
Region : North Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Mostly white wool, Z2S 45cm from left, at width brown Z1+white Z1= Z2S.
Weft : Red wool Z1, mostly 3 passes.
Knot : Gördes Z2, 29-30V x 33H /1dm, background black, white, red, middle blue, light blue, blue-green, brown, yellow.
Selvages : Single thread in fives, ground weft continues on selvage. There are yellow and black knots on the right, red, blue, black knots on the left.
Kilim : 2 cm at bottom tail, brown, red wefts Z1, 1.5cm red Z1, highest spot at the upper 5cm, red warp Z1.
Special Markings : No fringes. Finishing braiding 2 cm, 5 lines.

Koyu renkli iç dolguda merkezde dört kollu bir madalyon, dört köşesinde küçük kare madalyonlar bulunur. Boşluklarda sekiz kollu yıldızlar serpiştirilmiştir. Beyaz zeminli bordürde dört yapraktan oluşan bitkisel bezeme bulunur. Kafkasya bölgesinde dokunmuş olduğu düşünülmektedir.

In the dark colored inner filling, there is a 4-way medallion at the centre and small square medallions on four corners. 8-way stars are sprinkled on empty spaces. On the border which has white background there is a vegetal embellishment consisting of four leaves. It is thought to be woven in Caucasian region.

Resim : **49**
Envanter No : A.107
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 377x246 cm.
Dönemi : 16.-17 yy.
Yöre : Güneydoğu Anadolu veya Suriye
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Genelde beyaz yün Z2S, orta kısımda kahve Z1+beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : Gördes,Z2, boyda 21—22 x 20—20 ende /1 dm², kırmızı, a. kırmızı, k.sarı, a.sarı, mor, kahve, lacivert, a.mavi, a.yeşil, beyaz, siyah.
Kenarlar : 4 er çift çözgü, kenar atkısı Z1 zeminden gelir.
Kilim : Kırmızı Z2, çözgüleri tam örtmez.
Özel işaretler : Saçak yok.

Photo : **49**
Inventory No : A.107
Type : Carpet
Dimensions : 377x246 cm.
Period : 16th – 17th Century
Region : South Eastern Anatolia and Syria
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Mostly white wool Z2S.In the middle section brown Z1+ white Z1 =Z2S
Weft : Red wool Z1, 2 passes.
Knot : Gördes, Z2, 21-22V x 20-20H /1dm², red, light red, dark yellow, light yellow, purple, brown, dark blue, light blue, light green, white, black
Selvages : Double warp in fours, Z1 selvage weft comes from ground.
Kilim : Red Z2, warps do not cover completely.
Special Markings : No fringes.

Kırmızı zeminli iç dolguda ortada sekiz köşeli bir madalyon, dört köşede ise birer sekizgen madalyon bulunmaktadır. İçleri bitkisel bezemelidir. Madalyon dışında kalan kırmızı zemin üzerinde çok stilize ata benzer dört bacaklı uzun boyunlu, kuyruklu hayvan figürleri yerleştirilmiştir.

Açık koyu mavi renkli zeminli kalın kenar bordüründe iri bir şekilde zikzak dal ve iri yapraklar işlenmiştir. Şam halılarının bordürlerine benzemektedir.

Kıvrımlı yapraklar, stilize hayvanlar, madalyon içindeki bitkisel bezeme Anadolu dışında dokunmuş olabileceğini göstermektedir.[13]

On the inner filling with red background there exist an octagonal medallion in the middle and octagon medallions on each of four corners. Inside of them have vegetal embellishments. On red background which is outside of the medallion, there exist very stylized horse look alike animal figures which have long necks and tails.

On the side border with light and dark blue background, large zigzag boughs and large leaves have been processed. It looks like borders of Damascus carpets.

Curved leaves, stylized animals, vegetal embellishment in the medallion indicate that it could be woven outside of Anatolia.[13]

[13] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [op. cit.] , s.60 [p. 60]

Resim : **50**
Envanter No : A.172
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 375x224 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Doğu Anadolu
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Beyaz yün Z2S.
Atkı : Kırmızı yün, Z1, 2 geçim.
İlmek : İran, sola açık Z2, boyda 26—27 x 33—35 ende /1 dm², sarı, kırmızı, kahverengi, mavi, beyaz.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok.

Photo : **50**
Inventory No : A.172
Type : Carpet
Dimensions : 375x224 cm.
Period : 16th Century
Region : Eastern Anatolia
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : White wool, Z2S.
Weft : Red wool Z1, mostly 2 passes
Knot : Persian, opened to left Z2, 26-27V x 33-35H /1dm², yellow, red, brown, blue, white.
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes.

Kırmızı zemin üzerinde mavi renkli eşkenar dörtgen motiflerin içerisinde bitkisel desenler vardır. Bunların etrafında esas zemin üzerinde çiçek motifleri baklavalar oluşturmaktadır. Kenar bordüründe rozet şeklinde çiçek ve dallı yaprak motifleri yer alır. Bu halının 16. yy. başlarında Şam veya çevresinde dokunmuş olduğu belirtilmektedir. Şerare Yetkin ise Uşak demektedir.[14]

On red background, there exist vegetal designs inside blue colored equilateral quadrangle motifs. Around these, flower motifs form diamonds on main background. On side border, there are flower motifs in shape of rosette and forked leaf motifs. It is stated that this carpet was woven in early 16th century in Damascus or its environs. However Şerare Yetkin says that it is Uşak.[14]

[14] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. s.59; Ş.Yetkin, a.g.e.,s.104-105.

Resim : **51**
Envanter No : A.5
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 530x247 cm.
Dönemi : 17 yy. başı
Yöre : Kafkas
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Orijinal kahve yün Z2S.
Atkı : Yün, kırmızı ve kahve Z1, genelde 2 geçim
İlmek : Gördes, Z2, boyda 27—28 x 38 ende /1 dm², kırmızı, k.mavi, a.mavi, sarı, mor, kahve, mavi-yeşil, beyaz.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok. Oluklu sırt.

Ejderli Kafkas halıları grubundandır. Kırmızı zemin üzerinde kat kat kafes kompozisyonu vardır. Tüm desenler çok özgün işlenmiştir. Bordüründe kıvrımlar arasında lotuslar bulunur.

Photo : **51**
Inventory No : A.5
Type : Carpet
Dimensions : 530x247 cm.
Period : Early 17th Century
Region : Caucasian
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Original brown wool Z2S.
Weft : Wool, red and brown Z1, mostly 2 passes
Knot : Gördes Z2, 27-28V x 38H /1dm², red, dark blue, light blue, yellow, purple, brown, blue-green, white
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes. One thread of pair is lowered.

It is from the Caucasian carpets with dragon group. There is multiplex cages composition. All the designs are processed regularly. On the border, there exist lotusses between curves.

Resim : **52**
Envanter No : A.136
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 656x258 cm.
Dönemi : 17 yy. sonu
Yöre : Kafkas Karabağ
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Yün, kahve Z1ve beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Yün Z2, genelde 2 geçim (Bir gergin, bir dalgalı geçim)
İlmek : Gördes, Z2, boyda 27—28 x 38 ende /1 dm², sarı, mavi, k.mavi, a.mavi, beyaz, mor, siyah-kahve, mavi-yeşil.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok. Oluklu sır.

Photo : **52**
Inventory No : A.136
Type : Carpet
Dimensions : 656x258 cm.
Period : Late 17th Century
Region : Caucasian Karabagh
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Wool, brown Z1 and white Z1 = Z2S.
Weft : Wool Z2, mostly 2 passes (one tight, one wavy pass)
Knot : Gördes Z2, 27-28V x 38H /1dm² ,yellow, blue, dark blue, light blue, white, purple, black-brown, blue-green
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes. One thread of pair is lowered.

Ejderli Kafkas halılarından, Çiçekli Kafkas halılarına geçiş dönemi halılarındandır. Hançer yapraklı madalyonlar, kenarları kancalı soyut çiçekler bulunur. "Sunburst" halıları denilmektedir. Kenar bordüründe görülen sarı zemin üzerinde S şeklinde iri stilize ejder figürleri, 18-19.yy. Orta Anadolu Konya, Nevşehir, Kayseri halılarında, Kula ve Gördes seccadelerinde de görülür.

It belongs to the transition period from Caucasian carpets with dragon to Caucasian carpets with flowers. There exist medallions with dagger leaves and abstract flowers sides of which are hooked. They are called "sunburst" carpets. The large dragon motifs on side borders which are in "S" form on yellow background are seen also in 18th – 19th century Middle Anatolia Konya, Nevşehir, Kayseri carpets and Kula and Gördes prayer rugs.

Resim : **52**
Envanter No : A.136
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 656x258 cm.
Dönemi : 17 yy. sonu
Yöre : Kafkas Karabağ
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

Çözgü : Yün, kahve Z1ve beyaz Z1= Z2S.
Atkı : Yün Z2, genelde 2 geçim (Bir gergin, bir dalgalı geçim)
Düğüm : Gördes, Z2, boyda 27—28 x 38 ende /1 dm², sarı, mavi, k.mavi, a.mavi, beyaz, mor, siyah-kahve, mavi-yeşil.
Özel işaretler : Kenar, kilim, saçak yok. Oluklu atkı.

Photo : **52**
Inventory No : A.136
Type : Carpet
Dimensions : 656x258 cm.
Period : Late 17th Century
Region : Caucasian Karabagh
Collected from : Divriği Ulu Mosque

Warp : Wool, brown Z1 and white Z1 = Z2S.
Weft : Wool Z2, mostly 2 passes (one tight, one wavy pass)
Knot : Gördes Z2, 27-28V x 38H /1dm² ,yellow, blue, dark blue, light blue, white, purple, black-brown, blue-green
Special Markings : Selvage, kilim, no fringes. One thread of pair is lowered.

Ejderli Kafkas halılarından, Çiçekli Kafkas halılarına geçiş dönemi halılarındır. Hançer yapraklı madalyonlar, kenarları kancalı soyut çiçekler bulunur. "Sunburst" halıları denilmektedir. Kenar bordüründe görülen sarı zemin üzerinde S şeklinde iri stilize ejder figürleri, 18-19.yy. Orta Anadolu Konya, Nevşehir, Kayseri halılarında, Kula ve Gördes seccadelerinde de görülür.

It belongs to the transition period from Caucasian carpets with dragon to Caucasian carpets with flowers. There exist medallions with dagger leaves and abstract flowers sides of which are hooked. They are called "sunburst" carpets. The large dragon motifs on side borders which are in "S" form on yellow background are seen also in 18th – 19th century Middle Anatolia Konya, Nevşehir, Kayseri carpets and Kula and Gördes prayer rugs.

Resim : **53**
Envanter No : E.108
Cinsi : Halı
Ölçüsü : 688x292 cm.
Dönemi : 16. yy.
Yöre : İran
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

Çözgü : Pamuk Z2S.
Atkı : Pamuk Z2 ve Z3, 2 geçim (Bir gergin, bir dalgalı geçim).
Düğüm : İran, sola açık Z2, boyda 70 x 70 ende /1 dm², k.kırmızı, k.mavi, a.kırmızı, a.mavi, sarı, beyaz, siyah
Kenarlar : İki grup Z2S3 çözgü.
Özel işaretler : Kilim, saçak yok.

Photo : **53**
Inventory No : E.108
Type : Carpet
Dimensions : 688x292 cm.
Period : 16th Century
Region : Persian
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

Warp : Cotton Z2S
Weft : Cotton Z2 and Z3, 2 passes (one tight one wavy pass)
Knot : Persian opened to left Z2, 70V x 70H /1dm², dark red, dark blue, light red, light blue, yellow, white, black
Selvages : Two groups Z2S3 warp.
Special Markings : Kilim, no fringes.

Araştırmacılar Vazolu İran halıları grubuna dahil etmektedir. Kırmızı zemin üzerinde hatai, lotus, lale, rozet gibi iri çiçeklerle, küçük çiçekler, dallar yer almaktadır. Lacivert zeminli bordüründe de çatallı rumilerden oluşan bir bezeme vardır.

The researchers include this carpet into the Persian carpets with vase group. There are large flowers like hatayi, lotus, tulip, carnation, rosette, small flowers and boughs on red background. On the border with dark blue background, there exists an embellishment consisting of forked rumis.

Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesi

Kilim and Flatweaving Rugs Museum

Resim : 1
Envanter No : KO.KA.126,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 416x169 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Karapınar
Geldiği Yer : Konya Karapınar Selimiye Camii

TEK PARÇA SAF SECCADE İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün,
Atkı : Yün Z1, 18—19/cm, kırmızı, o.kırmızı, sarı, kahve, kahve-kırmızı, abraşlı o. mavi, siyah- kahve, beyaz.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Altta kısa çözgüler çubuktan çıktığı gibi serbest bırakılmış, üstte 2 adet düğümlü saçak.
Özel İşaretler : Dokuma konturlar 1 çözgü teli etrafına dolanmış.

Saf seccadedir. Kilimin iç dolgusunda yaygın olarak 7 adet minareli, cami veya minber tasvirleri işlenmiştir. Bu tarz kilimler Konya Karapınar'da dokunmaktadır.

Photo : 1
Inventory No : KO.KA.126,
Type : Kilim
Dimensions : 416x169 cm.
Period : 18th Century
Region : Karapınar
Collected from : Konya Karapınar Selimiye Mosque

KILIM, PRAYER RUG WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool.
Weft : Wool Z1, 18-19/ cm, red, medium red, yellow, brown, brown red, medium blue, black-brown, white.
Selvages : Single thread.
Fringes : In the bottom, the short warps are set free as it comes out from stripe. 2 knotted fringe at the top.
Special markings : Weaving contours are wrapped around 1 warp thread.

It is a line (Saf) prayer rug. In the inner filling of kilim 7 minbar or mosque with minaret descriptions were processed. These types of kilims are woven in Konya Karapınar.

Resim : **2**
Envanter No : KO.HO.123,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 447x86 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Karapınar
Geldiği Yer : Konya Hotamış Şabanlı Camii

TEK KANAT SAF SECCADE İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Kahve yün Z1+beyaz yün Z1 = Z2S, 5—6 /cm.
Atkı : Yün Z1, 16-25 /cm., a. kırmızı, k.kırmızı, kahve-kırmızı, kızıl kahve, gül kurusu, o.mavi, mor, yeşil, siyah,
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Her iki uçta saçak yok.
Özel İşaretler : Koyu parlak kırmızı kilim şeritleri var. Kilimdeki dokuma konturlarda atkı Z2S olarak geçilmiş.

Photo : **2**
Inventory No : KO.HO.123,
Type : Kilim
Dimensions : 447x86cm.
Period : 17th Century
Region : Karapınar
Collected from : Konya Hotamış Şabanlı Mosque

LINE (SAF) PRAYER RUG WOVEN IN ONE PANEL
Warp : Brown wool Z1 + white wool Z1=Z2S, 5-6/cm.
Weft : Wool Z1, 16-25/ cm, light red, dark red, brown,red, scarlet brown, dried rose, medium blue, purple, green, black.
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : No fringes at both ends.
Special markings : Dark bright red kilim bands. Weft on weaving contours passed as Z2S.

Saf seccade kilim. Saf seccadelerde yanyana birden fazla mihrap nişi yapılmıştır. Bunda amaç birden fazla kişinin yanyana saf tutarak namaz kılabilmeleridir. Mihrap kemeri Afyon parmaklı kilimlerde olduğu gibi, parmak desenlidir. Kenar bordüründe Osmanlı saray kilimlerinde olduğu gibi kırmızı ve mavi renkli palmet gibi motifler şaşırtmalı olarak yapılmıştır. Bu kilimin Konya Hotamış'ta dokundüğü söylenmektedir.[1]

Line (Saf) prayer rug kilim. In line (Saf) prayer rugs more than one mihrab niches are used side by side. The aim of this is that more than one person can form a line and pray. Mihrab arch has finger designs just like Afyon kilims with finger motifs. On the side border, red and blue motifs like palmette are made bewilderingly like in Otoman palace kilims. It is told that this kilim is woven in Konya Hotamış.[1]

[1] B. Balpınar, U. Hirsch, Vakıflar Genel Müdürlüğü Kilim ve Düz Dokuma Yaygılar Müzesi Kataloğu [Catalogue of Directorate General of Foundations Kilim and Flatweaving Rugs Museum], Wesel Almanya [Wesel Germany] 1982, s.31 [p. 31]

Resim : 3
Envanter No : KO.HO.122,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 423x78 cm.
Dönemi : 17. yy.
Yöre : Konya-Hotamış
Geldiği Yer : Konya Hotamiş Şabanlı Camii

TEK KANAT SAF SECCADE İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Genel olarak beyaz yün Z2S, /cm. bazı yerlerde kahve yün Z1 ve beyaz yün Z1 = Z2S yer alır, 4—4,5/cm.
Atkı : Yün Z1,21—22 /cm. abraşlı a.kırmızı, mavi, yeşil, mor, etekte parlak kırmızı, kahve-kırmızı, a.kırmızı.
Kenarlar : Kanadın eklenecek kenarı 2 çift çözgü, dış kenar eksik.
Sucak : Yok.
Özel İşaretler : Kontursuz. Alt etekteki kırmızı alanların a. kahve renkli olanları dökülmüş.

Saf seccade bir kilimin alt kısmıdır. Kenarları ince parmak şeklinde uzantılı, birbirlerine çubuklarla bağlı geometrik motifler bulunur. Kısa kenarlardan birinde kırmızı-mavi renkli palmetler şaşırtmalı olarak yerleştirilmiştir.

Photo : 3
Inventory No : KO.HO.122,
Type : Kilim
Dimensions : 423x78 cm.
Period : 17th Century
Region : Konya - Hotamış
Collected from : Konya Hotamış Şabanlı Mosque

LINE (SAF) PRAYER RUG WOVEN IN ONE PIECE
Warp : Mostlt white wool Z2S, at some spots there are brown wool Z1 and white wool Z1 = Z2S, 4-4,5/cm
Weft : Wool Z1, 21-22/ cm, light red, blue, green, purple, bright red at tail, brown-red, light red.
Selvages : The selvage which the other piece will be attached 2 double warps, outer selvage missing.
Fringes : No fringes.
Special markings : Without contour. The light browns of the red areas at lower tail are loose.

It is the bottom part of a line (Saf) prayer rug kilim. There are geometrical motifs sides of are thin finger shape prolonged and attached to eachother with bars. On one of the short sides red-blue palmettes are placed bewilderingly.

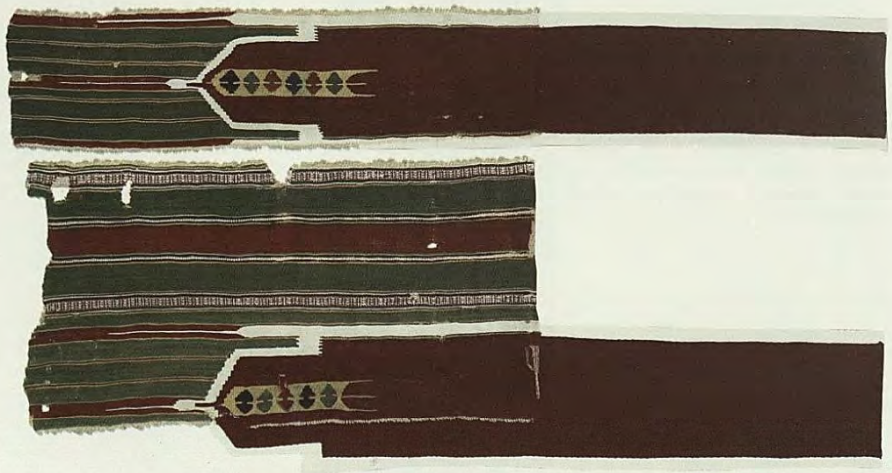

Resim : 4
Envanter No : YD.830,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 173x128 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Afyon-Dazkırı
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA SAF SECCADE İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 6-8 /cm.
Atkı : Yün Z1, 27-30 /cm., beyazlar pamuk Z3, kırmızı-beyaz birlikte yer alan desenli şeritlerde beyaz Z6, kırmızı Z2, yeşil, a. yeşil, kırmızı, o. kırmızı, sarı, a. sarı, siyah, mor,
Kenarlar : Yok
Saçak : Her iki uçta saçak yok.
Özel işaretler : İplikler çok ince, kırmızı beyaz renkli desenli bantta desen iplikleri 3 veya bir çözgü geçili atlar fakat bu alanda zemin atkısı yoktur.

Photo : 4
Inventory No : YD.830,
Type : Kilim
Dimensions : 173x128 cm.
Period : 17th Century
Region : Afyon – Dazkırı
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

LINE (SAF) PRAYER RUG WOVEN IN ONE PANEL
Warp : White wool Z2S, 6-8/cm.
Weft : Wool Z1, 27-30/ cm, white cotton Z3, white Z6 on the bands with designs which have red-white together, red Z2, green, light green, red, medium red, yellow, black, purple.
Selvages : No selvages.
Fringes : No fringes at both ends.
Special markings : Threads are very thin, the design threads on red-white colored designed band skips 3 or 1 warp threads but there is no ground weft on this area.

Büyük bir kısmı yok olmuş olan bu serüden dört parça günümüze ulaşmıştır. Saf seccadedir. Birden fazla kişinin yanyana namaz kılabilmesi için yanyana mihrap nişleri yapılmıştır. Bu mihraplar çok stilize iki minareli cami formundadır. Mihrap tepesinden niş içine doğru kandil niteliğinde geometrik motifler sarkmaktadır. Bu tarz mihrap formlu kilimler Konya Karapınar'da da dokunmaktadır. KB17 envanter numaralı kilimin aynısıdır.

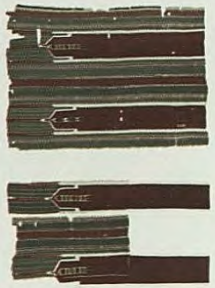

Only four pieces of this kilim most of which is vanished has survived to date. It is a line (Saf) prayer rug. Mihrab niches are made side by side in order to provide more than one person to pray. These mihrabs are in stylized two-minaret mosque form. Geometrical motifs that qualify as oil lamp projects inside of niche from the top of the mihrab. These types of mihrab formed kilims are woven also in Konya Karapınar. It is the same with the kilim with the inventory number KB17.

Resim : 5
Envanter No : K.B.17,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 466x142 cm.
Dönemi : 17. yy.
Yöre : Afyon-Dazkırı
Geldiği Yer : Kütahya Balıklı Camii

MİHRABLI SAF SECCADE İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 6—7 /cm.
Atkı : Yün Z1, pamuk atkı Z3, 14-26 /cm, beyaz pamuk, kırmızı, beyaz yün, mor, sarı
Kenarlık : Tek tel.
Saçak : Yok
Özel işaretler : Mihrap bölgelerini ayıran 2 cm enindeki desenli şeritlerde 1 atkı kırmız yün, 1 atkı beyaz pamuk Z3 desen atkıları geçilmiş, bu alanda ayrıca zemin atkısı yoktur. İplikler ince ve dokuma sıkı.

Saf seccade kilimdir. YD 830 envanter numaralı kilimin aynısıdır. Yeşil şeritler arasında kırmızı renkli ince mihrap nişleri yan yana sıralanmıştır. Mihrap tepelerinin iki yanı yukarı doğru uzanmaktadır. Bu haliyle iki minareli kubbeli bir camiyi veya mimberi anımsatmaktadır. Bu tarz kilimler Konya Karapınarda da dokunmaktadır.

Photo : 5
Inventory No : K.B.17,
Type : Kilim
Dimensions : 466x142 cm.
Period : 17th Century
Region : Afyon - Dazkırı
Collected from : Kütahya Balıklı Mosque

LINE (SAF) PRAYER RUG KILIM WITH MIHRAB
Warp : White wool Z2S, 6-7/cm.
Weft : Wool Z1, cotton weft Z3, 14-26/ cm, white cotton, red, white wool, purple, yellow.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : On the 2 cm wide designed bands which separate mihrab sections 1 weft red wool, 1 weft white cotton Z3 design wefts are passed. There is no ground weft again on this area. Threads are thin and weaving is tight.

It is a line (Saf) prayer rug kilim. It is the same with the kilim with the inventory number YD 830. Red colored thin mihrab niches are lined side by side between the green bands. The two sides of mihrab crest lie upwards. It is in resemblance to minbar or a domed mosque with two minarets. These types of kilims are woven in Konya Karapınar.

Resim : **6**
Envanter No : A.254,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 394x167cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Şebinkarahisar
Geldiği Yer : Divriği Ulu camii

SAF SECCADE İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4 /cm.
Atkı : Yün genelde Z2S hafif bükülü, 25—26/cm. kırmızı, kayısı, beyaz yün, beyaz pamuk, k. mavi, a. mavi, abraşlı mavi, abraşlı yeşil, mihrap içi kızıl — kahve, sarı, mor, siyah.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Altta 25 cm., üstte 19 cm. Saçak için çözgü telleri önce üçer bükülmüş, sonra üç bükülmüş grup birleştirilerek tepede düğümlenmiş. İki tarafta saçak dibinde dokumanın bitişindeki örgülerin yüksekliği 2 cm.
Özel işaretler : Siyahlar çok dökülmüş.

Photo : **6**
Inventory No : A.254,
Type : Kilim
Dimensions : 394x167cm.
Period : 18th Century
Region : Şebinkarahisar
Collected from : Divriği Ulu Mosque

LINE (SAF) PRAYER RUG KILIM
Warp : White wool Z2S, 4/cm.
Weft : Mostly wool Z2S, slightly twisted, 25-26/cm, red, apricot, white wool, white cotton, dark blue, light blue, blue, green, inside the mihrab is scarlet-brown, yellow, purple, black.
Selvages : Single thread.
Fringes : 25 cm at buttom, 19 cm at top. For the fringe, warp threads are twisted in threes and then the three twisted group is com bined and knotted at the top. At the end of the fringe on the sides, the height of the braidings at the finishing of the weaving is 2 cm.
Special markings : Blacks are very loose.

Saf seccade kilim. Burada mihrapların kemer kısımları görülmektedir. Mihrap kemerinden, mihrap içine doğru kıvrık kancalar uzanmaktadır. Mihrap tepelerinde de birer eli belinde motifi bulunur. Bunun iki yanında birer ejder yer alır. Ana bordüründe stilize kuş veya çift başlı kartal motifleri işlenmiştir. Aslında bu bordür motifleri ile mihrap kemerindeki kıvrık kancalar, Kayseri kilimlerinde çok kullanılan motiflerdir. Erzurum ve Bayburt civarında da görülür.

Line (Saf) prayer rug kilim. Arch sections of mihrabs are seen here. Curved hooks reach out from mihrab arch into mihrab. There exists a hand on hips motif on top of mihrabs each. Dragon motifs take place on two sides of this each. Stylized bird or two headed eagle motifs are processed in the main border. In fact, these border motifs and curved hooks in the mihrab arch are common motifs of Kayseri Kilims. They are also seen in the environs of Erzurum and Bayburt.

Resim : 7
Envanter No : Y.81-102,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 95x200 cm.
Döncmi : 18 yy.
Yöre : Sivrihisar
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 5—6 /cm.
Atkı : Yün Z1, 17-18 /cm.,kırmızı, kayısı, kiremit kırmızı, abraşlı mavi, açık yeşil, mavi-yeşil, siyah, beyaz.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Siyah atkılar dökülmüş, İnce konturlar geçmeli, dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış.

Photo : 7
Inventory No : Y.81-102,
Type : Kilim
Dimensions : 95x200 cm.
Period : 18th Century
Region : Sivrihisar
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM
Warp : White wool Z2S, 5-6/cm.
Weft : Wool Z1, 17-18/ cm, red, apricot, brick red, blue, light green, blue-green, black, white.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Black wefts are loose. Thin contours are inserted, weaving contours are made on 2 warp threads.

Eli belinde motifli kilimdir. Eli belinde motifleri tek parça ve iri olarak yapılmış ve kilimin tüm zeminini kaplamıştır. Arkaik örneklerde bu motif tek parçadır, daha sonraki örneklerde iki parça halinde yapılmıştır.

It is a kilim with hand on waist motif. Hand on waist motifs are made in single piece and large form and they cover whole background of the kilim. In arcaic samples this motif is monolithic, in later dated samples it is made in two pieces form.

Resim : **8**
Envanter No : K.S.5,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 151x95 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Sivrihisar
Geldiği Yer : Kütahya Sadettin Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 6/cm.
Atkı : Yün Z1, 14-27 /cm., kırmızı, a.kırmızı, mavi, mor, kızıl kahve, k.kahve, yavru ağzı, yeşil, yeşil, gri.
Kenarlar : Her iki kenarda tek tel.
Saçak : 10-18 tel birlikte düğümlenmiş, dokumaya başlangıç yerinde çift çözgü var.
Özel işaretler : -

Photo : **8**
Inventory No : K.S.5,
Type : Kilim
Dimensions : 151x95 cm.
Period : 18th Century
Region : Sivrihisar
Collected from : Kütahya Sadettin Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 6/cm
Weft : Wool Z1, 14-27/ cm, red, light red, blue, purple, scarlet, brown, dark brown, pink, green, grey.
Selvages : Single thread on two sides.
Fringes : 10-18 threads are knotted together, double warps on weaving start point.
Special markings : -

Beyaz zemin üstünde tek parça eli belinde motifleri işlenmiştir. Kısa kenarlarda da sadece eli belindeler ve dişli baklavalardan oluşan bordürler bulunur. Bu tarz kilimler Sivrihisar'da dokunmaktadır.

One piece of hand on hips motifs are processed on white background. There are only hand on hips and borders consisting of ribbed diamonds on the short sides. These types of kilims are woven in Sivrihisar.

Resim : 9
Envanter No : YD.81-09,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 401x160 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5/cm.
Atkı : Yün Z1, 19-24 /cm., kırmızı, a.kırmızı, sarı, a.mavi, yeşil, a.kahve (tetre), mavi-yeşil, beyaz. Sarılarda bazen Z2 geçimler var.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Atkılar kalınlı inceli, aynı renkte bile düzensiz incelikler vardır. Motif aralarındaki dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış.

Photo : 9
Inventory No : YD.81-09,
Type : Kilim
Dimensions : 401x160 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 19-24/ cm, red, light red, yellow, light blue, green, light brown.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Wefts are with thick and thin. Even irregular thinnesses at same color. Weaving contours between contours are made on 2 warp threads.

Eli belinde motifli kilimdir. Eli belinde motifi tek parça olarak işlenmiştir. Kenar bordürlerinde iki yanı koç boynuzlu altıgenler ve kısa kenarlarda el motifleri bulunur. Çevrede renk sıraları verev eksenler halinde olmakken bu kilimde dikey olarak işlenmiştir. Sivrihisar civarında dokunmuştur.

It is a kilim with hand on hips motif. The hand on hips motif is processed as one piece. On the side borders there are hexagons with ram's horn on two sides and on the short sides there are hand motifs. While usually color lines are in daogonal axis, in this kilim they are processed vertically. It was woven in the environs of Sivrihisar.

Resim : **10**
Envanter No : Y.81-93,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 286x118 cm.
Dönemi : 17. yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

ORTA KANAT, İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 5-6/cm.
Atkı : Yün, genelde Z1, 19-30/cm. bazı atkılar Z2S hafif bükülü, kırmızı, kayısı, beyaz yün, beyaz pamuk, k.mavi, a.mavi, abraşlı mavi, abraşlı yeşil, mihrap içi kızıl-kahve, sarı, mor, siyah.
Kenarlar : Tek tel.
Sırçık : Yok
Özel işaretler : İnce konturlar bazen sarma, bazen atkı geçilerek yapılmış. Siyahların tamamına yakını dökülmüş.

Photo : **10**
Inventory No : Y.81-93,
Type : Kilim
Dimensions : 286x118 cm.
Period : 17th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

MIDDLE PANEL, KILIM
Warp : White wool Z2S, 5-6/cm.
Weft : Wool, mostly Z2S, 19-30/ cm., some wefts Z2S slightly twisted, red, apricot, white wool, white cotton, dark blue, light blue, blue, green, inside of mihrab is scarlet-brown, yellow, purple, black.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Thin contours are made partly by wrapping and partly by weft passing. Nearly all blacks are loose.

Karanfil desenli kilimdir. Kilimin iç dolgusunda Osmanlı kilimlerinde görülen karanfil motifinin daha iri bir şekilde uygulanışı görülmektedir. Kısa kenarlardan birinde ise iki yönlü eli belinde kız motifleri bulunmaktadır. Konya yöresinde Hotamış Türkmenler tarafından dokunmuştur.[2]

It is a kilim with carnation designs. In the inner filling of the kilim, larger application of carnation motif which is used in Ottoman kilims is seen. On one of the short sides there are bidirectional hand on hips girl motifs. It was woven by Hotamış Turkomans in Konya region.[2]

[2] B.Balpınar, U.Hirsch, a.g. e. [op. cit.] s.33 [p. 33]

Resim : **11**
Envanter No : Y.81-116,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 390x165 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Konya
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

İKİ KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5/cm.
Atkı : Yün Z1, 26-27 /cm., kırmızı, a.kırmızı, a. kayısı, sarı, k.mavi, a.mavi, yeşil, tetre, k.kahve, mor.
Kenarları : 2 şer çift çözgü.
Saçak : Yok.3,5 cm. mor tek renk şerit.
Özel İşaretler : Motif aralarındaki dokuma konturları 2 çözgü teli üzerine yapılmış.

Photo : **11**
Inventory No : Y.81-116,
Type : Kilim
Dimensions : 390x165 cm.
Period : 18th Century
Region : Konya
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, 26-27/ cm, red, light red, light apricot, yellow, dark blue, light blue, green, light brown, dark brown, purple
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : No fringes. 3.5 cm purple single colored band.
Special markings : Weaving contours between motifs are made on 2 warp threads.

şaklı kilimin iç dolgusunda beyaz zerinde karanfil motiflerinden gelişen, libelinde motifli desenler işlenmiştir. üzerinde sonradan iğneyle işlenmiş arfleriyle "Olunca eğer her hal.... icabet 1298 H." (M-1881) yazmaktadır. Kenarlarında koç boynuzlu altıgenlerle, yatık S'ler işlenmiştir. Altıgenlerin içlerinde saç bağı motifleri bulunur. Benzer örneklere Ankara civarında da rastlanır. Konya'da Hotamış Türkmenlerine bağlı Şabanlı Oymağı tarafından dokunduğu tahmin edilmektedir.

In the inner filling of split kilim, designs with hand on hips motif at their ends developing from carnation motifs on white background are processed. On the kilim there is an inscription which is processed with needle later saying "When if every state is.....accept 1298 Hegira" (1881). On the sides horizontal "S" and hexagons two ends of which have ram's horn are processed. Inside of the hexagons there are hair band motifs. Similar samples are also seen in the environs of Ankara. It is estimated to be woven by Şabanlı tribe which is connected to Hotamış Turkomans in Konya.

Resim : 12
Envanter No : Y.81-115,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 428x150 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Ankara Arslanhane Camii

İKİ KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5/cm.
Atkı : Yün Z1, bazı atkılar Z2S hafif bükülü, 18-21 /cm., sarı, k.mavi, a.mavi, k.mor, kırmızı, gül kurusu, kiremit kırmızı, yeşil, tetre, k.kahve, beyaz Z2S
Konturlar : Sol kanadın her iki kenarında 2 şer çift, sağ kanadın sol kenarında 2 çift, sağ kenarında 1 çift çözgü.
Sarık : Çözgünün dokumaya başlangıç kısmına ait birkaç çözgü görülüyor.
Özel İşaretler : Konturlar sarma Z1, tamir yok

Photo : 12
Inventory No : Y.81-115,
Type : Kilim
Dimensions : 428x150cm.
Period : 17th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Ankara Arslanhane Mosque

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, some wefts are Z2S slightly curved, 18-21/ cm, yellow, dark blue, light blue, dark purple, red, dried rose, brick red, green, light brown, dark brown, white Z2S.
Selvages : Double warp in twos on both sides of left panel, double warp in twos on left side and one double warp on the right side of the right panel.
Fringes : Few warps which belong to the beginning section of weaving of warp are seen.
Special markings : Contours are wrapping Z1, no repairing.

Alışılmış kilimlerin dışında bir kilimdir. İç dolgusu çoğunluğu boş bırakılmış, aralara az sayıda ve küçük desenler yerleştirilmiştir. Uzun kenarlarda lacivert renkli kenarları kancalı üçgensel formlar, kısa kenarlarda ise iki sıra karanfil desenleri vardır. Bu karanfiller Osmanlı sanatındaki karanfil ile bağlantılıdır. Bu kilimin Konya- Karapınar ve Niğde Taşpınar yöresindeki Hotamış Türkmenlerinin bir kolu tarafından dokunduğu söylenmektedir.[3] Turuncu zeminli, iç dolgu ve kısa kenarlarda karanfil desenlerinin işlendiği kilimin bir benzeri Vakıflar Genel Müdürlüğünün Ankara'daki kolleksiyonunda da bulunmaktadır. Ankara çevresinde tiftik yününden çok düzgün kilimler dokunmaktadır.[4] Ankara Arslanhane Camiinden alınan bu kilimin Ankara çevresinde dokunmuş olabileceği düşünülmektedir.

It is an extraordinary kilim. Most of the inner filling is left blank, very few and small designs are placed inter stage. There are dark blue hook sided triangular forms on the long sides and double line carnation designs on the short sides. These carnations are connected with the ones in Ottoman art. It is said that this kilim was woven by a branch of Hotamış Turkomans in Konya-Karapınar and Niğde Taşpınar region.[3] A look alike of this kilim which have orange background and which carnation designs were processed on short sides and inner filling is in the collection of Directorate General of Foundations in Ankara. Very proper kilims are woven from angora wool in the environs of Ankara.[4] This kilim which was taken from Ankara Arslanhane Mosque is thought to be woven in the environs of Ankara.

[3] B.Balpınar, U.Hirsch, a.g. e. [op. cit.] s.34 [p. 34]

[4] S. Bayraktaroğlu, "Ankara ve Çevresindeki Vakıf Camii ve Mescitlerinden Derlenen Halı ve Kilimler ile Bunların Türk Halı ve Kilim Sanatındaki Yeri" V. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı ve Araştırmaları Sempozyumu, ["Carpets and Kilims Collected from Mosques and Mesjids Belonging to Directorate General of Foundations in Ankara and Vicinity, and Their Place in Turkish Carpet and Kilim Art" V. Medieval Age and Turkish Period Excavation and Researches Symposium] Ankara 2001, s.80 [p. 80]

Resim : **13**
Envanter No : Y.81-61,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 394x169 cm.
Dönemi : 17. yy.
Yöre : Konya
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

İKİ KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5/cm.
Atkı : Yün Z1, 20-27 /cm., k. kırmızı, o.kırmızı, kayısı, yeşil, k.mavi, a.mavi, kahve, mor, beyaz Z2S
Kenarları : Her iki kanadın iki kanadında 1 er çift çözgü
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Bir kanatta siyahlar dökülmüş, kilimler eskimiş.

Photo : **13**
Inventory No : Y.81-61,
Type : Kilim
Dimensions : 394x169 cm.
Period : 17th Century
Region : Konya
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, 20-27/ cm, dark red, medium red, apricot, green, dark blue, light blue, brown, purple, white Z2S.
Selvages : 1 double warps on two sides of two panels.
Fringes : No fringes.
Special markings : Blacks are loose on one panel, kilims are time-worn.

İki şak olarak dokunmuş kilimde beyaz zeminde, kırmızı renkli bordürler ve desenler çarpıcı bir kontrast oluşturmaktadır. İç dolguda iki uçta ikişer adet asimetrik, iri, kenarları kıvrık çengeller, aralarında ise daha küçük, bir altıgenin dört köşesinden çıkan kancalar bulunur. Konya-Karapınar çevresinde Hotamış Türkmenlerinin bir kolu tarafından dokunduğu ve Karapınar'da cenaze kilimi olarak kullanıldığı belirtilmektedir.[5] Bu tarz beyaz zeminli ve üzerinde seyrek irili ufaklı asimetrik kanca ve koçboynuzu motiflerinin yer aldığı kilimler Ankara çevresinde de görülür.[6]

White background, red borders and designs form a striking contrast at the kilim which was woven in two pieces. In the inner filling, at two ends there are large, asymmetrical crooked hooks in twos; and smaller hooks projecting from four corners of a hexagon in between. It is stated that it was woven by a clan of Hotamış Turkomans and used as funeral kilim in Karapınar.[5] These types of kilims that have small and large asymmetric hook and ram's horn motifs are also seen in the environs of Ankara.[6]

[5] B.Balpınar, U.Hirsch, a.g.e. [op. cit.] s.36 [p. 36]
[6] S. Bayraktaroğlu, a.g.e [op. cit.] (2001) s.80 [p. 80]

Resim : **14**
Envanter No : S.102,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 340x177 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Sivrihisar
Geldiği Yer : Sivrihisar Ulu Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4/cm.
Atkı : Yün Z1, 19-24 /cm., kırmızı, sarı, mor, beyaz, siyah, kahve, abraşlı mavi, a. mavi, yeşil, mavi-yeşil.
Kenarlar : Tek tel.
Saçaklar : Yok.
Özel işaretler : Eteklerde ve kenarlarda biraz eksilmeler var.

Photo : **14**
Inventory No : S.102,
Type : Kilim
Dimensions : 340x177 cm.
Period : 18th Century
Region : Sivrihisar
Collected from : Sivrihisar Ulu Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 4/cm.
Weft : Wool Z1, 19-24/ cm, red, yellow, purple, white, black, brown, blue, light blue, green, blue-green.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : There are few missings on tails and selvages.

İç dolgu üç yatay panoya ayrılmış, içlerinde birer kenarları parmak şeklinde uzatılmış formlar yerleştirilmiştir. Bu formlar Karapınar'da dokunan minber veya minareli camiye benzer motiflerdir. Panoları birbirinden ayıran ara bordürlerde de şaşırtmalı olarak eli belinde motifleri işlenmiştir. Eskişehir - Afyon - Kütahya arasında benzer kilimler dokunmaktadır.

Inner filling is divided into three horizontal panels and finger shape prolonged forms are placed in them. These forms are similar motifs to minbar or mosque with minaret which are woven in Karapınar. In the middle borders which separate panels from each other, hand on hips motifs are processed bewilderingly. Similar kilims are woven between Eskişehir-Afyon-Kütahya.

Resim : **15**
Envanter No : S.97,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 320x160 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Afyon-Sivrihisar Arası
Geldiği Yer : Sivrihisar Ulu Camii

İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 27-39/cm., kırmızı, kayısı, a.kayısı, abraşlı mavi, sarı, yeşil, yeşil-mavi, mor, a. mor, kahve, siyah- kahve, beyaz.
Kenarlar : Tek tel.
Saçaklar : Yok.
Özel işaretler : Düzgün ve sıkı dokunmuş, dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış, siyah-kahve ve kahve atkılar dökülmüş.

Photo : **15**
Inventory No : S.97,
Type : Kilim
Dimensions : 320x160cm.
Period : 18th Century
Region : Between Afyon-Sivrihisar
Collected from : Sivrihisar Ulu Mosque

KILIM
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool S1, 27-39/ cm, red, apricot, light apricot, blue, yellow, green, green-blue, purple, light purple, brown, black-brown, white.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Woven properly and tight. Weaving contours made on 2 warp threads, black-brown and brown wefts are loose.

Afyon yöresinde "sandıklı kilim" denilen gruptandır. Kilimin iç dolgusu enine bantlarla üç bölüme ayrılmış, içlerine sandık denilen, kenarları parmak şeklinde uzantılı paneller yerleştirilmiştir.[7] Benzer örnekler Konya Karapınar'daki boylar tarafından da dokunur.

It is from a group which is called "Kilim with Chest". Inner filling of the kilim is divided into three sections with transverse bands, panels which are called "chest" and which have prolonged finger form edges are placed in them.[7] Similar samples are woven also by tribes settled in Konya Karapınar.

[7] S.Bayraktaroğlu, "Afyon Çevresi Yörük Dokumaları", Vakıflar Dergisi, Sayı: 29 ["Yoruk Weavings of Afyon Vicinity", Periodical of Directorate General of Foundations, Issue No. 29], Ankara, 2005, s.518 [p. 518].

Resim : 16
Envanter No : Y.81-29,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 368x85 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Sivrihisar
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

ORTA PARÇA, İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4—7 /cm.
Atkı : Yün, genel olarak Z2S, bazı atkılar Z1, 20-24 /cm.,k.kırmızı, kayısı, gülkurusu, a.mavi, k. mavi, mavi-yeşil, mor, k. kahve,
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Yok
Özel işaretler : -

Photo : 16
Inventory No : Y.81-29,
Type : Kilim
Dimensions : 368x85 cm.
Period : 18th Century
Region : Sivrihisar
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

MIDDLE PANEL, KILIM
Warp : White wool Z2S, 4-7/cm.
Weft : Wool, Z1 in general, some wefts Z1, 20-24/ cm, dark red, apricot, dried rose, light blue, dark blue, blue-green, purple, dark brown.
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : No fringes.
Special markings : -

Kilimin iç dolgusu ince ve kalın enine bantlara ayrılmıştır. İnce bantlarda yarım eli belinde motifleri, iki kısa kenarda iki yönlü eli belinde motifleri bulunur. Aralardaki kalın bantlarda ise iki yana parmak şeklinde uzantıları olan panolar vardır. Bu panolar Karapınar saf seccade kilimlerini andırmaktadır.

The inner filling of the kilim is divided into thin and thick bands. On the thin bands there are half "hand on hips" motifs and there are bidirectional "hand on hips" motifs on the two short sides. On the thick bands there are panels which have bidirectional prolongations. These panels resemble line (Saf) prayer rug kilims.

Resim : **17**
Envanter No : A.U.50,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 335x127 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Afyon
Geldiği Yer : Afyon Ulu Camii

İLİMİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4 /cm.
Atkı : Yün Z1, 12—15 /cm. kırmızı, mavi, yeşil, a. sarı, beyaz, tetre (kahve), k. kahve yeşil, mavi.
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Sırmak : Yok.
Özel İşaretler : Atkı iplikleri oldukça kalın, tetreli alanlarda dökülme var. Bazı motifler desen atkısıyla 3 er çözgü atlamalı olarak yapılmıştır.

Photo : **17**
Inventory No : A.U.50,
Type : Kilim
Dimensions : 335x127 cm.
Period : 18th Century
Region : Afyon
Collected from : Afyon Ulu Mosque

KILIM
Warp : White wool Z2S, 4/cm.
Weft : Wool Z1, 12-15/ cm, red, blue, green, light yellow, white, light brown, dark brown, green, blue.
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : No fringes.
Special markings : Warp threads are rather thick. There are losses on areas with light brown color. Some motifs are made with design weft as 3 warp thread skipping.

Kilimin iç dolgusunda kırmızı zemin üzerine yanyana ikişer adet olmak üzere dört sıra kenarları parmak şeklinde uzantılı deformeye madalyonlar vardır. Bunların içine de dört köşesinde birer koçboynuzu olan elmaslar yerleştirilmiştir. Bu motifler daha tok çekicidir. Bu tarz kilimler Afyon Eğret'de dokunmaktadır.

In the inner filling of the kilim there are deformed and finger shape prolonged medallions in four lines in twos side by side on the red background. Inside of these, dioamonds with ram's horn motif on four corners each were applied. These motifs are more gripping. These types of kilims are woven in Afyon Eğret.

Resim : **18**
Envanter No : K.K.21,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 164x154 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Afyon
Geldiği Yer : Kütahya Karagöz Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5/cm.
Atkı : Yün Z1, 19-24 /cm, mavi (abraşlı), yeşil, kayısı, kırmızı, sarı, ve saçaklara yakın yerdeki iki çizgide 4 er atkı siyah.
Kenarlar : Her iki kenarda 1 tek tel.
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Küçük dolgu motiflerde cicim tekniği, desen atkıları Z2, üç çözgü teli atlamalı, Bir etekte siyah Z2S ve beyaz Z2S atkılar bir sırada beyaz, bir sırada siyah çözgüler üzerinden 3 er atlayarak birbirine ekli baklava şekilleri oluştururlar, fakat sıra aralarına zemin atkısı geçilmemiştir.

Photo : **18**
Inventory No : K.K.21,
Type : Kilim
Dimensions : 164x154 cm.
Period : 18th Century
Region : Afyon
Collected from : Kütahya Karagöz Mosque.

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, 19-24/ cm, blue, green, apricot, red, yellow, 4 wefts on two lines which are close to fringes are black.
Selvages : 1 single thread on two sides.
Fringes : No fringes.
Special markings : Cicim technique in small filling motifs, design wefts Z2, three warp thread skipping, On one tail, black Z2S and white Z2S wefts form diamond shapes which are attached to eachother by skipping over white warps on one line and skipping over black warps on one line.Ground weft was not passed between lines.

Kırmızı zemin üzerinde koyu mavi uçlu parmak motifli eşkenar dörtgen madalyonlar tüm kilim zemini üzerine çapraz bir şekilde yerleştirilmiştir. Bu tarz parmak şeklinde motifler Afyon-Eğret'de dokunur. Aralara cicim teknikli küçük pıtırak motifleri serpiştirilmiştir.

Equilateral quadrangle medallions with dark blue finger motif on red background are placed diagonally on the whole background of kilim. These types of finger shaped motifs are woven in Afyon-Eğret. Small mushroom-like motifs which have cicim technique are sprinkled inter stage.

Resim : **19**
Envanter No : K.L.24,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 282x166 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Afyon
Geldiği Yer : Kütahya Lala Hüsrev Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5/cm.
Atkı : Yün Z1, 11-13 /cm., kırmızı, yeşil, sarı, a.mor, kayısı, mavi, tetre (a.kahve), siyah, beyaz
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Üst etekte 4 saçak var. Sol tarafta saçak dibinde 6 cm. kadar yerde mor ve kırmızı atkıların birbirinin halkası içinden geçirilmesiyle yapılmış 3 er çözgü teli üzerinden atlatılmış zincir kayma var. Alt etekte saçak yok.
Özel İşaretler : Atkılar çok kalın ve tam oturmamış. Kilim kalın ve yumuşak.

Photo : **19**
Inventory No : K.L.24,
Type : Kilim
Dimensions : 282x166 cm.
Period : 18th Century
Region : Afyon
Collected from : Kütahya Lala Hüsrev Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5-6/cm.
Weft : Wool Z1, 11-13/ cm, red, green, yellow, light purple, apricot, blue, light brown, black, white.
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : Upper tail has 4 fringes. On the left side at the fringe base, in a spot around 6 cm there is a chain slipping which was passed over warp thread in threes that was made by skipping purple and red wefts from eachother's circles. No fringes at lower tail.
Special markings : Wefts are very thick and not properly fixed. Kilim is thick and soft.

Kilimin iç dolgusunda kenarları parmak şeklinde uzantılı madalyonlar bulunmaktadır. Yanlarda, uzun kenarlarda da yarım madalyonlar vardır. Bu tarz parmak şeklinde uzantılı motifler Afyon-Eğret'de dokunmaktadır.

There are medallions with finger shape prolonged sides in the inner filling of kilim. There are half medallions on the sides and long sides. These types of finger shape prolonged motifs are woven in Afyon-Eğret.

Resim : 20
Envanter No : Y.81-96,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 346x153 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Konya-Hotamış
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5/cm.
Atkı : Yün Z1, 15-18 /cm., kırmızı, hardal, sarı, k.mavi, a.mavi, abraşlı yeşil, mor, siyah (orijinal), abraşlı kahve, beyaz. Bazı renkler arada Z2 olarak geçilmiş.
Kenarlar : Bir kenarda 4, bir kenarda 3 çift.
Saçak : Alt saçak yok, üstte10-12 çözgü teli gruplanarak düğümlenmiş saçaklar var. Üstte bitişte mavi ve kırmızı renkten 4-5 çözgü teli atlamalı zincir şeklinde kayma var.
Özel İşaretler : Dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış. İnce konturlar sarma ve geçme.

Photo : 20
Inventory No : Y.81-96,
Type : Kilim
Dimensions : 346x153cm.
Period : 18th Century
Region : Konya - Hotamış
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 15-18/ cm, red, mustard, yellow, dark blue, light blue, green, purple, black (original), brown, white. Some colors are passed as Z2.
Selvages : 4 double on one selvage, 3 double on the other.
Fringes : No lower fringe. At the top there are fringes which were knotted by grouping 10-12 warp threads. At finishing at the top, there is a slipping in shape of a chain by skipping blue and red colored 4-5 warp threads.
Special markings : Weaving contours are made on 2 warp threads. Thin contours are wrapping and inserted.

Kilimin iç dolgusu üzerinde stilize kaplumbağa figürleri yer almaktadır. Sembolik olarak uğur getirdiğine inanılan kaplumbağa figürlü kilimler Aydınlı oymağının kolları tarafından dokunurlar. Bu tarz kilimleri Aydın, Afyon, Kütahya, Konya yörelerinde görmek mümkündür.[8]

There are stylized turtle motifs on the inner filling of the kilim. Kilims with turtle motifs which are believed to bring luck are woven by branches of Aydınlı tribe. It is possible to see this type of kilims in Aydın, Afyon, Kütahya and Konya regions.

[8] S. Bayraktaroğlu, a.g.e. [op. cit.] (2005) s.520 [p. 520]

Resim : 21
Envanter No : YD.849,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 429x99 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

ORTA KANAT, İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5 /cm.
Atkı : Yün Z1,21-28, beyaz 35 /cm. abraşlı o.mavi, abraşlı a.mavi, kırmızı, mor, abraşlı yeşil-mavi, a.yeşil. k.kiremit, siyah beyaz.
Kenarlar : Sağ kenar 1 çift çözgü, sol kenar tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Kilimde siyah olan alanlar dökülmüş. İnce siyah konturların diyagonal yönde olanları dökülmüş. İplikler eşit kalınlıkta ve dokuma tekniği muntazam.

Kilimin iç dolgusunda mavi zemin üzerinde altıgen şeklinde dört kollu motifler işlenmiştir. Bunlar stilize kaplumbağa figürleridir. Kolların dışa dönük kıvrımlarında iri koç boynuzu motifleri vardır. Bu tarz kilimler Aydınlı oymağının kolları tarafından Aydın veya Konya çevresinde dokunmaktadır.

Photo : 21
Inventory No : YD.849,
Type : Kilim
Dimensions : 429x99cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM, MIDDLE PANEL
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 21-28/ cm, medium blue, light blue, red, purple, green-blue, light green, dark brick color, black, white.
Selvages : Right selvage 1 double warp, left selvage single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : The black areas are loose. Thin black contours in diagonal direction are loose. Threads are in equal thickness and weaving technique is proper.

4-coloumn hexagonal motifs are processed on the blue background of inner filling of the kilim. These are stylized turtle figures. There are large ram's horn motifs on the up-front curves of these columns. These types of kilims are woven by branches of Aydınlı tribe in the environs of Aydın or Konya.

Resim : 22
Envanter No : Y.81-88,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 407x136 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5-6/cm.
Atkı : Yün Z1, 28-33 /cm., k.kırmızı, a.kırmızı, koyu gülkurusu, sarı, k.yeşil, mor, a. mavi-yeşil, a.yeşil, o.mavi, a.mavi, tetre
Kenarlar : Sağ kenarda 2 çift çözgü, sol kenar tetre renkli atkının dökülmesiyle eskimiş.
Saçak : Üstte bitiş kısmında 1 cm. kadar sarı şerit var. Sonra çözgüler grup halinde düğümlenmiş.
Özel İşaretler : Motif çevrelerindeki ince konturlar geçmeli. Saçaklardan desenli kısım arasında 8 cm tek renk dokunmuş.

Photo : 22
Inventory No : Y.81-88,
Type : Kilim
Dimensions : 407x136 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5-6/cm
Weft : Wool Z1, 28-33/ cm, dark red, dark dried rose, yellow, dark green, purple, light blue-green, light green, medium blue, light blue.
Selvages : 2 double warps on right selvage, left selvage is worn out by the loss of light brown colored weft.
Fringes : There is a yellow band approx. 1 cm at the finishing section at the top. After that warps are knotted in groups.
Special markings : Thin contours around motifs are inserted. The 8 cm space between fringes and section with designs is woven in single color.

Beyaz zemin üzerinde ortada kenarları çiçekli altıgenler, yanlara doğru uzanan uçları kancalı uzantılar vardır. Kısa kenarlardan birinde iki adet koç boynuzlu altıgen yer almaktadır. Kenar bordüründe ise içlerinde stilize küçük hayvan motiflerinin yer aldığı altıgenler işlenmiştir. Kilimin kontrastlı ve güçlü renkleri ön plana çıkmaktadır.

In the middle of the white background there are hexagons sides of which are ribbed, prolongations which have hooked ends extending towards the sides. On one of the short sides there exist two hexagons with ram's horn. On the side border hexagons which have stylized small animal motifs inside are processed. Kilim stands out with its contrasted and jazzy colors.

Resim : **23**
Envanter No : YD.81-30,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 401x164 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : OrtaAnadolu
Geldiği Yer : Bursa Maksem Camii

İKİ KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5—3/cm.
Atkı : Yün Z1, 22-29 /cm., k. kırmızı, mavi, yeşil, mor, sarı, k. kahve, a.kahve (tetre), beyaz
Kenarlar : Bir kanadın her iki kenarında 2 şer çift, bir kanadın bir kenarında 2 çift, bir kenarında 1 çift çözgü
Saçak : sadece kanadın birinde var ve 10 -15 çözgü teli gruplar haline getirilip düğümlenmiş.
Özel İşaretler : Konturlar bazı yerde sarma, bazı yerde atkı geçirme.

Photo : **23**
Inventory No : YD.81-30,
Type : Kilim
Dimensions : 401x164 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Bursa Maksem Mosque

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : White wool Z2S, 5-3/cm
Weft : Wool Z1, 22-29/ cm, dark red, blue, green, purple, yellow, dark brown, light brown, white.
Selvages : Double warp in twos on both sides of a panel, double warp in twos on one side and one double warp on the other side of the other panel.
Fringes : Only at one panel. 10-15 warp threads are brought together and knotted.
Special markings : Contours are wrapping on some sections and weft passing on some sections.

Kırmızı zeminli kilim iki şak olarak dokunmuştur. İç dolguda iki sıra halinde birbirine bağlı altıgenler ve bunlardan iki yana doğru uzanan çubuklar vardır. Uzun kenarlarda yeşil renkli koç boynuzları, kırmızı zemin üzerinde şaşırtmalı olarak uzanmaktadır. Kısa kenarlarda ise iri saç bağı motifleri yerleştirilmiştir. Bu motifler Afyon-Dazkırı halılarında da görülür.

The kilim with red background is woven in two pices. In the inner filling there are hexagons attached to eachother and bars extending therefrom towards the sides. On the long sides green ram's horn motifs lie bewilderingly with the red background. On the short sides hair band motifs are placed. These motifs are also seen in Afyon-Dazkırı carpets.

Resim : 24
Envanter No : S.93,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 368x166 cm.
Dönemi : 17. yy.
Yöre : Batı Anadolu
Geldiği Yer : Sivrihisar Ulu Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 4—5/cm.
Atkı : Yün Z1, 20-27 /cm., kırmızı, o.mavi (abrajlı), a.yeşil, sarı.
Kenarlar : Her iki kenarda 1 tek çözgü
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Kenarlar çok eski.

Photo : 24
Inventory No : S.93,
Type : Kilim
Dimensions : 368x166 cm.
Period : 17th Century
Region : Western Anatolia
Collected from : Sivrihisar Ulu Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm
Weft : Wool Z1, 20-27/ cm, red, medium blue, light green, yellow.
Selvages : 1 single warp on two sides.
Fringes : No fringes.
Special markings : Selvages are time-worn.

Ünik bir örnektir. Kırmızı renkli iç dolgu sanki görünmeyen bir hatla üç panoya ayrılmış, bu panolara köşelerde köşebentler, ortalarda ise bir sekizgenin dört kenarından uzanan ok ucu motifleri yerleştirilmiştir. Bu dört yönü anlatan bir motiftir. Ayrıca Çanakkale halılarından oklu halının bir varyasyonudur. Kenarlarda ise koyu mavi renkte zikzak desenler işlidir. Batı Anadolu'da Balıkesir-Çanakkale arasında dokunduğu tahmin edilir.

It is a unique sample. The red colored inner filling is divided into three panels as if with an invisible line; angle bars are placed on the corners and arrow head motifs projecting from 4-sides of an octagon are placed in the middle. This is a motif that describes four directions. Furthermore it is a variation of arrowed carpet of Çanakkale carpets. Dark blue zigzag designs are processed on the sides. It is estimated to be woven in Western Anatolia between Balıkesir-Çanakkale.

Resim : 25
Envanter No : E.77,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 294x192 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Batı Anadolu
Geldiği Yer : Emirdağ Çarşı Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 5-6/cm.
Atkı : Yün Z1, 17-19 /cm., abraşlı kırmızı, abraşlı mavi, konturlar siyah Z1.
Kenarlar : Sol kenarda 2 çift, sağ kenarda 1 çift
Saçak : Alt etekte 4-5 cm uz. Saçaklar serbest bırakılmış, üst kısımda bitiş örgüsü yapılarak sıfırlanmış. Saçak yok.
Özel İşaretler : -

Photo : 25
Inventory No : E.77,
Type : Kilim
Dimensions : 294x192 cm.
Period : 18th Century
Region : Western Anatolia
Collected from : Emirdağ Çarşı Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5-6/cm.
Weft : Wool Z1, 17-19/ cm, red, blue, contours are black Z1.
Selvages : 2 doubles on left, 1 double on right.
Fringes : 4-5 cm at lower tail. Fringes were let loose, aligned by making finishing braiding at the top. No fringes.
Special markings : -

Kırmızı zeminli düz bir iç dolgu ile kenarlarda yer alan mavi renkli bordür niteliğindeki desenlerden ibarettir. Uzun kenarlardaki desenler kırmızı-mavi şaşırtmalı olarak, ortası çubuklu üçgenler, kısa kenarlarda ise küçük üçgenler halindedir. Bu tamamen boş, desensiz kilimlerin cenaze kilimi olarak dokunduğu düşünülmektedir.

It consists of a plain inner filling wih red background and border-like blue designs on the sides. The designs on the long sides are bewilderingly red and blue triangles with bars in the middle; and on the short sides they are in form of small triangles. It is thought that these plain kilims without designs are woven as funeral kilims.

Resim : 26
Envanter No : Y.81-45,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 198x150 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Balıkesir-Yüncü
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S,5-4/cm.
Atkı : Yün Z1, 21-25 /cm., kırmızı, lacivert, mavi, az miktarda koyu kahve.
Kenarlar : Her iki kenarda 1 er tel çözgü.
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Konturler mavi Z2, Baklava motifler desen atkısından 3 er çözgü atlamalı Z2.

Photo : 26
Inventory No : Y.81-45,
Type : Kilim
Dimensions : 198x150 cm.
Period : 18th Century
Region : Balıkesir – Yüncü
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5-4/cm
Weft : Wool Z1, 21-25/ cm, red, dark blue, blue, few amounts of dark brown
Selvages : 1 single thread on two sides each.
Fringes : No fringes.
Special markings : Contours are blue Z2, Diamond designs skip over 3 warps from design weft Z2.

Kırmızı zemin üzerinde, lacivert renkli orta eksende boyuna olarak düzenlenmiş küçük altıgenlerden iki yana doğru uzanan çubuklar üzerinde karşılıklı koçboynuzu motifleri işlenmiştir. Kenarları da lacivert renklidir. Bu tarz kilimler Balıkesir civarında yaşayan Yüncü Yörükleri tarafından dokunmaktadır.

Reciprocal ram's horn motifs are processed on bars projecting towards two sides from small hexagons which are arranged lengthwise on the dark blue middle axis on red background. Its sides are also dark blue. These types of kilims are woven by Yüncü Yoruks settled in the environs of Balıkesir.

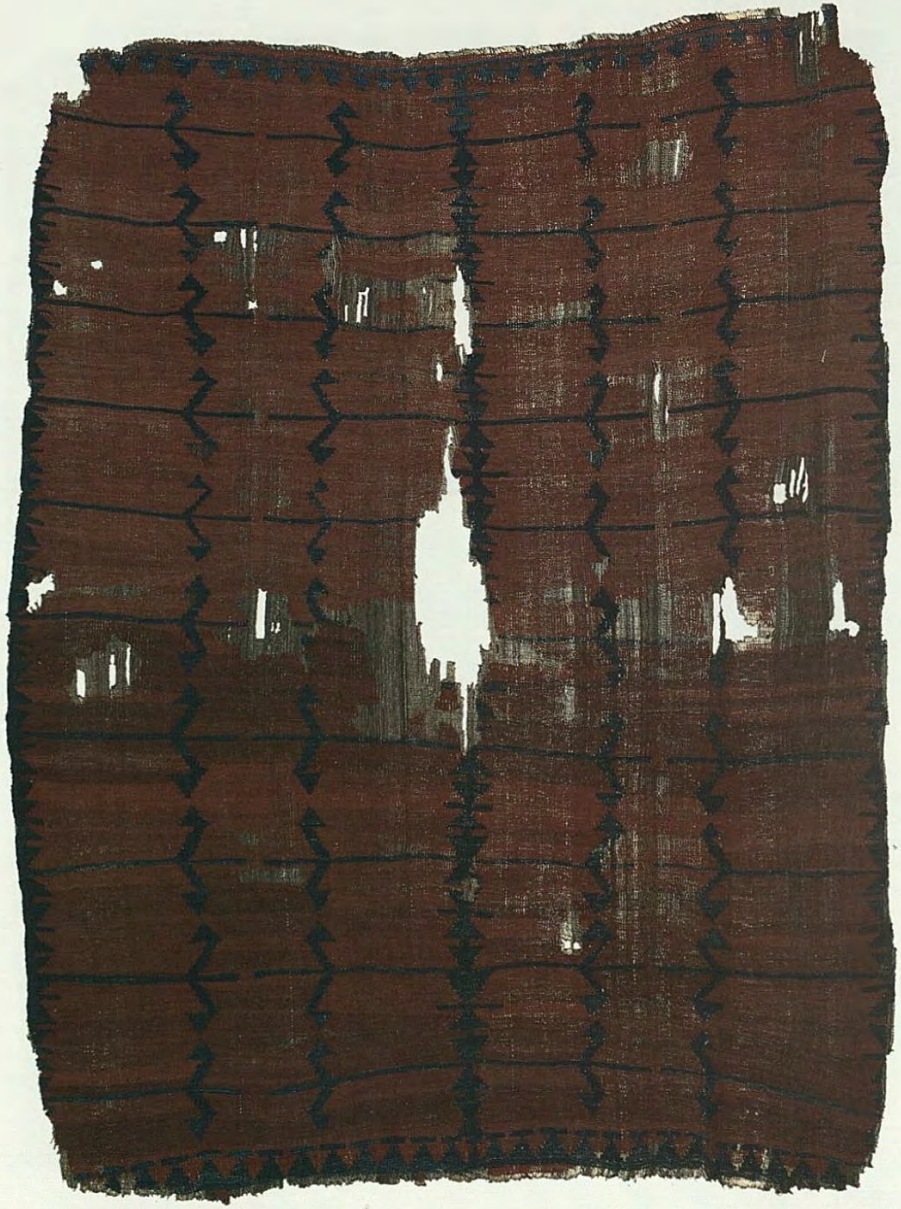

Resim : 27
Envanter No : Y.81-118,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 204x150 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Konya-Kavak
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5/cm.
Atkı : Yün Z1, 19-23 /cm., abraşlı kırmızı, abraşlı mavi,
Kenarlar : 1 er çift çözgü
Saçak : Saçak yok.
Özel İşaretler : Orta kısımda atkı ve çözgülerde kayıplar var.

Kırmızı zeminli kilimin iç dolgusunda lacivert renkli bir eksenden iki yana doğru uzanan kanca desenleri vardır. Ortadaki eksenin yarısı iki uzun kenarda bulunmaktadır. Orta eksende sinek kanadı ve bukağı motifleri üst üste dizilmiştir. Yüncü Yörüklerinin kilimlerine benzemektedir.

Photo : 27
Inventory No : Y.81-118,
Type : Kilim
Dimensions : 204x150 cm.
Period : 18th Century
Region : Konya - Kavak
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool, Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 19-23/ cm, red, blue.
Selvages : One pair of double warps.
Fringes : No fringes.
Special markings : There are losses at warps and wefts in the middle section.

In the inner filling of kilim there are hook designs extending from a dark blue axis towards two sides. Half of the axis in the middle is in two long sides. On the middle axis, fly wing and fetter motifs are lined up on top of eachother. It is similar to the kilims of Yüncü Yoruks.

Resim : 28
Envanter No : K.U.10,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 158x130 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Kütahya
Geldiği Yer : Kütahya Ulu Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5/cm.
Atkı : Yün Z1, 13-16 /cm., kırmızı, kayısı,mavi-yeşil, patlıcan, a.sarı, k.kahve, siyah, beyaz.
Kenarlar : Her iki kenarda 2 şer çift çözgü.
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Renkler pastel.

Photo : 28
Inventory No : K.U.10,
Type : Kilim
Dimensions : 158x130 cm.
Period : 18th Century
Region : Kütahya
Collected from : Kütahya Ulu Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, 14-27/ cm, red, apricot, blue-green, eggplant, light yellow, dark brown, black, white.
Selvages : Double warp in twos on two sides.
Fringes : No fringes.
Special markings : Colors are pastel.

Kilimin iç dolgusunda birbirine bağlı bir şekilde altıgen madalyonlar, içlerinde de kancalı motifler bulunur. Uzun kenarlar parmak motifleriyle iç dolguya bağlanır. Kısa kenarlardan birinde görülen yıldız motifleri Konya (Obruk) kilimlerinde görülür. Yine iki kısa kenarda elibelinde motifleri bulunur. Kütahya çevresinde dokunmuştur.

In the inner filling of kilim there are interconnected hexagon medallions and hooked motifs inside of them. Long sides attach to inner filling by finger motifs. The star motifs seen on one of the short sides are seen in Konya (Obruk) kilims. On two short sides there are hand on hips motifs. It was woven in the environs of Kütahya.

Resim : **29**
Envanter No : A.T.35,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 453x151 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Afyon Türbe Camii

İKİ KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Genelde beyaz ve kahve yün karışık Z2S, 4/cm.
Atkı : Yün Z1, 15-20 /cm., abraşlı mavi, o.kırmızı, kayısı, kızıl kahve, tetre, siyah-kahve, a.yeşil, devetüyü, beyaz.
Kenarlar : Sol kenarda 2 çift çözgü, sağ kanadın dış kenarı kopuk, dikiş tarafındaki kenarlarda tek çözgü
Saçak : 15-16 çözgü teli birlikte düğümlenmiş.
Özel İşaretler : İnce konturlar sarma Z1, dokuma konturlar basamaklı olarak 2 çözgü teli üzerine yapılmış.

İki şak halinde dokunmuş kilimde arkaik bir şekilde çok iri koçboynuzu motifleri işlenmiştir. Bir eşkenar dörtgenin iki ucundan çıkan iki koçboynuzu şeklindedir. Motifler beyaz zemin üzerinde çarpıcı bir şekilde mavi kırmızı renklerde verilmiştir. Siyah zeminli bordür iç dolgu ile tezat oluşturmaktadır. Benzer bir örneğin Emirdağ (Kütahya) yöresindeki bir oymak tarafından dokunduğu belirtilmektedir.[9]

Photo : **29**
Inventory No : A.T.35,
Type : Kilim
Dimensions : 453x151 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Afyon Türbe Mosque

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : Mostly white and brown wool mixed Z2S, 4/cm.
Weft : Wool Z1, 15-20/ cm, blue, medium red, apricot, scarlet brown, light brown, light green, camel hair, white.
Selvages : Double warp in twos on left selvage, outer selvage of right panel is disjointed, single warp on selvages towards sewing.
Fringes : 15-16 warp threads are knotted together.
Special markings : Thin contours are wrapping Z1, weaving contours are made as steps on 2 warp threads.

In this kilim which is woven in two pieces (split), very large ram's horn motifs are processed. It is like two ram's horn coming out from two ends of an equilateral quadrangle. Motifs are used remarkably in blue and red colors on white background. Border with black background is in contradiction with the inner filling. It is stated that a similar sample is woven by a tribe in Emirdağ (Kütahya) region.[9]

[9] N.Ölçer, Türk ve İslam Eserleri Müzesi Kilimler [Turkish and Islamic Works of Art Kilims], İstanbul 1988, s.66 [p. 66]

Resim : 30
Envanter No : Y.81-31,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 401x160 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Konya-Hotamış
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 5/ cm.
Atkı : Yün Z1, 18-19/ cm. k. kırmızı, a.kırmızı, k mavi, a. mavi, mavi-yeşil, yeşil, sarı, a. sarı, mor, kahve, beyaz
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Yok,
Özel İşaretler : Tamir yok, iyi durumda.

Photo : 30
Inventory No : Y.81-31,
Type : Kilim
Dimensions : 401x160 cm.
Period : 18th Century
Region : Konya - Hotamış
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, 18-19/ cm, dark red, light red, dark blue, light blue, blue-green, green, yellow, light yellow, purple, brown, white.
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : There are no fringes.
Special markings : No repairing. It is in good condition.

Beyaz zemin üzerinde üç adet kenarları kancalı enine madalyonlar vardır. Boşluklarda el belindeler, stilize akrepler bulunmaktadır. Kenar bordürlerinde kareler içerisinde karşılıklı yapraklar, kısa kenarlarda ise karanfiller yer almaktadır. Bu tarz kilimlerin Hotamış Türkmenleri tarafından Konya civarında dokunduğu bilinmektedir.

There are three transverse medallions on white background sides of which are hooked. There are hand on hips and stylized scorpions in the empty spaces. On the side borders there are reciprocal leaves in squares and on the short sides there are carnations. These types of kilims are known to be woven in the environs of Konya by Hotamış Turkomans.

Resim : **31**
Envanter No : A.220,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 370x150 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Kütahya Lala Hüsrev Paşa Camii

İKİ KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Genel olarak beyaz yün, Z2S, 5-6/cm. bir kısmı kahve y. Z1 + beyaz y.Z1=Z2S
Atkı : Yün Z1, 19-24 /cm., kırmızı, kayısı, k.mavi, a. mavi, siyah, mor, mavi-yeşil, beyaz, kahve.
Kenarlar : 2 şer çift çözgü.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Motif aralarındaki dokuma kontürler 2 çözgü teli üzerine yapılmış. Kahve alanlar dökülmüş.

Photo : **31**
Inventory No : A.220,
Type : Kilim
Dimensions : 370x150 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Kütahya Lala Hüsrev Paşa Mosque

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : Mostly white wool Z2S, 5-6/cm, some parts are brown wool Z1 + white wool Z1= Z2S
Weft : Wool Z1, 19-24/ cm, red, apricot, dark blue, light blue, black, purple, blue-green, white, brown.
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : No fringes.
Special markings : The weaving contours between motifs are made on 2 warp threads. Brown areas are loose.

İki şak halinde dokunmuş kilimin kırmızı zemin üstünde seyrek bir şekilde küçük stilize hayvan motifleri yerleştirilmiştir. Uzun kenarlarında içeri ve dışarı şaşırtmalı olarak parmak şeklinde uzantılı tarak motifleri bulunur. Kısa kenarlarda da çift yönlü eli belinde kız motifleri işlenmiştir. Parmak şeklinde uzantılı motifler Afyon - Eğret civarında yaşayan Yörükler veya onların bir kolu tarafından dokunur. Bu tarz eli belinde kız motifleri de Ankara, Konya, Afyon ve çevresinde görülür.

Small stylized animal motifs are rarely placed on the red background of the kilim which was woven in two pieces. On the long sides there exist finger shape prolonged comb motifs which are placed bewilderingly inward and outward. On the short sides bidirectional hand on hips girl motifs are processed. Finger shape prolonged motifs are woven by Yoruks which are settled in Afyon-Eğreti and environs. This type of hand on hips girl motifs are seen in Ankara, Konya, Afyon and environs.

Resim : 32
Envanter No : YD.81-56,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 382x79 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Genelde beyaz yün Z2S, 5/cm. Bazı kısımlarda kahve ile katlı.
Atkı : Yün Z1, 22-24/cm, kırmızı, a.kırmızı Z2S hafif bükülü, gül kurusu Z1 ve gülkurusu Z2S, mor, sarı, kahve, mavi-yeşil, beyaz.
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Yok
Özel İşaretler : Kahve renkli atkıların çoğu dökülmüş, İnce konturlar sarma ve geçmeli.

Kilimde enine bantlarda stilize hayvan motifleri ile eli belinde motifleri işlenmiştir. İnce bantlarda ise birbiri içine giren kancalar yanyana uzanmaktadır. Eskişehir Konya arasında dokunmuş olmalıdır.

Photo : 32
Inventory No : YD.81-56,
Type : Kilim
Dimensions : 382x79 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PANEL
Warp : Mostly white wool Z2S, 5/cm. Some parts folded with brown.
Weft : Wool Z1, 22-24/ cm, red, light red Z2S slightly twisted, dried rose Z1 and dried rose Z2S, purple, yellow, brown, blue-green, white.
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : No fringes.
Special markings : Most of the brown colored wefts are loose. Thin contours are wrapping and inserted.

On the horizontal bands of the kilim stylized animal and hand on hips motifs are processed. On the thin bands telescopic hooks lie side by side. It should be woven between Eskişehir and Konya.

Resim : **33**
Envanter No : YD.899,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 420x176 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

ÇİFT KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 3-4 /cm.
Atkı : Yün Z1, 16-20 /cm., k. kırmızı, kayısı, mavi, yeşil, a.yeşil, siyah, sarı, beyaz, mor
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Her iki uçta 5-6 çözgü teli birlikte bükülüp düğümlenmiş, uzunlukları 20 cm.
Özel işaretler : İplikler düzgün eğrilmiş, siyahlar kısmen dökülmüş.

Photo : **33**
Inventory No : YD.899,
Type : Kilim
Dimensions : 420x176cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN TWO PANELS
Warp : White wool Z2S, 3-4/cm.
Weft : Wool Z1, 16-20/ cm, dark red, apricot, blue, green, light green, black, yellow, white, purple.
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : On both ends 5-6 warp threads are twisted and knotted together, length 20 cm.
Special markings : Threads are spinned properly, blacks are partly loose.

şak olarak dokunmuş kilimde yatay
geometrik motifler işlenmiştir.
atık S'ler, iki parça halinde kenarları
genler, el, kurtağzı ve koç boynuzu
dir.

Geometrical motifs are processed on the horizontal bands of the kilim which was woven in two pieces. These are horizontal S's, hexagons sides of which are ribbed, hand, wolf mouth and ram's horn.

Resim : 34
Envanter No : YD.81-31,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 397x94 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Siyah kıl Z1 + Beyaz yün Z1 = Z2S, 3-4/ cm.
Atkı : Yün, Z1, 18-30/ cm. kırmızı, k.sarı, abraşlı yeşil, k. Mavi, a.mavi, k. Kahve, mor, beyaz yün, beyaz pamuk Z2S hafif bükümlü (çok az yerde),
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Püskül : Yok.
Özel işaretler : tamir yok, birkaç yerde küçük çiçim tekniğinde motifler var, kenarlarda biraz eksiklik var. Konturlar bazı kısımlarda sarma.

Photo : 34
Inventory No : YD.81-31,
Type : Kilim
Dimensions : 397x94cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : Black hair Z1 + White wool Z1 = Z2S, 3-4/cm
Weft : Wool Z1, 18-30/ cm, red, dark yellow, green, dark blue, light blue, dark brown, purple, white wool, white cotton Z2S slightly twisted (in a few spots)
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : There are no fringes.
Special markings : No repairing. There are small motifs in cicim technique in a few spots, there are some missings on sides. Contours are wrapping at some sections.

şak olarak dokunmuş olması gerekir. Kilimin tek şakı yok olmuştur. İç dolgu ince - kalın yatay bantlara ayrılmıştır. Üzerinde koçboynuzu, el ve karşılıklı stilize kuşlar işlenmiştir. Güçlü renklere sahiptir.

One piece of the kilim which is supposed to be woven in two pieces is missing. The inner filling is separated into thin-thick horizontal bands. Ram's horn, hand motif and stylized bird motifs facing each other are processed on them. It has jazzy colors.

Resim : **35**
Envanter No : S.100,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 496x160 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Sivrihisar Ulu Camii

İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 14-19 /cm., mavi, k.kırmızı, o. gülkurusu, a. mavi, yeşil, siyah, mor, beyaz, kayısı
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Kilimin atkı ve çözgü iplikleri düzgün eğrilmiş, kalınlıkları birbirine yakın.

Kilimin iç dolgusu enine ince bantlarla desenlendirilmiştir. Bu bantlar üzerinde küçük basamaklı eşkenar dörtgenler, üçgenler, T şeklinde motifler işlenmiştir. Orta Anadolu'da dokunduğu tahmin edilir.

Photo : **35**
Inventory No : S.100,
Type : Kilim
Dimensions : 496x160 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Sivrihisar Ulu Mosque

KILIM
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 14-19/ cm, blue, dark red, medium dried rose, light blue, green, black, purple, white, apricot.
Selvages : Single thread
Fringes : No fringes.
Special markings : The warp and weft threads are properly spinned, their thicknesses are close to eachother.

Inner filling of kilim is designed with transverse thin bands. On these bands, equilateral quadrangle with small step, triangle and T-shaped motifs were processed. It is estimated to be woven in Middle Anatolia.

Resim : 36
Envanter No : YD.81-74,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 140x100 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Genelde kahve yün, 1/3 ü beyaz yün, Z2S, 4 /cm.
Atkı : Yün Z1, 14-22/cm., kırmızı, yeşil, mavi, beyaz, kirli sarı, mor.
Kenarlar : Bir taraf 2 çift çözgü.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Çok eski, gevşek dokunmuş, motifler kontursuz, ilik yüksekliği 1-1,5 cm.

Photo : 36
Inventory No : YD.81-74,
Type : Kilim
Dimensions : 140x100cm.
Period : 17th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : Mostly brown wool, 1/3 is white wool, Z2S, 4/cm
Weft : Wool Z1, 14-22/ cm, red, green, blue, white, dark yellow, purple.
Selvages : One selvage double warps in twos.
Fringes : No fringes.
Special markings : Very time-worn. Loosely woven, motifs are without contour. Common slit height is 1-1,5 cm.

Parça halindeki kilimde enine ince ve kalın bantlarda parmak ve tarak motifleri işlenmiştir. Kalın bantta kenarları parmak şeklinde uzantılı baklava şeklindeki motif, Afyon - Konya bölgesinde dokunmaktadır. Ayrıca daha küçük ve daha canlı renklerde olmak üzere Ankara - Elmadağ kilimlerinde de görülür.

Finger and comb motifs are processed on the transverse thin and thick bands of the fragmentary kilim. The prolonged diamond motif sides of which are in finger form on the thick band is woven in Afyon - Konya region. Furthermore it is seen at Ankara - Elmadağ kilims in small size and jazzy colors.

Resim : **37**
Envanter No : YD.81-37,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 450x96 cm.
Dönemi : 18. yy. sonu
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 22-24/cm., k. kırmızı, kayısı, sarı, k.mavi, a.mavi, mavi-yeşil, siyah-kahve, erguvan Z2S hafif bükülü, pamuk beyaz Z2 ve Z3.
Kenarlar : Su tarafı 1 çift, diğer kenar 2 çift. Çözgü.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : İnce konturlar sarma, bazı yerlerde siyah atkılar dökülmüş.

İki şaklı kilimin tek şakıdır. İç dolgusunda mavi zemin üstünde beyaz renkli, kenarları küçük baklavalarla süslü altıgen madalyonlar yer alır. Bu formlara Orta Asya dokumalarında olduğu gibi "göl" motifi denir. Kenar bordürlerinde yaprak motifleri bulunur. Kısa kenarlarda ise karanfil çiçekleri yer alır. Kırşehir civarında benzer örnekler görülür.

Photo : **37**
Inventory No : YD.81-37,
Type : Kilim
Dimensions : 450x96 cm.
Period : Late 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM
Warp : White wool Z2S, 3/cm
Weft : Wool S1, 22-24/ cm, dark red, apricot, yellow, dark blue, light blue, blue-green, black-brown, erguvan Z2S slightly twisted, cotton white Z2 and Z3.
Selvages : Border side 1 double, other side 2 double warp.
Fringes : No fringes.
Special markings : Thin contours are wrapping, at some spots black wefts are loose.

One piece of a split kilim. In the inner filling, there are white colored hexagonal medallions, sides of which are decorated with diamond shaped motifs on blue background. These forms are called "lake" motif just like Middle Asian textiles. There exist carnations on short sides. Similar samples are seen in the environs of Kırşehir.

Resim : **38**
Envanter No : YD.81-60,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 418x83 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

TEK KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 27-39/cm., kırmızı, o. gülkurusu, kayısı, k.sarı, kahve, siyah-kahve, abraşlı yeşil, abraşlı mavi, mavi-yeşil, beyaz.
Kenarlar : Su tarafındaki kenar tek, iç kenar 2 çift çözgü teli.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler: Konturlar sarma Z1, dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış, siyah-kahve atkılar dökülmüş.

İki şak olarak dokunmuş olan bir kilimin yarısıdır. Kilimin orta kısmı oldukça sade olup, üzerinde zikzak bir dal ve bundan çıkan uzantılar bulunur. İki kısa kenarda ise karanfil motifleri işlenmiştir. Beyaz zeminli bordürde ise stilize çiçek motifleri bulunur. Bu tarz kilimler Afyon, Konya civarında görülür.

Photo : **38**
Inventory No : YD.81-60,
Type : Kilim
Dimensions : 418x83 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PANEL
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm
Weft : Wool S1, 27-39/ cm, red, dried rose, apricot, dark yellow, brown, black-brown, green, blue, blue-green, white.
Selvages : Selvage on border side single, innervselvage ide 2 double warp thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Contours are wrapping Z1, weaving contours are made on 2 warp threads, black-brown wefts are loose.

It is the half of a kilim which was woven as two pieces. The middle section of kilim is considerably plain and there is a zigzag bough and prolongations projecting from it. Carnation motifs are processed on two short sides. There are stylized flower motifs on the border with white background. These types of kilims are seen in the environs of Afyon, Konya.

Resim : **39**
Envanter No : YD.813,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 534x111 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberrukat Deposu

BOYDAN YARIM İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4 /cm.
Atkı : Yün Z1, 14-19 /cm.,k.kırmızı, abraşlı mavi, sarı, tetre, beyaz, gri-yeşil,
Kenarlar : Suyun kenarında 2 çift çözgü
Püskül : Yok
Özel İşaretler : Dokuması düzgü değil, tetre atkıların alanları yıpranmış, Motifler kontursuz.

Ünik bir örnektir. İç dolguda kızıl kahverengi ve açık-koyu mavi renklerde motifler işlenmiştir. Uç tarafta kızıl kahverengi zemin üstünde küçük altıgenler, daha yukarıda dikdörtgenler şeklinde geometrik motifler bulunur. Küçük altıgenler Selçuklu duvar çinilerini anımsatmaktadır. Sarı zeminli yan bordürü Erzurum, Şebinkarahisar ve Kayseri kilimlerinin bordürlerinde görülür.

Photo : **39**
Inventory No : YD.813,
Type : Kilim
Dimensions : 534x111 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

HALF IN LENGTH KILIM
Warp : White wool Z2S, 5/cm.
Weft : Wool Z1, 14-19/ cm, dark red, blue, yellow, ligh brown, white, grey-green.
Selvages : Double warp near border.
Fringes : No fringes.
Special markings : Weaving is not proper. The light brown weft areas are time worn. Motifs are without contour.

It is a unique sample. Scarlet, brown and light-dark blue colored designs are processed in the inner filling. There exist small hexagons on scarlet brown background at its end and geometrical motifs in shape of small rectangles at an upper point. Small hexagons are in resemblance to Seljuk wall tiles. Side border with yellow background is seen in borders of Erzurum, Şebinkarahisar and Kayseri kilims.

Resim : 40
Envanter No : YD.851,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 580x112 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Her iki kenardan 30 ar cm. kadar içe doğru beyaz yün Z2S, Orta kısımda Z1 gri kıl + Z1 beyaz yün= Z2S, 3—5/cm.
Atkı : Yün, Z1, 14-25/ cm., zemin rengi birden fazla tonda mor, kenarlar; kiremit kırmızı, kayısı, sarı, sol kenardaki sarı bazı yerde Z2 olarak geçirilmiş.
Desen atkısı : Kilimin bitişine doğru zemin içinde Z3 katlı olarak desen atkısı ile 3 er çözgü teli üzerinden yüzdürülerek (cicim tekniği) yapılan bir motif yer almaktadır.
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Sırtlar : Yok.
Özel İşaretler : Tamir yok. Orta kısımda ve kenarlarda eksilmeler var.

İç dolgusu desensiz, sade bir kilimdir. Kullanılan renk mor olup, az olarak sarı ve turuncu kullanılmıştır. Uzun kenarlarda iki renkli şaşırtmalı olarak koç boynuzu motifleri işlenmiştir. Ortada turuncu renkli cicim tekniğinde küçük bir pıtırak motifi yer almaktadır. Bu şekilde desensiz kilimlerin cenaze için dokutulduğu düşünülmektedir.

Photo : 40
Inventory No : YD.851,
Type : Kilim
Dimensions : 580x112 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool 30 cm inwards from both sides Z2S, Middle section Z1 grey hair + Z1 white wool = Z2S, 3-5/cm
Weft : Wool Z1, 14-25/ cm, Surface color purple in many tones, selvages; brick red, apricot, yellow, the yellow on left selvage is passed as Z2 at some spots.
Design Weft : Towards the finishing of the kilim there exist a Z3 folded design weft and a motif which was made by passing over warp threads in threes. (Cicim Technique)
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : There are no fringes.
Special markings : No repairing. There are missings in middle section and sides.

It is a plain kilim inner filling of which have no designs. Dominant color is purple and few yellow and orange were used. On the long sides ram's horn motifs in two colors were used bewilderingly. In the middle there is a mushroom-like orange motif which was made by cicim technique. It is thought that these kinds of plain kilims were woven for funerals.

Resim : 41
Envanter No : S.85,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 510x164cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Konya-Karapınar
Geldiği Yer : Sivrihisar Ulu Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 6/cm.
Atkı : Yün Z1 23-24 /cm. kırmızı, kayısı, mavi, yeşil- mavi, mor, k.kahve, siyah, haki yeşil, beyaz.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Az yıpranmış. Bazı küçük motifler desen atkısı Z2 ile 3 er çözgü atlamalı teknikle yapılmış. Motif aralarındaki dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış.

Kilimin zemini enine bantlara ayrılmış ve [illegible]ine kenarları basamaklı baklavalar yerleştirilmiştir. Boşluklarda tarak motifleri yer almış, [illegible]lardaki ince bordürlerde el motifleri bulunur. Bu tarz kilimler Sivrihisar ve Konya Karapınar yöresindeki boylar tarafından dokunmaktadır. Koyu renkler büyük bir uyumla kullanılmıştır.

Photo : 41
Inventory No : S.85,
Type : Kilim
Dimensions : 510x164cm.
Period : 18th Century
Region : Konya - Karapınar
Collected from : Sivrihisar Ulu Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 6/cm.
Weft : Wool Z1, 23-24/ cm, red, apricot, blue, green-blue, purple, dark brown, black, khaki, white.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Slightly time-worn. Some small motifs made by design weft Z2 in skipping threads in threes technique. Weaving contours between motifs are made on 2 warp threads.

The surface of the kilim is divided by transverse bands and diamonds which their sides have steps are placed in them. There are hand motifs in the thin borders in between. This type of kilims are woven by the clans in Sivrihisar and Konya Karapınar region. Dark colors are used in great harmony.

Resim : **42**
Envanter No : KO.KA.129,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 460x154 cm.
Dönemi : 19. yy.
Yöre : Konya Karapınar
Geldiği Yer : Konya Karapınar Selimiye Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 3-4/cm.
Atkı : Yün Z1, 17-20 /cm., kahve-kırmızı (orijinal kahve yün kırmızıya boyanmış), a. kırmızı, sarı, mavi, k.kahve, mavi-yeşil, a. yeşil, beyaz yün.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Saçaklardan önce 2 cm yüksekliğinde beyaz atkıdan şeritler dokunmuş. Altta saçak uzunluğu 17 cm., Bitişte saçak yok. 4 çözgü teli birlikte birbiri etrafında bükülmüş ve çözgü uçları sıfırlanarak bitirilmiş. Analizi yapılan kilimlerde bu teknikte bitirilen başka bir örneğe rastlanmadı.
Özel İşaretler : Geniş renkli alanlarda yarmalar (renk değişmediği halde atkıların bölgesel dönüşler yapması).

Photo : **42**
Inventory No : KO.KA.129
Type : Kilim
Dimensions : 460x154 cm.
Period : 19th Century
Region : Konya Karapınar
Collected from : Konya Karapınar Selimiye Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PANEL
Warp : White wool Z2S, 3-4/cm.
Weft : Wool Z1, 17-20/ cm, brown-red (original brown was painted in red), light red, yellow, blue, dark brown, blue-green, light green, white wool.
Selvages : Single thread.
Fringes : 2 cm high white weft bands were woven before fringes. Fringe length below 17 cm, no fringe at finishing. 4 warp threads were twisted around eachother and finished by aligning warp ends. This finishing technique was unique amongst the kilims that were examined.
Special markings : Separations on wide colored areas. Makes regional turns even though the color does not change.

Beyaz zeminli kilimin iç dolgusu enine dört panoya ayrılmış ve içlerine birer adet kenarları dişli eşkenar dörtgen madalyonlar yerleştirilmiştir. Köşelerde kalan boşluklarda birer küçük stilize akrep motifi vardır. Konya - Karapınar'da yaşayan boylardan birisi tarafından dokunmuş olmalıdır.

The inner filling of kilim which has white background is divided into four transverse panels and equilateral quadrangle medallions sides of which are ribbed have been placed in them. In the spaces on the corners there are small stylized scorpion motifs. It should be woven by a clan settled in Konya - Karapınar.

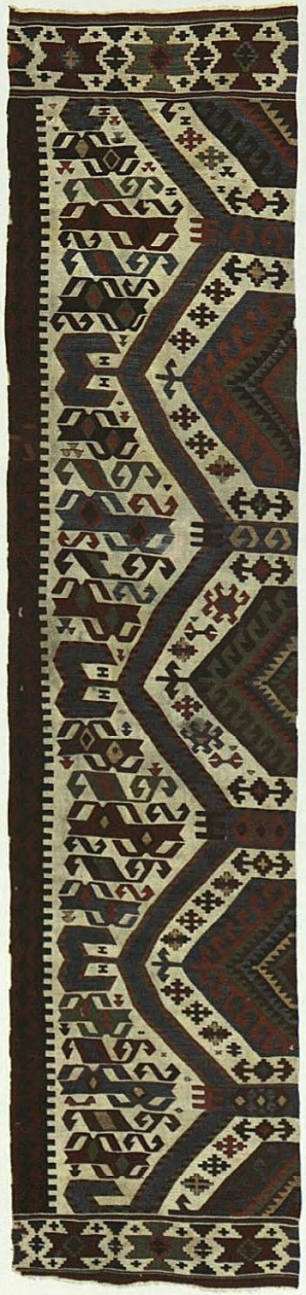

Resim : 43
Envanter No : YD.81-61,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 417x90 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Aydın
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

TEK KANAT İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 20-21/cm. kırmızı, o.gülkurusu, siyah, yeşil, sarı, mavi, o. kahve,
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok
Özel İşaretler: Atkı iplikleri arasında çok kalınlık farkı yok. Konturlar tek çözgü teline dolanmış.

Photo : 43
Inventory No : YD.81-61,
Type : Kilim
Dimensions : 417x90 cm.
Period : 18th Century
Region : Aydın
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PANEL
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 20-21/ cm, red, medium dried rose, black, green, yellow, blue, medium brown.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : There is not much thickness difference between warp threads. Contours are wrapped around single warp thread.

Kilimin iç dolgusunda büyük altıgen panolar bulunmaktadır. Fakat tek parçası (simetriği) yok olduğu için bu panolar yarım olarak görülmektedir. Altıgenlerin köşelerinden sağa ve sola koçboynuzu şeklinde uzantılar vardır. Boşluklarda stilize deve figürleri işlenmiştir. Bu tarz desenler Aydınlı Oymağı ve kolları tarafından Aydın ve çevresinde dokunmaktadır.

There are big hexagonal panels in the inner filling of kilim. But as one piece (symmetric) of it is vahished these panels are seen as half. There are rightwards and leftwards prolongations from the corners of hexagon in form of ram's horn. Stylized camel figures were processed in spaces. These types of designs are woven by Aydınlı tribe and its clans in Aydın and its environs.

Resim : 44
Envanter No : YD.853,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 205x121 cm.
Dönemi : 19. yy.
Yöre : Malatya
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM SECCADE
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 4-4,5/cm. Sol kenarda kahve y.Z1+Beyaz y.Z1 = Z2S.
Atkı : Yün Z1, parlak beyazlar pamuk Z3, 14-27/cm., beyaz yün, yeşil, mavi-yeşil, tetre (a.kahve), kızıl-kahve, kırmızı, kayısı, sarı, mavi,
Kenarlar : Solda tek, sağda 1 çift çözgü
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : İnce konturlar sarma Z2, Mihrap üstündeki kırmızı alanda desen atkısı Z2 (cicim desenlendirme tekniği) ile desenlenmiş küçük motifler var.

Photo : 44
Inventory No : YD.853,
Type : Kilim
Dimensions : 205x121 cm.
Period : 19th Century
Region : Malatya
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM PRAYER RUG WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 4-4,5/cm. On left selvage brown wool Z1 + white wool Z1 = Z2S
Weft : Wool Z1, bright whites are cotton Z3, 14-27/ cm, white wool, green, blue-green, light brown, scarlet-brown, red, apricot, yellow, blue.
Selvages : Single warp on the left, 1 double warp on the right.
Fringes : No fringes.
Special markings : Thin contours are wrapping Z2, design weft Z2 at the area over Mihrab. There exist small motifs designed with cicim designing technique.

Yeşil zeminli, kenarları dışa doğru kancalı bir mihrap nişi vardır. Mihrap tepesi iki yana açılarak altıgen bir şekil almıştır. Mihrabın içi iri bir şekilde saç bağı motifleriyle doldurulmuştur. Kenar bordüründe karşılıklı koç boynuzu motifleri yer alır. Bu tarz kilimler Konya-Ermenek'in kuzeyindeki Yörükler tarafından dokunmaktadır.[10] Ayrıca Sivrihisar'da benzer kilimler dokunmaktadır.[11]

It has an outwardly hooked mihrab niche with green background. The mihrap crest has gained a hexagonal shape by expanding towards two sides. On the side borders there are ram's horn motifs reciprocally. These types of kilims are woven by Yoruks settled at the north of Konya-Ermenek.[10] Furthermore similar kilims are woven in Sivrihisar.[11]

[10] N.Ölçer, a.g.e. [op. cit.] s.118 [p. 118]
[11] B.Balpınar, U. Hirsch, a.g. e. [ibid.] s.42 [p. 42]

Resim : **45**
Envanter No : A.U.51,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 167x85cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Afyon Ulu Cami

İLİKLİ KİLİM SECCADE
Çözgü : Genelde beyaz yün, kısmen kahve Z1 ve beyaz yün Z1 karışık Z2S, 4 -5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 21-23/cm., o.kırmızı, sarı, a.mor, beyaz, abraşlı mavi-yeşil, k. mavi, abraşlı a.mavi, kahve.
Desen atkıları: Yün Z3, kırmızı zeminde 3 er atlamalı desenlenmiş motifler var
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : İnce konturlar sarma Z1 ve geçme, kilim çok eskimiş.

Üzerinde namaz kılmak üzere dokunmuş seccadedir. Ortada kırmızı renkli bir mihrap nişi bulunur. Niş köşelikleri yeşildir. Mihrap tepeliği içiçe beş sıra küçük basamak şeklinde çizgilerden oluşturulan bir eşkenar dörtgen şeklindedir. Bu mihrap tepeliği ince bir boyunla mihrap içine bağlanır. Beyaz zeminli kalın kenar bordüründe karşılıklı koç boynuzu motiflerinden oluşan motifler naif bir şekilde işlenmiştir. Mihrabın altında tabanlık bölümünde karşılıklı koç boynuzu motifleri bulunur.

Photo : **45**
Inventory No : A.U.51,
Type : Kilim
Dimensions : 167x85 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Afyon Ulu Mosque

KILIM, PRAYER RUG
Warp : Mostly white wool, partly brown Z1 and white wool Z1 mixed Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 21-23/ cm, medium red, blue-green, dark blue, light blue, brown.
Design Wefts : Wool Z3, on red background, there exist 3 skipping designed motifs.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Thin contours are wrapping Z1 and inserted. Kilim is very time worn.

It is a prayer rug which was woven to pray on it. There is a red mihrab niche in the middle. Niche squinches are green. Niche crest is in the shape of an equilateral quadrangle which consists of five crowded lines in shape of steps. This niche crest is attached to the inner of niche with a thin neck. On the thick side border with white background, ram's horn motifs are processed reciprocally in a naive manner. On the footing section under the mihrab, there exist ram's horn motifs which are placed reciprocally.

Resim : 46
Envanter No : YD.81-05,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 183x109 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Sivrihisar
Geldiği Yer : Ankara Vakıflar Galerisi

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5/cm.
Atkı : Yün Z1, /cm., 21-24 /cm., beyaz, koyu kızıl-kahve, yeşil-mavi, maviş, k.kırmızı, kayısı, tetre, sarı, koyu gülkurusu
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Altta biraz var, üstte yok.
Özel İşaretler : Siyah desen atkısıyla yapılmış motiflerin alanlarında dökülme var.

Photo : 46
Inventory No : Y.D.81-05,
Type : Kilim
Dimensions : 183x109 cm.
Period : 18th Century
Region : Sivrihisar
Collected from : Ankara Gallery of Directorate General of Foundations

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5/cm
Weft : Wool Z1, 21-24/ cm, white, dark scarlet-brown, green-blue, dark red, apricot, light brown, yellow, dark dried rose.
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : Few at buttom, not exist at the top.
Special markings : There are losses on the areas of motifs which were made by black design weft.

İç dolgudaki kırmızı zeminli mihrap nişinin tepe kısmı yanlardan üçgen şeklinde içeriye girinti yapmaktadır. Bu haliyle Milas halı seccadelerini anımsatmaktadır. Köşelikler yeşil renkli olup, üzerinde stilize bitkisel motifler işlenmiştir. Yeşil renk Sivrihisar yeşili denen yeşildir. Üzerinde küçük stilize hayvan figürleri olan turuncu renkli ana bordür ve beyaz renkli ikinci bordür Sivrihisar kilimlerinde görülürler. Sivrihisar çevresinde dokunmuş olmalıdır.

Top side of the mihrab niche which is located at the inner filling and which has red background, recess inside in shape of a triangle. It is in resemblance to Milas carpet prayer rugs. Squinches are green and stylized vegetal motifs are processed on them. The color green is the one which is called Sivrihisar Green. The main border which has small stylized animal motifs on it and white colored second border are seen on Sivrihisar kilims. It should be woven in the environs of Sivrihisar.

Resim : **47**
Envanter No : Y.81-34,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 174x119 cm.
Dönemi : 18. yy. sonu
Yöre : Orta Anadolu
Geldiği Yer : Yeni Cami Teberukat Deposu

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 6/cm.
Atkı : Yün Z1, 23-32 /cm., parlak beyaz pamuk Z2S, diğer atkılar Z1, kırmızı, mavi, mavi-yeşil, k.mor, a.mor, a.yeşil, kayısı, sarı, kahve, siyah, beyaz.yün.
Kenarlar : Bir kenarda 1 çift, diğer kenarda 2 çift çözgü
Saçak : Üstte bitiş kısmında Z6 mavi ve Z6 kırmızı atkı ipliklerinden 3 er tel üzerinden atlayarak birbiri içinden halkalar çıkarılarak şeklinde bitiş yapılmış. Saçaklar, çözgülerin gruplanarak düğümlenmiş şekli.
Özel İşaretler : Motifler aralarındaki dokuma konturlar 3 çözgü teli üzerine yapılmış.

Photo : **47**
Inventory No : Y.81-34,
Type : Kilim
Dimensions : 174x119 cm.
Period : 18th Century
Region : Middle Anatolia
Collected from : Yeni Mosque Sacred Objects Depot

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 6/cm
Weft : Wool Z1, 23-32/ cm, bright white cotton Z2S, other wefts Z1, red, blue-green, dark purple, light purple, light green, apricot, yellow, green, brown, black, white. Wool.
Selvages : 1 double warp on one side, 2 double warps on other side.
Fringes : At finishing section at the top, finishing was made by Z6 blue and Z6 red weft threads skipping over 3 threads and in form of circles coming out from eachother. Fringes are knotted form of warps by grouping them.
Special markings : Weaving contours between the motifs are made over 3 warp threads.

Kilimin iç dolgusunda içiçe renklerin sıralanması ile oluşan kenarları basamaklı büyük bir eşkenar dörtgen vardır. Her basamağın içine birer altı kollu yıldız yerleştirilmiştir. Bu madalyon Çanakkale'nin "Baratlı Halı" denilen grubunun madalyonları ile benzerlik gösterir. Ankara'nın güneyinde veya Tokat - Yozgat çevresinde dokunduğu söylenmektedir.[12]

In the inner filling of kilim there is a big equilateral quadrangle with steps on its sides which was formed by lining up of crowded colors. A hexagram was placed in each step. This medallion is similar to the medallions of group which is called "Baratlı Carpet" of Çanakkele. It is said to be woven in the south of Ankara or in the environs of Tokat-Yozgat.[12]

[12] B.Balpınar, U. Hirsch, a.g.e. [ibid.] s.48 [p. 48]

Resim : 48
Envanter No : A.T.28,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 195x135 cm.
Dönemi : 18. yy. sonu
Yöre : Dazkırı
Geldiği Yer : Afyon Türbe Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 5-4/cm.
Atkı : Yün Z1, 14-24 /cm., bazen Z2, parlak beyazlar pamuk Z3, yün beyazlar Z2S, kırmızı, abraşlı mavi, yeşil, mavi-yeşil. Her rengin Z1 ve Z2S olarak geçirildiği yerler var.
Kenarlar : 2 şer çift çözgü.
Saçak : 7-8 li çözgü tellerinden gruplar yapılıp, önce düğümlenmiş sonra üç grup birlikte saç örgüsü ile örülmüş. Saçak uçlarına renkli atkılar düğümlenmiş.
Özel İşaretler : Motif aralarındaki dokuma konturlar 2 çözgü teli üzerine yapılmış. Desene başlamadan önce 4 cm. yükseklikte Z2 beyaz ile dokunmuş. Renkli şeritler arasındaki beyaz çizgiler Z2 atkı ile 2 geçimli.

Photo : 48
Inventory No : A.T.28,
Type : Kilim
Dimensions : 195x135 cm.
Period : Late 18th Century
Region : Dazkırı
Collected from : Afyon Türbe Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 5-4/cm
Weft : Wool Z1, 14-24/ cm, sometimes Z2, bright whites are cotton Z3, wool whites are Z2S, red, blue, green, blue-green. There are spots where each color is passed as Z1 and Z2S.
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : 7-8 warp threads are grouped, first knotted and then woven with hair band in three groups. Colored wefts are knotted to the ends of fringes.
Special markings : Weaving contours between motifs are made on 2 warp threads. Before starting the design, it is woven in 4 cm height with Z2 white. The white lines between colored bands are 2 passes with Z2 weft.

Kilimin iç dolgusunda kırmızı renkli çift mihrap nişi, tam merkezde de bir saç bağı motifi bulunur. Köşelikler çapraz karşılıklı olarak sarı ve mavi renklerdedir. Tüm zemin yatay H harfleriyle doldurulmuştur. Bordürlerde parmak şeklinde uzantılı motifler bulunur. Bu tür kilimler Afyon Dazkırı'da dokunmaktadır.[13]

In the inner filling of the kilim there is a red colored double nihrab niche and there is a hair band motif in the centre. Squinches are in yellow and blue reciprocally crosswise. Whole surface is filled with horizontal "H". There exist finger shape prolonged motifs on the borders. These types of kilims are woven in Afyon Dazkırı.[13]

[13] B.Balpınar, U. Hirsch, a.g. e. [ibid.] s.47 [p. 47]

Resim : **49**
Envanter No : A.316,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 422x234 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : -
Geldiği Yer : Divriği Ulu Camii

İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Geneli beyaz yün S2Z, 2-3 /cm. bazen kahve S1ve beyaz S1= S2Z.
Atkı : Yün S1, 2-3 /cm., mavi, a. cam göbeği, yeşil, k. sarı, o.sarı, yeşil, krem, k.mavi-yeşil,
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Kilimin yan suları, zemin hizasına geldiği zaman, zeminden ayrı dokunmuş ve kenarda zeminin bittiği hizada ensiz kenardaki su ile birlikte dokunarak birleştirilmiştir. Ayrı dokunan kısım sonra çözgü ipliği ile dikilmiştir.

Photo : **49**
Inventory No : A.316,
Type : Kilim
Dimensions : 422x234cm.
Period : 16th Century
Region : -
Collected from : Divriği Ulu Mosque

KILIM
Warp : Mostly white wool S2Z, 2-3/cm. sometimes brown S1 and white S1 = S2Z
Weft : Wool S1, 2-3/ cm, blue, light green, green, dark yellow, medium yellow, cream, dark blue-green.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : When side borders of the kilim get to ground level, they are woven separate from ground, and at the level where ground ends, joined by weaving together with border at the narrow selvage. The separate woven part is sewed with warp thread.

Osmanlı çadır kilimleri grubundandır. Kırmızı ve lacivert renkler hakimdir. Ortada kenarları palmetli dairesel bir madalyon yer alır. Zemin ise laleler, kıvrık dallar, hançer yapraklarla doldurulmuştur. Desenler kartonlu kumaş, çini ve madalyonlu Uşak halılarını anımsatmaktadır. İnce kenarlarında sarı-lacivert palmetler şaşırtmalı olarak yer almıştır. Osmanlı sefer çadırları için dokutulmuş olduğu belirtilmektedir.[14]

It belongs to Ottoman tent kilims group. Dominant colors are yellow and dark blue. In the middle there exists a cyclic medallion with palmette edges. The surface is filled with carnations, curved boughs and dagger leaves. Designs have resemblance of Uşak carpets which have Ottoman fabric, tile and medallions. On the thin sides there are yellow-blue palmettes which are positioned bewilderingly. It is stated that it was woven for Ottoman campaign tents.[14]

[14] B.Balpınar, U. Hirsch, a.g. e. [ibid.] s.55 [p. 55]

Resim : 50
Envanter No : A.G.1,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 620x381 cm.
Dönemi : 16 yy.
Yöre : Osmanlı
Geldiği Yer : Amasya Gümüş Hacıköy Yörgüç Paşa Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz ve kahve yün Z2S, 3 /cm.
Atkı : Yün S1, 10-12/cm., zemin kırmızı, lacivert, mavi, yeşil, beyaz.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Çok eski, gevşek dokunmuş, yan kenardaki suyun 3 parçası, zemin hizasından ayrı ayrı dokunup, üstte yatay suyun hizasında birleştirilerek dokunmuş. Ayrı dokunan kısımlar sonradan dikilmiş.

Photo : 50
Inventory No : A.G.1,
Type : Kilim
Dimensions : 620x381 cm.
Period : 16th Century
Region : Ottoman
Collected from : Amasya Gümüş Hacıköy Yörgüç Paşa Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White and brown wool, 3/cm
Weft : Wool S1, 10-12/ cm, back ground red, dark blue, blue, green, white.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Very time-worn. Loosely woven, 3 pieces of border on the side is woven seperately after ground level, at the top woven by joining again on vertical border level. The spots which were woven seperately are sewed afterwards.

Kırmızı zeminli kilimin iç dolgusunda ... dallar ve üzerinde mavi, sarı renklerde ... fil çiçekleri işlenmiştir. İnce dallar ... zemini üzerinde baklavalar ... tacak tarzda yerleştirilmişlerdir. Bir ... ncir bordürden sonra, dal, yaprak ve ... çiçeklerinden oluşan mavi zeminli ... ile kırmızı, mavi, renkli şaşırtmalı ... yerleştirilmiş palmet sıralı bordür ... Osmanlı saray sanatı üslubundaki ...erdendir.[15]

Thin boughs and blue, yellow carnations are processed on the inner filling of the kilim which has red background. Thin boughs are placed in a style that will form diamond shapes on the surface. After a single file chain border, there exists border which has blue background and which consists of bough, leaf and rosette flowers and border with a line of palmette which is placed bewilderingly with blue and red colors. It is one of the kilims of Ottoman palace art style.[15]

[15] B.Balpınar, U. Hirsch, a.g. e. [ibid.] s.57 [p. 57]

Resim : 51
Envanter No : Y.81-106,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 376x200 cm.
Dönemi : 17 yy.
Yöre : Uşak
Geldiği Yer : Bursa Maksem Camii

İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz yün Z2S, 3-3,5 /cm.
Atkı : Yün Z1, 15-17 /cm. k kırmızı, kırmızı, kayısı, mavi, abraşlı o.mavi, a.mavi, a.sarı, beyaz, siyah, a.yeşil, bej
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Siyahların olduğu alanlar dökülmüş.

Photo : 51
Inventory No : Y.81-106,
Type : Kilim
Dimensions : 376x200cm.
Period : 17th Century
Region : Uşak
Collected from : Bursa Maksem Mosque

KILIM
Warp : White wool Z2S, 3-3,5/cm.
Weft : Wool Z1, 15-17/ cm, dark red, red, apricot, blue, medium blue, light blue, light yellow, white, black, light green, beige.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : There are losses on areas with black color.

Kilimin mavi zemini üzerinde düzgün sıralar halinde küçük saplı karanfil çiçekleri işlenmiştir. Tam ortada eşkenar dörtgen bir madalyon bulunur. Buradaki karanfiller Osmanlı saray sanatı üslubundaki kilimlerdeki karanfil çiçeklerinden farklıdır. Osmanlı sefer çadırları kilimlerinden dokusu ve desen anlayışı bakımından farklılık gösterir. Kenar bordürleri geometrik bezemelidir. Bu kilimin tahminen Uşak-Manisa bölgesinde dokunduğu ve Osmanlı sefer çadırları kilimlerinden daha sonra ve farklı olarak ortaya çıkmış olduğu belirtilmektedir.[16]

Carnations with small stems are processed in straight single file on blue background of the kilim. There exists an equilateral quadrangle medallion in the middle. The carnations here are different from the ones that are used in Ottoman palace art style. It differs from Ottoman campaign tent kilims in fabric and design concept. Side borders have geometrical embellishments. It is stated that this kilim was woven in Uşak-Manisa region and it has come into existence after Ottoman campaign tent kilims and differently.[16]

[16] B. Balpınar, U. Hirsch, a.g. e. [op. cit.] s.57 [p. 57]

Resim : **52**
Envanter No : K.5,
Cinsi : Kilim
Ölçüsü : 516x140 cm.
Dönemi : 17. yy.
Yöre : Orta Anadolu Batısı
Geldiği Yer : Kütahya Hisarbey Camii

TEK PARÇA İLİKLİ KİLİM
Çözgü : Beyaz ve kahve yün karışık, Z2S, 4-5/cm.
Atkı : Yün Z1, 19-23 /cm., kırmızı, 3 tonda abraşlı mavi, a.mavi, sarı, yeşil, beyaz, lacivert, tetre.
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Saçak yok, her iki uçta kalan çözgüler birbiri içine geçirilerek dokunmuş ve saçaklar sıfırlanmış. Alt ve üstte bitiş örgülerinin yüksekliği 3,5 cm.
Özel İşaretler : Tetreli kısım dökülmüş.

Photo : **52**
Inventory No : K.5,
Type : Kilim
Dimensions : 516x140 cm.
Period : 17th Century
Region : West of Middle Anatolia
Collected from : Kütahya Hisarbey Mosque

KILIM WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White and brown wool mixed, Z2S, 4-5/cm.
Weft : Wool Z1, 19-23/ cm, blue in three tones, light blue, yellow, green, white, dark blue, light brown.
Selvages : Double warps in twos.
Fringes : No fringes. The warps on two ends are woven by passing into eachother and fringes are aligned. The finishing braidings at buttom and top are 3.5 cm heigh.
Special markings : The light brown part is loose.

Lacivert zemin üzerinde verev bir şekilde kırmızı ve mavi renkli olarak küçük karanfiller işlenmiştir. Bu kilim tahminen Kütahya'da 17. yy. Osmanlı saray sanatı üslubunda dokunmuştur. Buradaki karanfil motifi diğer Osmanlı saray kilimlerindeki ve geleneksel kilimlerdeki karanfillerden farklıdır. Bordürlerinde kırmızı-beyaz palmet motifleri yer alır.

Red and blue small carnations are processed diagonally on the dark blue background. This kilim was presumably woven in Kütahya in Ottoman palace art style. Carnation motif used here is different from the ones used in other Ottoman art kilims and traditional kilims. There are red and white palmette motifs on the borders.

Resim : **53**
Envanter No : K.MO.13,
Cinsi : Cicim
Ölçüsü : 136x97 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Konya-Sivrihisar Arası
Geldiği Yer : Kütahya Mollabey Camii

TEK PARÇA SİLİ SECCADE
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 4—5/cm.
Atkı : Yün Z1, 15-17/cm., zemin atkısı kırmızı
Desen Atkıları : Yün Z2, beyaz, mavi, yeşil, sarı, kayısı, kahve
Kenarlar : 2 şer çift çözgü
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : En çok etek kısmı yıpranmış, tamir yok.

Photo : **53**
Inventory No : K.MO.13,
Type : Cicim
Dimensions : 136x97 cm.
Period : 18th Century
Region : Between Konya – Sivrihisar
Collected from : Kütahya Mollabey Mosque

SİLİ PRAYER RUG IN ONE PIECE
Warp : White wool Z2S, 4-5/cm
Weft : Wool Z1, 15-17/ cm, Ground weft is red.
Design Weft : Wool Z2, white, blue, green, yellow, apricot, brown.
Selvages : Double warp in twos.
Fringes : There are no fringes.
Special markings : No repairing. Mostly the tail section is time-worn .

Ayak kısmı oldukça harap olan cicimde üst üste mihraplar bulunmaktadır. Altlardaki mihrapların tepeleri dikdörtgen, en üsteki ise üçgen şeklindedir. Her mihrap tepeliğinin iki yanında birer adet, bir adet de tepe kısmında olmak üzere üçer adet alem yer almaktadır. Bu tarz üst üste mihrapların yer aldığı kilimler Sivrihisar'da dokunur ve yörede "beş bacalı kilim" olarak adlandırılır. Yine bu tarz üst üste mihraplı ve kalın çubuklar halinde yukarı uzanan ve ucu hilal şeklinde açılan alemlerin işlendiği cicim ve zililer Sivrihisar çevresinde dokunur.[17]

There are mihrabs one above the other at the kilim footing of which is considerably decrepit. The top sections of the mihrabs below are rectangle and the one at the top is triangle. There are three finials, one at the top and two on the two sides of the mihrab crest. These types of kilims, which there are mihrabs one above the other, are woven in Sivrihisar and called "kilim with five chimneys" in the region. These types of cicims and zilis which have mihrabs one above the other and finials ends of which opens like crescent have been processed are woven in Sivrihisar and environs.[17]

[17] S. Bayraktaroğlu, "Eskişehir ve Çevresi Halı-Kilim ve Düz Dokuma Yaygıları", Vakıflar Dergisi, Sayı:21 ["Carpet-Kilim and Textile Rugs of Eskişehir and Vicinity", Periodical of Directorate General of Foundations, Issue No. 21] , İstanbul 1990, s.320 [p. 320]

Resim : 54
Envanter No : K.T.7,
Cinsi : Cicim
Ölçüsü : 174x115 cm.
Dönemi : 18 yy.
Yöre : Eskişehir-Kütahya
Geldiği Yer : Kütahya Takvacılar Camii

TEK PARÇA ZEMİNİ BEZAYAĞI SİLİ
Çözgü : Beyaz yün, Z2S, 8-10/cm.
Atkı : Beyaz yün Z2S hafif bükülü, 8-9 /cm.,
Desen atkıları : siyah, kırmızı, abraşlı mavi, mor, yeşil, sarı, 3er çözgü teli atlamalı.
Kenarlar : Tek çözgü, kenarlardaki ekleme püsküller eskimiş.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Bazı geniş renkli alanlarda alternatif sarma atkılar görülür.

Photo : 54
İnventory No : K.T.7,
Type : Cicim
Dimensions : 174x115 cm.
Period : 18th Century
Region : Eskişehir – Kütahya
Collected from : Kütahya Takvacılar Mosque

SİLİ WOVEN IN ONE PIECE
Warp : White wool, Z2S, 8-10/cm.
Weft : White wool Z2S, slightly twisted 8-9 cm
Design Wefts : Black, red, blue, purple, green, yellow, skipping warp threads in threes.
Selvages : Single warp. The added fringes on sides are time worn.
Fringes : No fringes.
Special markings : On some wide areas alternative wrapping wefts are seen.

Beyaz zemin üzerinde cicim tekniğinde desenler işlenmiştir. Desenler büyük-küçük baklavalar şeklindedir. Ortada daha iri kenarları kancalı eşkenar dörtgen motif, Sivrihisar'da dokunan cicimlerde çok görülür.[18]

Designs in cicim technique are processed on white background. Designs are in shape of small and large diamonds. Larger equilateral quadrangle in the middle with its sides hooked is seen in cicims woven in Sivrihisar.[18]

[18] S. Bayraktaroğlu, a.g.e [op. cit.] (1990), s.311 [p. 311]

Resim : **55**
Envanter No : S.87,
Cinsi : Cicim
Ölçüsü : 266x148 cm.
Dönemi : 19.yy. başı.
Yöre : Sivrihisar
Geldiği Yer : Sivrihisar Ulu Camii

TEK PARÇA ZEMİNİ BEZAYAĞI SİLİ
Çözgü : Siyah yün Z2S, 7/cm.
Atkı : Siyah yün Z2S, 8 /cm. Zemin atkısı orijinal kara koyunyünü.
Desen atkıları : Yün Z3, kırmızı, yeşil, mavi, beyaz, sarı.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Bitişte 2 cm bitiş örgüsü, altta saçaklar 3 cm. uzunluğunda serbest bırakılmış.
Özel İşaretler : Motiflerde desen atkıları 3—1—3 ve 3—3 çözgü teli atlamalı.

Photo : **55**
Inventory No : S.87,
Type : Cicim
Dimensions : 266x148 cm.
Period : Early 19th Century
Region : Sivrihisar
Collected from : Sivrihisar Ulu Mosque

SİLİ WOVEN IN ONE PIECE
Warp : Black wool Z2S, 7/cm.
Weft : Black wool Z2S, 8/ cm, Ground weft is original black sheep wool.
Design Wefts : Wool Z3, red, green, blue, white, yellow
Selvages : Single thread.
Fringes : 2 cm finishing braiding at finishing. Fringes at the buttom are let loose 3 cm long.
Special markings : Design wefts in motifs are 3-1-3 and 3-3 warp thread skipping.

İçinde karşılıklı koç boynuzlarının olduğu kenarları kancalı baklavalar, yeşil, mavi renklerde verev eksenler sıralanarak tüm iç dolguyu Bu tarz cicim ve zili dokumalar Eskişehir-Sivrihisar'da dokunurlar.[19]

The diamonds sides of which are hooked and have reciprocally processed ram's horn motifs inside cover the surface by lining up in diagonal axis in red, green, blue colors. These types of cicim and zili textiles are woven in Eskişehir-Sivrihisar.[19]

[19] S. Bayraktaroğlu, a.g.e [ibid.] (1990) s.308 [p. 308]

Resim : **56**
Envanter No : KO.KA.128,
Cinsi : Zili
Ölçüsü : 313x97 cm.
Dönemi : 18. yy.
Yöre : Karapınar
Geldiği Yer : Konya Karapınar Selimiye Camii

SİLİ
Çözgü : Orijinal kahve yün Z2S, 4 /cm.
Atkı : Siyah yün Z2S, 3/cm.,
Desen atkıları : Yün Z2, sarı, abraşlı yeşil, abraşlı mavi, kırmızı, o. kırmızı, beyaz. a.mor, k.mor, siyah-kahve.
Kenarlar : Tek tel.
Saçak : Yok.
Özel İşaretler : Zemin bez ayağı örgü, desen atkıları 3 er çözgü teli atlamalı, desen sıraları arası 1 atkı geçimli

Photo : **56**
Inventory No : KO.KA.128,
Type : Zili
Dimensions : 313x97 cm.
Period : 18th Century
Region : Karapınar
Collected from : Konya Karapınar Selimiye Mosque

SİLİ
Warp : Original brown wool Z2S, 4/cm.
Weft : Black wool Z2S, 3/cm
Design Wefts : Wool Z2, yellow, green, blue, red, medium red, white, light purple, dark purple, black-brown.
Selvages : Single thread.
Fringes : No fringes.
Special markings : Ground plainweaving braiding. Design wefts are skipping warp threads in threes. Spaces between design lines are single weft inserted.

İç dolgusunda kırmızı, mavi, açık-koyu bordo-sarı renklerdeki küçük altıgenler, verev eksenler halinde uzanmaktadır. Bu desenler zili tekniğinde yapılmıştır. Kısa kenarlarda cicim tekniğinde geometrik desenler işlenmiştir. Konya-Karapınar'da dokunmuş olmalıdır.

In the inner filling small hexagons in red, blue, dark-light scarlet and yellow colors lie in diagonal axis. These designs are made in zili technique. On the short sides geometrical designs with cicim technique are processed. It should be woven in Konya Karapınar.

T.C. BAŞBAKANLIK VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TURKISH REPUBLIC PRIME MINISTRY DIRECTORATE GENERAL OF FOUNDATIONS

ISBN 978-975-19-4004-9